

**ANNELERİ YALNIZ
BIRAKMALARININ SEBEBİNİ
AÇIKLIYORUZ:**

MEHMET BALIK, CHP Konyaaltı Belediye Başkanlığına adaylığını koymuştu. Balık, şu an CHP'li Antalya Belediyesi'nde daire başkanı.

Yöneticileri CHP'den mevki peşinde!

**Diyarbakır Annelerini
ziyaret ettikleri için
üyelerinin ihracını
isteyen Birleşik
Kamu-İş
Konfederasyonu ve
ona bağlı Eğitim-İş
Sendikası
yöneticilerinin CHP
ile ilişkileri 'bu kadar
da olmaz' dedirtti**

■ **GENEL Başkan Mehmet Balık**'la birlikte Birleşik Kamu-İş yöneticisi olan 3 kişi yerel seçimlerde CHP'den aday adayı oldu.

■ **KONFEDERASYON** ve Eğitim-İş yöneticisi 7 kişi CHP'den milletvekili olmak için aday adaylığını koydu.

■ **BİRLEŞİK Kamu-İş Genel Saymanı Ali Taştan** CHP'de danışmanlık görevi yapıyor.

■ **MEHMET Balık** ve bazı sendika yöneticileri, kurumsal kimliklerini kullanarak, PKK kurucularından Sakine Cansız'ı öven, CHP İstanbul İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu'nu ziyaret etti. İmamoğlu'na destek açıklaması yaptı.

■ **CHP'nin örgütlediği "Adalet Yürüyüşü"** ve "OHAL Değil Demokrasi" eylemlerine katılımın sağlanması için konfederasyona bağlı tüm sendikalara kurumsal yazı gönderildi. 5'te

VATAN
EMEĞİ
NAMUS

Aydınlık

KURULUŞ: 1921

16 ARALIK 2019, PAZARTESİ

2.5 TL

KANAL İSTANBUL ANLAŞMAYI TEHLİKEYE ATACAK

MONTRÖ

**Boğazlarda 83 yıldır
Türkiye'nin egemenliğini
sağlayan Montrö,
Kanal İstanbul'la**

**tartışmaya açılıyor. Montrö'nün, yabancı savaş
gemilerinin Karadeniz'e girişini düzenleyen
maddeleri tehlikeye atılıyor. Oysa,
Karadeniz'in güvenliği Ege ve Doğu
Akdeniz'deki mücadelemizi güçlendiriyor**

ABD'nin gözünü diktiği deniz

MONTRÖ, Karadeniz'de dünyada başka denizde olmayan bir dengeyi koruyor. Ekonomik ve ticari faaliyetler sorunsuz yürütülüyor, Münhasır Ekonomik Bölge sınırlarında tartışma yaşanmıyor. Sözleşmenin kıyıda olmayan ülkelerin savaş gemilerine getirdiği kısıtlama nedeniyle, ABD Donanması Karadeniz'de rahatça dolaşmıyor. Amerika'nın Rusya'yı Karadeniz'de sıkıştırma planının hayata geçmesi önleniyor. Montrö Sözleşmesi'ni hassasiyetle uygulayan Türkiye, Karadeniz'deki barışın kilit ülkesi.

Enerji yatakları keşfediliyor

KARADENİZ'deki düzenin korunması, enerji jeopolitiği için de kritik. Karadeniz, zengin enerji kaynakları ile bölge ülkeleri için önem taşıyor. Petrol ve doğalgazın yanın da geniş uranyum yatakları olduğu değerlendiriliyor. Şimdilik 21 kuyu açılan bölgede, petrol ve doğalgaza ulaşılmasına kesin gözüyle bakılıyor. Asya ile Avrupa arasındaki eşsiz konumu onu güvenli bir enerji koridoru haline getiriyor. TürkAkım Doğalgaz Boru Hattı da Karadeniz'den geçiyor. » **TEVFIK KADAN**'ın haberi 10'da

KARADENİZ'DE GÜVENLİĞİN TEMİNATI

TRAFİĞİ AZALTMANIN YOLU BORU HATTI

SAMSUN-CEYHAN boru hattı projesi, İstanbul Boğazı'nda gemi trafiğini azaltmak için Kanal İstanbul'dan daha az maliyetli ve güvenli bir yol. Enerji uzmanı Necdet Pamir, tanker trafiği gerekçesinin geçerliliği olmadığını belirterek "Boğazları zorlayan bir trafik olduğunu iddia ediyorlarsa çözüm Samsun-Ceyhan'dır, Kanal İstanbul değil" dedi. 10'da

**'Sıfırdan
anayasa' için
ne hakkı ne de
yetkisi var**

OKTAY EKŞİ
yorumluyor

SAYFA 2

Kurucularından biri Esad düşmanı

AHMET Davutoğlu'nun genel başkanlığındaki Gelecek Partisi'nin kurucuları belli oldu. Listede Suriye devleti tarafından 'terör' suçundan aranan SMDK'nın eski lideri Halid Hoca da yer aldı. Türk vatandaşlığı alan Halid Hoca, Davutoğlu ile Dışişleri Bakanı olduğu dönemde birçok kez görüşmüştü. 11'de

SİVASSPOR'UN AYAK SESLERİ

SPOR'DA

Bu kilisenin bakımını köyün imamı yapıyor

Dünyanın her yerinden ziyaretçileri ağırlayan Yozgat'ın Sarıkaya ilçesine bağlı Karayakup (Terzili) köyündeki 150 yıllık Ermeni kilisesinin bakım ve temizliğini 50 metre ötede bulunan caminin imamı ve ailesi üstlenmiş

BU işi gönüllü yaptıklarını belirten imamın oğlu Mehmet Halıcı anlatıyor: "Dünyanın birçok ülkesinden ziyaretçiler geliyor. Geldiklerinde mum yakıyorlar. İbadetleri bittikten sonra biz onlara ayran, çay veya yemek, mevsimine göre meyve ikram ediyoruz. Ülkemizde yaşayan Ermeni yurttaşlarımız bu yaptıklarımızı normal karşıyorlar. Ancak yurtdışından gelen Ermeniler biraz şaşırıyorlar." » **YUSUF ÇELİK**'in haberi 3'te

Mehmet Halıcı (sağda) Yusuf Çelik'e konuştu.

Van kahvaltısı UNESCO yolunda

BÖLGEDEKİ yaylalarda yetişen bitkilerle yapılan otlu peynir, un, tereyağı ve yumurta karışımıyla hazırlanan murtuğa; kavut ve karakovan balı... Yüzüncü Yıl Üniversitesi ile Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü, Van kahvaltısının UNESCO İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Listesi'ne dahil edilmesi için Kültür ve Turizm Bakanlığına başvuru yaptı. 7'de

Libya'da Rusya ile işbirliği şart

TRABLUSGARP'taki durum oldukça istikrarsız. Türkiye'nin çıkarlarını gözetmek, iç savaşa son vermek ve bölgeden terörizmi temizlemek açısından Rusya'yla birlikte bir strateji geliştirmek önem taşıyor. Temel mesele, Hafter'in kazanması durumunda Türkiye-Libya mutabakatının nasıl korunacağı. Bu noktada Rusya'nın Hafter üstündeki etkisi değerlendirilebilir. » **ERKİN FEYYAZ EŞLİ**'nin analizi 9'da

İsrail gemisi Doğu Akdeniz'de engellendi

DENİZ Kuvvetlerimize ait geminin Doğu Akdeniz'de araştırma yapan İsrail'e ait bir gemiyi bölgeden çıkardığı iddia edildi. 8'de

Okur hattı
0530 163 08 70

5 Sayfa	YILDIRIM KOÇ Kemalist Devrimin dini vakıflara el koyması
6 Sayfa	MELİH BAŞ BM'nin İnsani Gelişme Raporu
7 Sayfa	CENGİZ ÇAKIR Dış ülkelerde arazi kiralama
10 Sayfa	İSMET ÖZÇELİK Davutoğlu'nun Partisi
11 Sayfa	GAFFAR YAKINCA 100 günlük sınav
13 Sayfa	FERİDUN ANDAÇ Juan Goytisolo'dan yansyan bakış
14 Sayfa	ALİ RIZA TAŞDELEN Cezayir'de yeni dönem

**SMA'ya rahimde
müdahale edildi**

Sayfa 4'te

**Gıdacılar 'hava'da
indirim istedi**

Sayfa 6'da

**'ENGEL-SİZ'
KÖŞEMİZDE BU HAFTA:**

Hamur

**BULENT İNCE'nin
yazısı 4'te**

2. Bölüm

Afrika Basınında 1915 Ermeni İsyanı ve Tehcir

Ermeni Meselesi ile ilgili dikkat edilmesi gereken bir husus da Türk tezinin karşısındaki muhatap milletin sadece Ermenilerin değil neredeyse tüm Avrupa'nın olmasıdır. Olayın Batı emperyalizmine karşı bir direnişi ve siyasi boyutunu ortaya koyan belki en müşahhas delil belki de budur

DR. HALİM GENÇOĞLU
CAPE TOWN ÜNİVERSİTESİ
AFRIKA ÇALIŞMALARI
halim.gencoglu@uct.ac.za

ERMENİ Meselesiyle ilgili 1915 yılı öncesi ve sonrası Afrika basını meşgul eden dönemin yerli gazete haberlerinden derlediğimiz ve ilk bölümünü dün yayınladığımız yazı dizisine devam ediyoruz. Bu ikinci bölümde Afrika'yı sömüren İngilizlerin o toprakları alakadar etmeyen meselelerle Afrika'da nasıl bir algı operasyonu yaptığını değerli okurlarla paylaşmak istiyoruz. Sorulması gereken soru şudur ki; acaba Afrikalı için başka bir kitadaki olası soykırım yada çatışma, Afrika'lılar katliama uğrarken ne kadar mana taşır. Şayet bu mesele Afrikalıyı ilgilendirmiyorsa Afrika basınında Ermeni meselesinin işi nedir? İşte yüz küsur yıl önce yayınlanmış bu gazete haberleri asıl bu oyunu ortaya çıkar-maktadır.

İngilizler, Afrika sömürgelerinde yayınlanan gazetelerinde Ermeni meselesini bir propaganda şeklinde "katliam" olarak lanse etmişlerdir. Mesela 1915 yılı Ağustos ayındaki bir gazetede Türk alaylarının 1894 yılındaki Ermeni kıyımı gibi, 1915 yılında benzer bir kıyımın gerçekleştiğini kaydetmiştir. (1)

Yine 1915 yılının Eylül ayında *The Rhodesian Herald* gazetesi, Ermeni sür-gününü protesto etmek için İstanbul'da Şeyhül İslam'ın istifa ettiği haberini yaparak sahte bir algı yaratmak istemiştir. Buna benzer birçok haberin tamamen uydurma olduğu gerçeği bir yana, bazen aynı gazete tarafından yapılan bu tür haberlerin birbirini tutmadığı da görülmektedir. (2)

The East African Standard gazetesinin 23 Mayıs 1915 tarihli sayısı Ermenilerin Türk ve Kürtler'e karşı kendilerini savunduğunu rapor eden gazete haberinin hemen altında Almanlar'ın zalim, Fransızların ise muzaffer olduğu kaydedilmişti. Tamamen savaş propagandası yapılan haberde dikkat çeken unsur müttefiki olduğu devletin zulmüne zafer derken hasmı olduğu devletin kendini savunmasını barbarlık olarak yorumlamış olmalarıdır. (3) 1919 yılındaki bir gazetede ise Ermeniler katledildiğinden ötürü İngiliz generallerin Suriye'de sorumlu altı kişiyi asarak cezalandırdıklarını kaydetmiştir. (4)

1920 Aralık ayı Uganda haberlerinde Ermenistan'la Türkiye arasında Barış Antlaşması imzalandığı kaydedilmişti. (5) 31 Aralık 1920 tarihinde Ermenistan Hükümetinin Türkiye ile anlaşığı ve Sovyet hükümeti aracılığıyla Türkiye'deki Ermenilerin çalışmasına izin verildiği rapor edilmişti. (6)

East African Chronicle gazetesi 11 Haziran 1921 yılındaki haberinde genç bir Ermeni öğrencinin eski Türkiye başbakanı Talat Paşa'yı öldürdüğünü kaydetmişti. (7) 23 Kasım 1920'de Güney Afrika'da çıkan bir başka gazete haberinde Türk ordusunun Ermenistan'ın başkentini işgal ettiği kaydedilmişti. (8) Görüldüğü üzere hakikatle alakası olmayan uydurma haberlerle kamuoyunda "terrible Turk" algısı yaratılmak istenmiştir.

MAHATMA GANDHI VE ERMENİ MESELESİ

Ermeni Meselesi ile ilgili dikkat edilmesi gereken bir husus da Türk tezinin karşısındaki muhatap milletin sadece Ermenilerin değil neredeyse tüm Avrupa'nın olmasıdır. Olayın Batı emperyalizmine karşı bir direnişi ve siyasi boyutunu ortaya koyan belki en müşahhas delil belki de budur. Halbuki İngiltere'nin kabul etmediği Afrika'daki soykırımlarını Fransa bahis konusu dahi etmez. Zira herşey zaten alenen ortadadır. Fakat

Asya ve Afrika Devletleri ve liderleri gereken cevabı tarihte olduğu gibi bugün de veremedirler. Bu minvalde Hindistan devlet başkanı Shashi Tharoor'un kitabında, İngiltere'nin Hindistan'daki zulmünü, "Soysuz İmparatorluk" olarak adlandırmış, yüz yıl önce Hintli lider Mahatma Gandhi'nin Ermeni iddiaları konusundaki tavrına benzer. (9)

Mahatma Gandhi, Hamidiye İslam Cemiyeti Müslüman Heyetiyle, Güney Afrika, 1894

Asya ve Afrika Müslümanlarıyla yakın ilişkiler kuran Gandhi, Ermeni katliam iddialarına itibar etmemiştir. 1920 yılında Güney Afrika'da çıkan bir haberde İngiltere'de kendisine yöneltilen, "neden Ermenilere zulmeden Osmanlılara sempati duyuyorsunuz" sorusuna karşılık Gandhi'nin "hiçbir ülkenin bir azınlığa şiddet uygulamasını kabul etmeyiz fakat Ermeni meselesini Avrupalı güçlerin abarttığını söylemeliyim. Ermenilerin Suriye'de yaptıkları anarşiyi İstanbul Hükümeti'ne yüklemek doğru değildir" şeklinde cevap vermiştir. Gandhi gerek hukukçu yanıla gerekse İngiltere'nin Hindistan ve Güney Afrika'da yaptıklarını bilen bir lider olarak tüm bu politik olayların farkındaydı. (10)

AFRIKA BASININDA AVRUPALININ YARATTIĞI SAHTE ERMENİ MESELESİ

Afrika gazetelerinde genel olarak görülen Ermeni meselesiyle ilgili haberlerin birer propagandanın ibaret olduğu anlaşılmaktadır. Mesela Zimbabwe'de çıkan *The Rhodesian Herald* Aralık 1921 tarihinde Adana'dan içlerinde çoğunluğu Ermeni olan 90 bin kişilik bir kafilenin Fransız gemisine binerek ayrıldığını

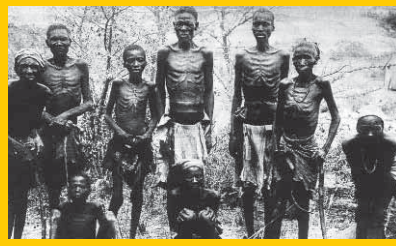
1921 yılında zorla Hristiyan edilmiş yerli Güney Afrikalılar Anadolu'daki Ermenilere para toplayıp göndermişlerdi. Resmin altında "Yardıma Muhtaçlar Hayırsever oldu" ifadesi, Ermeni soykırımı iddialarıyla Türkler aleyhine Afrika Basınında yürütülen mağdur propagandasının görünen en etkili tarafı olsa gerek. (The Independent Church, South Africa, 1921)

kaydetmişti. Habere göre Ankara hükümetiyle Franklin Bouillon arasında yapılan anlaşmada Türk ordusunun ayrılan Hristiyanlara münade ettikleri kaydedilmişti. *The Rhodesian Herald*'ın 22 Ekim 1922 tarihli gazetesi İzmir'e giren Türk ordusunun Müslüman ve Yahudiler'e dokunmazken Yunan ve Ermeni mahallelerini kuşattığını kaydetmişti. (11) Esasında bu haber Türklerin başka din-den olanlara değil hainlik yapanlara karşı tavır aldıklarının bir kanıtıdır. (12)

KENDİ SOYKIRIMLARININ ÜSTÜNÜ ÖRTEBİLDİLER Mİ?

Afrika'yı sömürenler hakikaten 150 yıl-

dır basın yoluyla yürüttükleri Ermeni Soykırım propagandası ile kendi soykırımlarının üstünü örtemediler. Afrika gazetelerinde Ermenilerle ilgili yayınlanan haberlerin geneline bakıldığında 1870 yılından 1920'li yıllara kadar ciddi bir Ermeni propagandası yapıldığını görmek mümkündür. Bu haberlerin değerlendirilmesinin analizi iki bakımdan ehemmiyet taşır. Birincisi gazete haberlerinin tarih yazıcılığında güvenilir olmadığını ortaya koymaktır. İkincisi ise Ermeni Soykırımı iddialarının sömürge ülkelerinde defaatle rapor ediliş dillendirilmesindeki art niyetin ortaya konulmasıdır. Zira bir tarafta Afrika'da yerli halkı katlederken diğer yanda Afrika'yı hiç alakadar etmeyen bir meseleyi kamuoyunda dillendirmek pek manidar olmasa gerek.

Afrika'da Avrupalıların Soykırımlarına bir misal 20. Yüzyılın İlk Soykırımı olan 1904-1908 yılları arasında Almanların Namibya'da yaptıkları Nama ve Herero Soykırımı

Osmanlı belgelerinde açıkça görülen Birinci Dünya Savaşı'nda Anadolu'daki Ermeni isyanlarına karşı tehcir emrinin, radikal Ermenilerin dillendirdiği gibi bir katliam olmadığı aşıkardır. Öte yandan radikal Ermenilerin soykırım iddia ettikleri yıl 1915 ve sonrasında Osmanlı Sarayında çalışan Ermeni diplomatlar vardır. Mesela Ermeni asıllı diplomatımız Diran Lus-sarar Bey, 1917 yılında Nişan-ı Ali Osmanı almıştır. Başka bir Osmanlı Ermenisi olan Garabed Avyan Efendi 1916'da Romanya'da Osmanlı diplomati iken 1922 yılında İsviçre'de görev yaparken Lozan muayedeleri sebebiyle halen Türkiye'den maaş alan bir diplomat sıfatıyla İsmet Paşa'yı karşılamıştır. Başka bir Ermeni diplomatımız Horen Yıldızçıyan 1919 yılında Hariciye nezareti tercüme odasından Bab-ı Ali işişare odası katipliğine tayin edilmiştir. Benzer şekilde Hrand Abro Efendi 2 Şubat 1917 yılında Brest-Litowsk anlaşmasına hukuk müşaviri olarak tayin edilmişti. Yine Ermeni asıllı diplomatlarımızdan Hrand Düzyan Efendi ise 1915 yılında Hariciye Nezaretinde Umur-u Şehbenderi Kaleminde görev yapıyordu. (13)

Daha birçok Ermeni diplomatı ve hatta sanat erbabı 1915 sonrası İstanbul ve İzmir'de yaşamıştır. Halbuki soykırım mefhumu uluslararası hukukta bir milletin diğer bir milleti sistemli bir şekilde planlayarak yok etmesi demektir. Bu durumda ortada olan çatışmaların soykırım tanımına uymadığı görülmektedir. (14) Kaldı ki yüzyıllarca Osmanlı İmparatorluğu idaresinde huzur içinde yaşayan Ermenilerin Osmanlı'nın en güçsüz zamanında katledilmelerinin hiçbir mantıklı açıklaması yoktur. O halde Osmanlı Devleti'nin bu güçsüz durumundan faydalanıp devlet kurmak uğruna isyanları başlatan radikal Ermenilerin günümüzdeki asıl gayesi 100 yıldır kanıtlayamamalarına rağmen politik oyunlarla mağdur rolü oynayarak taz-

minat talepleridir.

Afrika basınında yeralmayan gerçek soykırım, Avrupalıların Afrikalılara yaptıkları katliamlardır.

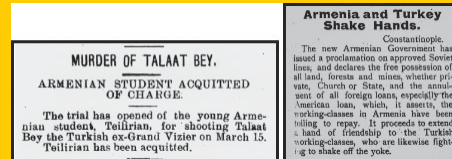
Soykırım iddialarının Batı ve Rusya'nın emperyalist görüşü çerçevesinde suni bir mesele olarak ortaya çıkarıldığını yazan Ermeni Devlet Adamı Boryan, Ermeni milliyetçiler tarafından hain ilan edilmiştir.

DIPNOTLAR:

- (1) *The Rhodesia Herald*, 13 Ağustos 1915, "Turkish Atrocities Repeating Armenian Massacres Entire the Districts Wiped Out", s. 13, Zimbabwe
- (2) *The Rhodesia Herald*, 17 September 1915, "Sheik ul İslam's Protest against Armenian Atrocities" s.18, Zimbabwe
- (3) *The East African Standard*, 22 Mayıs 1915, "Armenian Massacre" s. 5 Kampala
- (4) *Africano* 12 Temmuz 1919 Çarşamba, "Armenian Massacres" s. 5
- (5) *The Uganda Herald*, 17 Aralık 1920, "Armenian-Turkish Peace" s. 1. Uganda
- (6) *The Uganda Herald*, 31 Aralık 1920, "Armenia and Turkey Shake Hands" s. 5 Uganda
- (7) *East African Chronicle*, 11 June 1921, "Murder of Talaat Bey" s. 12, Nairobi
- (8) *The Mafeking Mail and Protectorate Guardian*, 23 November 1920, "Armenian Armistice Ends, Armenian Capital Captured" s. 3, South Africa
- (9) Tharoor, S. (2017) *Inglorious empire: what the British did to India*. London: Hurst & Co. (Publishers).
- (10) *Indian Opinion*, 11 Haziran 1920, "Why Mr. Gandhi has Joined the Khilafat Movement" s. 185, South Africa
- (11) *The Rhodesian Herald*, 21 Aralık 1921 "Cilician Evaciation, Armenian Refugees Plight" s.
- (12) *The Rhodesia Herald*, 22 Ekim 1922, "Greek and Armenian Quarters Destroyed" s. 23, Zimbabwe
- (13) Kayaoğlu Taceddin (2013) *Osmanlı hâriciyesinde gayr-i müslimler (1852-1925)*. S. 89, 126, Ankara: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Türk Tarih Kurumu (Türk Tarih Kurumu yayınları. IV/A-2-2.4. dizi, sayı: 2).
- (14) Perinçek Mehmet (2014) *Rus Devlet Arşivlerinden: 150 Belgede Ermeni Meselesi*. Genişletilmiş 8. basım (Kırmızı Kedi'de 3. basım), Mart 2014 edn. İstanbul: Kırmızı Kedi (Kırmızı Kedi Yayınevi, 185).

Afrika basınında çıkan Ermeni Meselesiyle ilgili onlarca gazete haberinden sadece birkaçı.

East African Chronicle, 11 June 1921, "Murder of Talaat Bey" s. 12, Nairobi

Armenia and Turkey Shake Hands. The new Armenian Government has issued a proclamation on approved Soviet lines, and declares the free possession of all land, forests and waters, whether private, State or State, and the abolition of all taxes, which, it asserts, are necessary to repay. It promises to extend the right of citizenship to the Turkish working-class, who are likewise fighting to shake off the yoke.

Oktay Ekşi'yle

3 SORU CEVAP

'Sıfırdan anayasa' için ne hakkı ne de yetkisi var

1 Türkiye'nin çılgın değil akıllı, üretime yönelik yatırımlara ihtiyacı varken bir anda yine Kanal İstanbul tartışması başladı. Ak Parti, "değişim, gelişim ve yatırımı biz temsil ediyoruz" mesajı için mi Kanal İstanbul'u gündemde tutmaya çalışıyor?

Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) bence Türkiye'yi 21'inci asrın başında bulunduğu yerden Ortaçağ karanlığına taşımaya çalışan bir partidir. O nedenle "değişimi ve gelişimi" değil aynen Arap Emirlikleri ve Suudi Arabistan Krallığı gibi olsa olsa bol miktarda bina, yol, tünel ve köprü yapmayı hedef alan, "çağdaş uygarlığı yakalamayı" da bu işlerde gören bir partidir.

Nitekim sözünü ettiğim emirliklerde en çağdaş teknolojilerle donatılmış binalar, son model arabalar, uçaklar, aletler olduğu halde toplum bir türlü "çağdaş" olmuyor.

O nedenle "Kanal İstanbul" eğer "değişim ve gelişimi" simgeleyen bir teşebbüs olarak görülüyorsa anımsatayım ki, bu projeler Türkiye'yi bir yerden ötekine taşıyamaz. Aynen Romanya diktatörü Çavuşesku'nun, Tuna nehriindeki teknelerin Karadeniz'e ulaşımını 400 km. kalmayı amaçlayan 64 km. uzunluğundaki kanalı gibi, Kanal İstanbul da, yapımı çok uzun yıllar süren, milyarlarca Dolara mal olan, çevreye çok zarar veren, ama anlamlı bir yarar sağlamayan bir proje olur.

Ciddi bir ekonomik kriz içinde olduğumuz bir dönemde bu projeye Türkiye'nin değil 75 milyar Türk lirası, bir tek lirası bile yokken şimdi "İstanbul Kanalı" hayalinin tekrar ortaya atılması bence o projenin yapılmasını değil, gündemin Tayyip Erdoğan ve AKP merkezli olarak değiştirilmesini amaçlamaktadır.

Kaldı ki Aydınlik gazetesinin dün ayrıntılarıyla yayınladığı gibi bu projenin gerçekleştirilmesi halinde getireceği zararın haddi, hesabı yoktur. Üstelik sadece "işletmecilik" açısından bakınca bile savunulması mümkün değildir. Çünkü Montreux Antlaşması sayesinde Boğaziçinden -üstelik İstanbul'u seyrede ede- bedava geçen yabancı gemilerin, aynı iş için Kanal İstanbul'a bir de ücret ödemeye razı olacaklarını düşünmek safdilliktir.

2 Ahmet Davutoğlu partisini ilan etti. Genel bir değerlendirme alabilir miyiz? Gelecek Partisi'nin amacı nedir?

Ahmet Davutoğlu'nun "Gelecek Partisi" daha önce örneklerini çok gördüğümüz kısa ömürlü "kızgınlık partileri" gibi kanımca başarısı az -hatta kanımca yok denecek kadar az- bir parti olacaktır.

Kızgınlık partileri içinde başarıya ulaşarak iktidara gelen sadece AKP'dir. O da Necmettin Erbakan'ın "dın" gibi her toplum için çok önemli olan bir değeri (istismar ederek) siyasi amaçla kullanmasının AKP'ye bıraktığı miras sayesinde mümkün olmuştur.

Davutoğlu da "dini" istismar etmeye kalkabilir ama o artık kapatılmış bir pazardan pay kapmakla idare edecektir.

Kaldı ki Davutoğlu Dışişleri Bakanlığında izlediği dış politika ve uygulamalarıyla da, Başbakan sıfatıyla ortaya koyduğu icraatla kamuoyunda "iyi bir siyasetçi" izlenimi bırakmış gibidir.

Davutoğlu'nun haklı ve güçlü olduğu yegâne şey, Başbakanlıktan ve AKP Genel Başkanlığından ayrılmayı amacıyla kendisine siyasi ahlaka sığmayan bir tertip yapmış olmasıdır. O da şimdi, bu tertibi yapan Tayyip Erdoğan'dan hıncını almaya çalışmaktadır.

3 Davutoğlu konuşmasında "sıfırdan Anayasa" vurgusu yaptı. İlk üç maddeyi de işaret etmiş olmuyor mu?

Davutoğlu'nun "Gelecek Partisi"ni kamuoyuna takdim amaçlı konuşmasını gazetelerde okuduğum kadarnya biliyorum.

Özellikle Anayasa konusunda, "sıfırdan Anayasa" vurgusu yapmaya "hukuken" ne hakkı ne de yetkisi vardır. Çünkü böyle bir teşebbüste bulunabilmek için bir gün iktidara geldiğini var saysak bile, Anayasa'ya "sıfırdan başlamak" onun değil ancak "Kurucu Meclis" in kullanabileceği bir yetkidir.

O nedenle önce "değiştirilmesi teklif dahi edilemeyen" o ilk üç maddeyi değiştirmek için "değiştirme yasağını" koyan maddeyi değiştirmesi gerekir. Onun için de Mecliste üçte iki (en az 400) milletvekili bulması zorunludur.

Sonuç olarak ben o sözünden çok, Davutoğlu'nun "laiklik" konusundaki sözlerine takıldım. Çünkü bir yandan "özgürlükçü laikliği" benimsediğini öte yandan da "sektüler hiçbir yapının devlet içinde ayrıcalığı bir konum elde etmesine müsaade etmeyeceğini" söylüyor.

Laik bir devlette, laik insanlar korunmamacak yani "aynalcılık bir konumda" olmayacaklarsa nerde olacaklar?

Yozgatlı imamdan Batı'ya hoşgörü dersi

Ermeni Kilisesi'nin bakımını, 50 metre ötedeki cami imamı ve ailesi yapıyor. Yağmur yağınca halılar ıslanıyor, aile onları güzelce yıkıyor, kurutuyor yeniden seriyor. Kilisenin ayda bir temizliğini yapan da yine imam ve ailesi. İmamın oğlu Mehmet Halıcı, 'Türkiye'deki Ermeni yurttaşlarımız Anadolu hoşgörüsünü biliyor. Ama yurt dışından gelen Ermeniler biraz şaşırıyorlar' dedi

YUSUF ÇELİK / MERSİN

YOLUMUZ Yozgat'ın Sarıkaya ilçesi-ne bağlı Karayakup (Terzili) köyüne düştü. Burada camiye yalnızca 50 metre uzaklıktaki Ermeni kilisesini ziyaret ettik. Bizi, caminin imamı Metin Halıcı karşıladı. Biz, bu ziyareti yaptığımızda ABD, daha sözde Ermeni soykırımı tasarısını senatosunda oylamamıştı. Cami imamının ve ailesinin kiliseye özeni, Batı merkezlerinde camilere yönelik saldırılara, sözde Ermeni tasarılarına bir yanıt gibi...

'GELEN MISAFİRLER ÜZÜLMESİN'

Kilisenin yerleri halılarla kaplı idi. Duvarlardaki nişler (raf şeklindeki oyuklar) haç işaretli perdelerle süslenmişti. Oyukların

içinde yakılan mumlar, İbrance ve İngilizce yazılmış İnciller, Hazreti İsa'yı tasvir eden resimler yer alıyordu. İmam devlet memuru olduğunu söyleyerek konuyla ilgili konuşmak istemedi. Bu nedenle bize oğlu Mehmet Halıcı bilgi verdi:

"Kilisenin kapısında 1869 yazıyor ancak gelen ziyaretçiler çok daha eski olduğunu söylüyorlar. Ben, babam ve annem bu kiliseye gönüllü bakıyoruz. Ayda bir temizliğini yapıyoruz. Kilisenin zemini biraz düşük olduğundan, yağmur yağınca halılar ıslanıyor. Gelen misafirlerimiz üzülmesin diye halıları yıkayıp kuruttuktan sonra tekrar seriyoruz."

İBADETİN ARDINDAN İKRAM

"Kilisenin ziyaretçileri kimlerdir?" diye soruyoruz. "Dünyanın birçok ülkesinden geli-

Yusuf Çelik

Mehmet Halıcı

yorlar. Ayrıca yurt içinden gelen de var. Geldiklerinde mum yakıyorlar. Kapıyı kapatıp bizim ilahilere benzer dini şarkılar söyleyerek ayın yapıyorlar. İbadetleri bittikten son-

ra biz onlara ayran, çay veya yemek, mevsimine göre meyve ikram ediyoruz. Ülkemizde yaşayan Ermeni yurttaşlarımız bu yaptıklarımızı normal karşıyorlar. Çünkü onlar

Anadolu hoşgörüsünü biliyorlar. Ancak yurt dışından gelen Ermeniler biraz şaşırıyorlar. Zira onlar yurtdışında yaşamış ve büyümüş."

ÇOCUKKEN geçirdiği kaza sonucu iki kolunu ve bir bacağı kaybeden Yusuf Oğur, 3 yıl önce başladığı yüzme sporunda başarıdan başarıya koşuyor. Milli yüzücü Yusuf Oğur, 3 yılda 24 madalya ve 4 Türkiye şampiyonluğu kazandı. Oğur'un yeni hedefi; Portekiz'de düzenlenecek 2020 Paralimpik Avrupa Yüzme Şampiyonası'nda Türk bayrağını dalgalandırmak.

Çocukken geçirdiği kazada iki kolunu ve bir bacağı kaybeden 29 yaşındaki Oğur, engellerini yüzerek aştı. Oğur, "2015 yılında Aydın'da arkadaşlarımla denize gittim. Arkadaşlarım yüzüyordu. Ben de 'neden yüzemiyorum?' diye kendi kendime sordum. Ardından yüzmeyi öğrenmeye karar verdim" dedi.

'90 YAŞINA DA GELSEM YÜZECEĞİM'

Arkadaşlarının yardımıyla denize girdiğini anlatan Oğur, sözlerine şöyle devam etti:

"İlk önce biraz çekindiler. Sonra, 'simitle yüzerim' dedim. Suyla ilk girdiğimde 5 metre gidip geri geldim. Yüzdüğümü görünce daha sonra bunu birer metre artırdım. Son-

ra bu beşer metreye çıktı. Ailemin denize girdiğinden haberi yoktu. Yüzdüğümü sadece arkadaşlarım biliyordu. Yüzücü Beytullah Eroğlu'nun videolarına rastladım. Onu izledikten sonra kulüp aramaya başladım. Ardından valiliği, spor il müdürlüğünü, belediyei aradım. Bana geri dönüş yaptılar. Böylece yüzmeyle olan serüvenim başladı. Yüzme, hayatımı her yönde değiştirdi. Yüzme beni farklı bir insana dönüştürdü. Özgüven kazandırdı. Yüzme sayesinde kendi yaşamımı kendi başıma devam ettirebileceğimi gördüm. Çevreme bağımlı olmadan ayakta kalabilmeyi öğrendim. İyi ki yüzmeyle tanışmışım. 90 yaşına da gelsem yine yüzeceğim."

Oğur, haftanın 6 günü ortalama 4 saat antrenman yapıyor. 17-24 Mayıs 2020'de Portekiz'de düzenlenecek Paralimpik Avrupa Yüzme Şampiyonası'na hazırlanıyor. Oğur, "Yarışmalarda başarılı olup İstiklal Marş'ımızı okutarak, bayrağı göndere çektiğimi hedefliyorum. Ardından dünya ve 2024'teki Paralimpik Oyunları'nda başarı elde etmeyi amaçlıyorum" dedi.

Antalya'da 'ay balığı' görüntülendi

AKDENİZ ekosisteminde nadir rastlanan ve balıkçılar tarafından ilk anda köpek balığı sanılan "ay balığı" kameraya yansdı. Akdeniz Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mehmet Gökoğlu, Antalya Körfezi'nde ilk kez görülen türün bilim dünyasına makaleyle bildirileceğini söyledi.

Antalya Balıkçı Barınağı'ndan denize açılan kaptan Mehmet Sezgin Saman ve beraberindeki amatör balıkçılar, Beldibi Mahallesi açıklarında su yüzeyinde bir balığın yüzgecini fark etti. İlk anda balığın köpek balığı olduğunu düşünen balıkçılar, yaklaştıklarında Akdeniz'de nadir görülen ve bilimsel adı "mola mola" olan ay balığı olduğunu fark etti. Tekneye 2 metre kadar yaklaşan balığı görüntüleyen balıkçılar, şaşkınlıklarının yanı sıra büyük heyecan yaşad. Saman, "22 yıldır denizdeyim, ilk defa

gördüm. Muazzam bir güzellikti. Balık adeta güneşleniyordu, güzel havanın tadını çıkarıyordu. Teknenin yanında bir süre yüzdükten sonra gözlerden kayboldu" dedi.

Akdeniz Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mehmet Gökoğlu da ay balığının okyanus balığı olduğu, bazılarının ağırlığının bir tonu geçebildiği söyledi. Balığın Antalya açıklarında görülmesinin önemli olduğunu vurgulayan Gökoğlu şöyle devam etti: "Akdeniz ekosisteminde bu balık var ama çok nadir görülüyor. Balığın neden bu kadar kıyıya yaklaştığını cevabını bilemiyorum. Anormal bir durum var. Ekonomik değeri yok. Genellikle balık, karides ve deniz analarıyla besleniyor. Akdeniz'de bu balığın nesli tehlike altında. Antalya körfezinde görülmesi bizi heyecanlandırdı."

Kadına şiddete esnaf tepkisi

HATAY'da döner dükkanı işleten Mehmet Mansuroğlu, kadına şiddet ve çocuk istismarına dikkat çekmek için poşetlerin ve ıslak mendillerin üzerine yazdığı "Çocuklar susar, sen susma, istismara sessiz kalma", "Çocuk istismarına hayır", "Kadına şiddete hayır" sloganlarıyla farkındalık yaratmaya çalışıyor. Mansuroğlu, "Ne kadar insana ulaşabilirsek o kadar iyi olacağına inandık. Umarız gerekli ke-

simlere ulaşmışızdır. Çok olumlu tepkiler aldım özellikle kadınlar çok ilgi gösterdi" dedi.

Müşterilerden Tuğba Yılmaz ise bu çalışmasından dolayı işletmeyi tebrik ettiğini söyledi. Uygulamanın farkındalık açısından çok güzel olduğunu dile getiren Yılmaz, "Kadına şiddeti insanlar görmüyor, gözlerini kapatıyor... Bu işletme insanların gözünün önüne koyuyor" diye konuştu.

Sokak köpekleri için yamaca 50 yuva

NİĞDE'nin Çiftlik ilçesinde kullanılmayan eski çöplük alanını temizleten Belediye Başkanı Serkan Güzel, alandaki yamaca yaklaşık 50 oyuk açtırarak, sokak köpeklerinin soğuk kış günlerinde korunacakları bir alan oluşturdu.

Serkan Güzel, geçen kış, kızlarıyla gece sokak köpeklerine yem vermek için gittiği Çiftlik-Yeşilgölcük arası 1600 rakımlı Selekin mevkiindeki eski çöplük alanından hayvanların üşüdüğünü görünce, bu yıl hayvanların cetin geçen kış aylarında üşümemesi için yamaca yaklaşık 50 oyuk açtırdı. Güzel, kullanılmayan çöplük alanı temizletip dezenfekte ettirdikten sonra yemlik ve suluk da yaptırarak belediye ve hayvanseverler yardımıyla köpekleri besliyor.

Belediye işlerinden vakit buldukça alana ge-

len Güzel, köpeklerle ilgileniyor, onları elleyle besliyor.

Güzel, Katı Atık Birliği'nin kurulmasıyla bu alana çöp dökmenin yasaklandığını söyledi. Alanda çöplük olduğu dönemde çok sayıda köpek yaşadığını belirten Güzel, şunları kaydetti: "Vatandaşlar buraya yemek artıkları filan getirip köpekleri besliyordu. Kışın sert geçtiği zamanlar gece kızlarımla ekmek atmaya buraya geldik, hayvanlar açtır diye. O gece 'yüksek yerlerin altını açarsak, hayvanlar barınabilir' diye düşündüm. 'Bu kış artık geçti, bir daha ki yaza burayı halledelim en azından köpekler sıcakta, üzerlerine yağmur, yaş değmeden çamurda kalmadan başlarını sokabilecekleri bir yuvaya kavuşurlar' diye düşünmüştük. O günkü düşüncemizi bugün gerçekleştirdik."

Mersin'de bir köpek sezaryenle 16 yavru doğurdu

MERSİN'in Mut ilçesinde kurt melezi cinsi köpek bir batında 16 yavru doğurdu.

Mersin Büyükşehir Belediyesi'nden yapılan açıklamaya göre, belediyeyle bağlı Kaşlı Geçici Hayvan Bakımevi ekipleri, Mut ilçesinde sahihsiz bir köpeğin doğum sancısı çektiği ihbarını aldı.

Ekipler, doğum yapacak kurt melezi cinsi köpeği Kaşlı Geçici Hayvan Bakımevine getirdi. Merkezde gözetim altında tutulan ve doğum anı geldiğinde yavru sayısının fazla oluşundan dolayı sezaryenle doğumu gerçekleştirilen köpek, yaklaşık iki saat süren operasyon sonucunda 16 yavru doğurdu.

Sağlık durumu iyi olan ve "Bereket" adı verilen köpeğin tedavisi devam ederken, yavruardan 6'sı tüm müdahaleye rağmen yaşatılmadı. 10 yavrunun ise veteriner hekimler gözetiminde bakımları yapılıyor.

Açıklamada görüşlerine yer verilen Ev-

cil ve Sahipsiz Hayvanlar Şube Müdürü Mehmet Cüçük, ilk defa 16 yavrunun bir batında dünyaya geldiğine tanıklık ettiğini belirtti.

Cüçük, şöyle devam etti: "Daha önce en fazla 12 yavru doğurtmuştuk. Ama 16 yavru benim için de barınağımız için de bir ilk. Operasyon bizi zorladı ama yavruların sesleri, bağırışları bizi mutlu etmeye yetti, bütün yorgunluğumuzu aldı. Çok mutluyuz. Bizim isimiz asıl bundan sonra başlıyor. Anne sezaryenden çıktı sütü biraz geç gelecek. O yüzden minik yavrularımızı doğduğundan beri yarım saatte bir sütle besliyoruz. Anne kendine gelene kadar bu şekilde besleyeceğiz. Yarından itibaren anne rahatlıkla yavrularını besleyecek. Annenin durumu iyi. Şu an anestezinin etkisinde. Anne kendine gelene kadar annenin yapacağı her şeyi biz yapacağız."

Ödenek yokluğundan baraj inşaatı yarım kaldı

CAN HACIOĞLU

ESKİŞEHİR'in Tepebaşı Belediye Başkanı Ahmet Ataç ve meclis üyeleri, Gündüzler Mahallesi'nde ödenek olmadığı iddiasıyla yapım çalışmaları duran Gündüzler Göleti'nde incelemelerde bulundu. Gündüzler Göleti inşaatında çalışmaların yarıda kaldığını ve şuanda herhangi bir çalışma yapılmadığını gören Başkan Ataç, ilgililerin bu konudaki çalışmalarını ivedilikle sonuçlandırması gerektiğini ifade etti. Ataç, "2016'da başlayan bu inşaat maalesef bir süredir duruyor. Müttaahhidin malzemeleri burada bulunuyor ama herhangi bir çalışma veya çalışan gözükmüyor. Konu araştırıldığında ise para olmadığı söyleniyor. Yetkililere, muhtarlarımız ve halkımızla sesleniyoruz. Bu inşaatın süratle bitirilmesi tarım adına çok verimli olacak. Bu konuda devletin desteğini istiyoruz" dedi.

Göletin, tamamlanmasıyla 1200 kişiye ekonoisine yıllık 5 milyon 200 bin 520 TL katkı ve 250 kişiye de istihdam alanı sağlanması hedefleniyor.

Bülent
İNCE

Hamur

TÜRKİYE'nin en önemli ihracat ürünleri arasında diziler önemli bir yer tutuyor. Anadolu Ajansı ihracat tutarının geçen yıl itibarıyla 500 milyon TL'ye ulaştığını bildiriyor(1). Son dönemin en çok konuşulan ve izlenen dizisi ise "Mucize Doktor". Dizinin yayınlanma dönemi ile Aksaray'daki bir okulda otizmlı çocuklara reva görülen ayrımcı tutumun kesişmesini manidar buldum. Otizmlı bir doktorun hayatının konu alındığı dizi engellilere yönelik önyargıların kırılması açısından önemli bir işlev görüyor. Otizmlı bir kişinin yaşamını uzun soluklu bir dizi halinde her hafta seyircinin karşısına çıkarmak gerçekten büyük bir cesaret. Mucize Doktor şu anda en çok izlenen diziler arasında ilk sıralarda. Dizinin başarısındaki en önemli unsurun, çok iyi araştırılarak yazılmış olduğu belli olan senaryosu olduğunu söyleyebiliriz. Dizi, otizmlı doktor Ali Vefa'nın şahsında engellilere yönelik genel tutumun davranış biçimlerini ortaya koyması açısından önemli. Sürekli tenkit ettiğimiz, mutlaka değişmesi gerektiğine inandığımız anlayışın temsilcilerinin kırk derecen su getirerek, engelli doktoru, mesleki açıdan ya da verilen görevi yerine getirmesi bakımından yeterli görmelerine rağmen, hastanede tutmak istememeleri bizim yıllardır mücadelesini verdiğimiz dışlayıcı ve ayrımcı tavrın temel örneklerini gösteriyor.

Ali Vefa'nın otizmine savant sendromu eşlik ediyor. Yeri gelmişken belirtelim: Her otizmlı kişinin savant sendromuna sahip olduğu ya da her savant sendromlu olan kişinin otizmlı olduğu bilgisi doğru değil. Bu sendroma sahip insanlar belirli bir alanda zaman zaman deha derecesinde yetenek ve sıra dışı özellikler gösterirler. Hiç kimsede olmayan bir hafıza ve çok boyutlu zekâ yetisi onlar için söz konusudur. Belli bir yaştan üzerindeki okuyucular bu sendromun sinemadaki başka bir örneğini Dustin Hoffman'ın canlandırdığı Yağmur Adam (Rain Man) karakterinden hatırlayabilirler. Sendrom, Ali Vefa'da fotoğrafik hafıza ve çok küçük detayları mükemmelen akılda tutma olarak tezahür ediyor, bu ona diğer doktorlara kıyasla çeşitli durumlarda gereken tıbbi bir bilgiyi çok daha hızlı ve doğru olarak çağırabilme yeteneği veriyor. Ki bu yetenek başlı başına sıradan bir doktoru mükemmel yapmaya yeter. Ancak, bu özelliklerine rağmen Ali Vefa'nın hastanede çalışmasını engellemek için güçlü bir muhalefet olduğunu görüyoruz. Bu muhalefetin başını ise engellilere yönelik önyargının en acımasız (belki de bu anlamda en dürüst) temsilcisi olarak cerrahi bölüm şefi (Tanju) çekiyor. Gerekçesi ise otizmin neden olduğu sosyal etkileşim yetersizliğinin, Ali'nin hastalarla ve hasta yakınlarıyla temasında ciddi sorunlar çıkaracağı inancı. Senaryo bu kestirmeci anlayışın karşısına, başhekimin (Adil) şahsında, sosyal iletişim sorunlarının böylece bir yeteneğin karşısında belirleyici olmaması gerektiğini vurgulayan, bu sorunların sabırlı ve anlayışlı bir yaklaşımla çözüleceği inancını dayatan, iyimser ve sağlıklı bir tavrı koyuyor.

Engellilerle ilgili önyargılar, yediden yetmişe ve her türlü sosyal sınıf ve eğitim seviyesini kuşatmış olarak bir anaför gibi bütün toplumu içine çekiyor. Bölüm Şefi Tanju, Ali'nin hastanede çalışmasına karşı çıkışını "Otizmlı bir kişiden bahsediyoruz" cümlesiyle sergilerken, kızının ameliyatına girecek doktorlardan birinin Ali olacağını öğrenen baba "Kızımı bu sakat mı ameliyat edecek?" cümlesini sarf ediyor. Hadi kızının acısıyla kıvranan babanın haline anlayış gösterelim de modern eğitim sisteminin basamaklarını birer birer tırmanıp zirveye ulaşmış koca bir tıp doktorunun aymazlığına ne diyelim?

Fuzuli ta 15. Yüzyıl'da şunu demiş: "Mey bitter saki kalır; Her renk solar hâkî kalır; İlim insanın cehlını alsa da hamurunda varsa eşeklik, baki kalır". Hamur önemli, malzemesini doğru koyup iyice bir yoğurmalı. Ben gerçek eğitimden bunu anlıyorum.

(1) Anadolu Ajansı web sayfası: <https://www.aa.com.tr/tr/kultur-sanat/turk-dizilerinin-yurt-disi-reytingi-hizmet-ve-mal-ihracatini-artirdi/1640070>

Twitter: @Bulent06975228
Instagram: engelsz_yasam

İLETİN YAYIMLAYALIM

Tüm engellilerin, engelli yakınlarının, engellilerin sorunlarına çözüm arayan kişi ve kurumların katkısını bekliyoruz.

halklailekiler@aydinlikgazete.com

BUGÜN köşemizde Ege Üniversitesi Biyoteknoloji Bölümü, Tıp Fakültesi Çocuk Genetik, Tıbbi Genetik, Tıbbi Biyoloji ve Histoloji & Embryoloji Anabilim Dalları'nın işbirliği ile yapılmış göğsümüzü kabartan **Türkiye** olarak gururlandıran gen tedavisi ile ilgili bir çalışmayı "The Scientist Magazine'de" çıkan haliyle paylaşacağız.

Bu yılın başlarında, **ABD Gıda ve İlaç İdaresi**, spinal müsküler atrofi için bir gen tedavisi olan ve piyasaya çıkacak en pahalı ilacı onaylamıştı. **SMA**, ağır vakalarda bebek ölümüne yol açabilen nöromüsküler bir hastalıktır. Genetik düzeltme şu anda etkilenen yenidoğanların tedavisinde kullanılmaktadır, ancak bazı **SMA** tipleri için belirtiler doğumdan önce görülebildiğinden, daha erken bir tedavi potansiyel olarak daha etkili olabilir.

YAŞAM SÜRESİ UZADI

4 Aralık'ta **Moleküler Terapi** dergisinde yayımlanan bir çalışmada araştırmacılar, insanlarda **SMA**'ya neden olan **survival motor nöron 1 (SMN1)** geninde hastalıklı model farelerde annelerinin rahmi içindeyken bir

mutasyonu düzelttiler. Tedavi edilen fareler daha uzun yaşadı ve tedavi edilmeyen farelerden daha hafif semptomlar sergilediler.

Bu çalışmaya katılmamış **San Francisco Kaliforniya Üniversitesi** fetal ve çocuk cerrahisi olan **Tippi MacKenzie**, **SMA farelerinde** ilk kez cenin halinde iken gen tedavisi başarlıldığı için önemli bir çalışma olduğunu belirtti. Ayrıca **MacKenzie** hastalarda bir tedavi yapmayı düşünmeden önce, fare hastalık modellerinde bunun doğrulanmasını önemli olduğunu bu yüzden çalışma grubunun literatüre çok önemli bir katkı sağladığına dikkat çekti.

SMN1, kas hareketini kontrol etmekten sorumlu olan beyin ve omurilikteki sinir hücreleri olan motor nöronların bakımı için gerekli bir proteini kodlar. Gende mutasyonu olan çocuklarda ortaya çıkan sonuç, motor nöronların kaybı olup kas zayıflığına ve buna bağlı komplikasyonlara neden olmaktadır. **SMA** her 6.000 ila 10.000 bebekten birini etkilemektedir.

SMN1 dizisinin düzeltilmesi, **SMA** ile doğanlar için potansiyel olarak etkili bir tedavi yöntemi olabilir. Bu hastalık için yakın za-

Burun cerrahisinde Türk hekimler önde

AVRUPA Burun Cerrahisi Derneği Başkanı ve estetik plastik cerrahisi uzmanı Prof. Dr. Nazım Çerkeş, "Türkiye, burun estetiği ve cerrahisiyle ilgili en büyük gelişmeleri yakalayan ve bu konuda dünyada en önde olan ülke. Bunu gururla söylemek istiyorum" dedi.

İstanbul Canlı Cerrahi Rinoplasti (burun estetiği) kursu, **İstanbul Florence Nightingale Hastanesi'**nde gerçekleştirildi. **Prof. Dr. Nazım Çerkeş**, **Op. Dr. Abdülkadir Güksel** ve **Op. Dr. Barış Çakır** önderliğinde yapılan canlı cerrahi kursunda hekimler, tüm cerrahi teknikleri hem birincil hem de ikincil rinoplastide kendi deneyimlerini yerli ve yabancı katılımcılara aktardı.

Prof. Dr. Nazım Çerkeş, 6 yıldan beri canlı cerrahi kursları düzenlediklerini, yurt dışından çok sayıda plastik cerrah ile kulak, burun, boğaz cerrahinin ameliyat öğrenmek için **Türkiye'**ye gelmek istediğini söyledi.

Kurs kapsamında diğer iki doktorla birlikte 10 canlı ameliyat gösterisi gerçekleştirdiklerini aktaran **Çerkeş**, özellikle yurt dışından gelen plastik cerrahlar ile kulak, burun, boğaz uzmanlarına burun estetiğindeki son trendleri ve gelişmeleri anlattıklarını bildirdi.

Çerkeş, 10 ameliyatın her birini kameralarla canlı yayında toplantı salonuna aktardıklarını, bu ameliyatlara **200'ü yabancı 250 uzmanın** katıldığını anlattı.

36 ÜLKEDEN CERRAHLAR AMELİYATLARI İZLEDİ

ABD'den **Brezilya'**ya, **Kolombiya'**dan **Çin'**e dünyanın 36 ülkesinden cerrahların ameliyatları canlı yayında takip ettiğini aktaran **Çerkeş**, katılımcıların, ameliyatlarda, burun estetiğinde uygulanan farklı yöntemleri ve popüler uygulamaları takip ettiğini söyledi.

Çerkeş, katılımcıların ameliyat sırasında tüm ayrıntıları görebildiğini ve canlı yayında soru sorabildiğini bildirdi.

Çerkeş, "Türk cerrahlar bu konuda en ön konumdadır. Yurt dışındaki uzmanlar da bunu kabul ediyor. O nedenle bu ameliyatlardan bizden öğrenmek isteyen çok fazla yabancı cerrah var" dedi.

SAÇ EKİMİNDE ZOR VAKALARIN ADRESİ

Avrupa Burun Cerrahisi Derneği Başkanı

ve estetik plastik cerrahisi uzmanı **Çerkeş**, saç ekiminde **Türkiye'**nin yabancılar tarafından çok fazla tercih edilmesine değinirken, şunları söyledi:

"Yabancı cerrahlar ne zaman zor bir vaka, ameliyat olursa bizlere yolluyorlar. Benim hastalarımın yüzde 70'i yabancı. 'Gidin, **Türkiye'**de daha iyi sonuç alırsınız, biz sizin probleminizi çözemeyiz' denilen hasta geliyor. Bu, ülkemiz için sağlık turizmi konusunda büyük kazanç getiriyor."

Batı tipi beslenme sivilkeyi tetikliyor

AYDINLIK /
ANKARA

HALK arasında ergenlik sivilcesi olarak bilinen "**akne**" 12-25 yaş arası bireylerin yüzde 85'ini etkileyen ve ergenlik döneminde en sık görülen deri hastalıklarından biri. **Deri ve Zührevi Hastalıklar Uzmanı Prof. Dr. Sedat Akdeniz**

"Akne; hastalarda anksiyete, sosyal izolasyon, özgüven eksikliği ve depresyon gibi psikolojik etkiler oluşturabiliyor. Akneli bireylerde işsizlik oranının daha yüksek olduğunu görürüz. Akneye çoğunlukla genetik etkenler neden olsa da kişisel ve çevresel faktörler de zemin hazırlayabiliyor" dedi.

Uzmanlar diyabetli hastaları uyardı

ANKARA Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Tuğbay Tuğ, "Diyabetli hastaların yaklaşık yarısı, ayak yararı nedeniyle ayağı kaybediyor. Bir organını kaybeden hastaların ölüm oranı çoğu öldürücü kanserlerin sebep olduğu ölüm oranlarından çok daha yüksek, üç yıl içinde yüzde 50'si hayatını kaybediyor" dedi.

Tuğ, **Antalya'**da gerçekleştirilen **14. Ulusal Yara Kongresi'**nde gazetecilere yaptığı açıklamada, **Türkiye'**de diyabet görülme sıklığının 5 yıl önce yüzde 7 iken bugün yüzde 10'un üzerine çıktığını söyledi.

Tuğ, aynı zamanda **Türkiye'**nin **Avrupa'**da diyabetli hasta sayısı en yüksek üçüncü ülke olduğunun da altını çizdi.

SMA'ya rahimde müdahale edildi

Ege Üniversitesi araştırmacılarının da içinde yer aldığı çalışma ekibi, hastalıklı model farelerde annelerinin rahmi içindeyken **SMA'ya** neden olan **SMN1** geninde mutasyonu düzelttiler

manda onaylanan bir ilaç olan **Zolgensma**, intravenöz olarak uygulanarak **SMN1** geninin işlevsel bir kopyasını adeno-ilişkili bir virus ile beyne taşıyor.

İKİ YÖNTEM

Aynı gen düzeltmenin doğumdan önce yapıp yapılmadığını görmek için araştırma ekibi iki farklı enjeksiyon yöntemini test ettiler: biri **plasantaya (intraplental veya IP)** ve diğeri beyin lateral ventriküllerinden birine (intrasterebroventriküler veya ICV) idi. Araştırma ekibi ikinci uygulama yolunun daha etkili olduğunu kanıtladılar. Ege Üniversitesi'nde çalışırken bu çalışmaya katılan ancak şimdi Columbus, Ohio'da Ulusal Çocuk Hastanesi'nde çalışan **Afrooz Rashnonejad**, viral vektörün fetüsün beynine enjekte edildiğinde virüsün doğrudan beyin omurilik sıvısına girerek, omurilikteki motor nöronları IP enjeksiyon ile karşılaştırıldığında çok yüksek bir verim ile iletildiğine dikkat çekti.

Rashnonejad ve araştırma ekibi daha sonra doğumdan sonra enjekte edilen fareleri izlemişler. Fonksiyonel bir **SMN1** kopyasını taşıyan vektör ile muamele edilenler, muamele edilmemiş **SMA** farelerinden çok daha uzun yaşamışlar. Tedavi edilmemiş fareler 14 günden daha uzun süre hayatta kalamamışlar. Tedavi edilmiş fareler tedavi edilmemiş **SMA** farelerinden çok daha uzun bir ortalama yaşam süresi yaşamışlardır. Yine de ortalama ömrü 405 gün olan yabani yavrularından daha az yaşamışlar. Teda-

vi edilmiş fareler ayrıca tedavi edilmemiş farelerden daha ağırdı, fakat sağlıklı farelerden daha küçüktüler.

SMN SEVİYELERİ DÜZELDİ

Araştırmacılar ayrıca hücresel ve moleküler seviyelerde farklılıklar gözlemlediler. Beyin ve omurilikte **SMN** protein seviyeleri tamamen düzeldi ve tedavi edilen hayvanlarda motor nöron sayısı daha yüksekti.

Bu çalışmaya katılmamış fakat çalışmanın hakemlerinden biri olan olan **University College London** gen terapisi araştırmacısı **Simon Waddington**, "**Araştırmacıların yaptıklarından çok etkilendiğini**" belirtti. Daha önceden kendisinin ve diğer meslektaşlarının **SMA** farelerinde fetal gen tedavisini denediklerini, ancak teknik olarak zor bir deney olduğu için başarısız olduklarına dikkat çekti. "Bu yüzden bu araştırma ekibini gerçekten iyi bir iş çıkardığını görmem çok güzel olduğunu" vurguladı.

Waddington, araştırmacıların insanlarda fetal gen terapisini kullanmadan önce yenidoğan gen terapisinin belirli hastalıklar için standart hale gelmesini beklemeleri gerektiğini belirtti.

Orijinal Literatür: Rashnonejad et al., "Fetal gene therapy using a single injection of recombinant AAV9 rescued SMA phenotype in mice," Molecular Therapy, 27:2123-33, 2019.

Erişim: afrooz.rashnonejad@nationwidechildrens.org

Kış aylarında iyice

soğuyan havaların da etkisiyle dışarıda daha az zaman geçirmesi, fiziksel aktivitenin de azalmasına neden oluyor. Buna bir de, günün çoğunluğunun karanlık geçmesiyle daha mutsuz ve depresif hissedilmesine bağlı değişen beslenme alışkanlıkları, değişen uyku düzeni ve **D vitamininin** azalması eklenince kışın kilo alımı hızlanabiliyor. **Beslenme ve Diyet Uzmanı Ece Öneş** kış kilolarına karşı önerilerde bulundu.

SU İÇİP ÇEREZ YIYIN

Şeker, çikolata, bisküvi, kurabiye veya hamur işleri gibi basit karbonhidratlara olan eği-

Kış aylarında gün-

rin kısılması ve soğuk havalar nedeniyle vücudun neredeyse tamamının gıysilerle kapatılıyor olması güneşten yararlanma imkânını azaltarak **D** vitamini seviyelerinde düşüşlere neden olabilir. Çalışmalar ise **D** vitamini eksikliğinin neredeyse tüm kronik hastalıkların riskini artırabileceğinin yanı sıra kilo kaybetmeyi de zorlaştırdığını gösteriyor. **D** vitamini seviyelerinin düzenli olarak kontrol edilmesi önemli.

lim kış aylarında artabi-

liyor. Bu gibi atıştırma-
malıklan tüketmek iste-

teği duyduğunuzda ilk

olarak onların yerine

sadece 1-2 bardak su için

ardından 5-10 dakika

bekleyin. İsteğiniz hâlâ

devam ediyorsa basit kar-

bonhidratlar yerine ce-

viz, fındık, badem, yer

fıstığı ve kabak çekirdeği

gibi sağlıklı yağlardan

ve liften zengin

atıştırma-
malıklan "porsiyonlarına

dikkat ederek" tercih

edebilirsiniz.

Kışın havaların soğuması

ile birlikte terle vü-

cuttan kaybedilen suyun

azalması susama his-

sini de azaltıyor. Ancak,

su vücut için yaşamsal

önem taşıyor ve vücut

faaliyetlerine devam

edilmek için mevsim

ne olursa olsun suya

ihtiyaç duyuyor. Susama-

yı beklemekten gün

içerisinde 8-10 bardak

su tüketmek, metaboliz-

manın yavaşlamasını ön-

leyerek dolayısıyla kilo

almını engellemeye de

yardımcı oluyor.

DAHA FAZLA HAREKET

Soğuk havalarda dışarıda

düzenli yürüyüş

yapmak çoğu kişi için

zor gelse de, hiç değil-

se haftanın üç günü

yarım saat yürümeye

çalışın. Evde yapila-

bilecek egzersizlerle

de fiziksel aktivitenizi

artırabilirsiniz. Gün

içerisinde bulunduğunuz

mekandaki asansörler

yerine merdivenleri

kullanın. Toplu taşıma

araçlarından daha

erken inerek yolculu-

gunuzun bir kısmına

yaya olarak devam

edin.

ÖĞÜN ATLAMAYIN

Kışın günlerin kısılması

ara öğünlerin de

yapılmamasına neden

olabiliyor. Oysa ara

öğünün atlanması

vücudun kan şekeri

dengeğini bozarak

akşam saatlerinde

basit karbonhidrattan

zengin, liften fakir

beslenmeye yol

açıyor. Bu da gece

saatlerinde tekrar

kan şekerinin düşme-

sine neden olup

basit karbonhidrata

eğilimi artırıyor

ve bu kısır döngü

hızlı kilo artışı

beraberinde getiriyor.

Kahvaltının ihmal

edilmesi ya da

kahvaltının poğaç

la ve börek gibi

yiyeceklerle

geçleştirilmesi

ilerleyen

saatlerde kan

şekerinin düşme-

sine bağlı

olarak daha

çok açlık

ve basit kar-

bonhidratlı

gıdalara

eğilimin

artmasına

yol

açıyor.

Balık ve yönetimi CHP ile kol kola

Chp adaylarımız, pardon Konfederasyon Myk adaylarımız örgütümüze hayırlı olsun. İyi dileklerini dahi söyleyemedi demesin kimse

Eğitim-İş Sendikası, Türkiye'yi birleştiren Diyarbakır Annelerini ziyaret ettiği için üyelerinin ihracını istedi. Ziyareti siyasi parti ile ilişkilendiren sendika ve bağlı olduğu Birleşik Kamu-İş Konfederasyonu'nun CHP ile ilişkileri ise 'Konfederasyon CHP'nin arka bahçesi mi' sorusunu akıllara getirdi

EMEK SERVİSİ

BİRLEŞİK Kamu-İş'e bağlı sendikalarda örgütlü Hepimizin Sendikası grubunun, Diyarbakır Annelerini ziyareti sonrası 7 sendika üyesi hakkında disiplin soruşturması açıldı. Aileleri ziyaret, siyasi parti ile ilişkilendirilerek Eğitim-İş'e üye üç öğretmen hakkında sendikanın Merkez Disiplin Kurulu'na ihraç kararı alındı. Ancak Eğitim-İş ve Birleşik Kamu-İş'in CHP ile ilişkileri bu kadar da olmaz dedirtti.

Konfederasyon Genel Başkanı Mehmet Balık ile 12 yöneticinin yerel seçimlerde CHP'den aday aday oldukları ortaya çıktı. Konfederasyon, ayrıca terör örgütü PKK'nın kurucularından Sakine Cansız'ı öven CHP İstanbul İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu'nu ziyaret etti. Yerel seçim sürecinde yapılan ziyarette Mehmet Balık'ın başkanlık ettiği heyet, Ekrem İmamoğlu'na 'tam destek' mesajlarını ilettili. Balık, son olarak, CHP'li Antalya Büyükşehir Belediyesi'nde Muhtarlık Hizmetleri Şube Müdürlüğü görevine getirilmesiyle gündeme gelmişti.

Öte yandan Birleşik Kamu-İş, bağlı sendikalarının bazı yöneticileriyle birlikte CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun 2017'de yaptığı "Adalet Yürüyüşü"ne de katılmıştı. Yürüyüşte, dönemin genel başkanı mevcut genel örgütlenme sekreteri Hasan Kütük, genel sekreter Mücahit Dede, genel mali sekreter Ali Taştan, dönemin Eğitim-İş genel başkanı mevcut genel başkan Mehmet Balık, Tüm Yerel-Sen Genel Başkanı Hakan Kıran vardı.

Eğitim-İş Sendikası Merkez Disip-

lin Kurulu'nun hakkında ihraç kararı verdiği Eğitim-İş Eskişehir Şubesi Örgütlenme Sekreteri Ayla Salmanlı, savunmasında da, Birleşik Kamu-İş ve Eğitim-İş'in CHP ile ilişkilerine şöyle yer verdi:

GENEL SAYMAN KILIÇDAROĞLU'NUN DANIŞMANI

■ Mevcut Genel Başkan, Genel Sekreter ve Genel Mali Sekreterin CHP'nin grup toplantısına katılmaları.

■ Birleşik Kamu-İş Genel Saymanının CHP'de danışmanlık görevini yürütmesi.

■ Birleşik Kamu-İş ve Eğitim-İş genel başkanlarının CHP'nin seçim mitinglerinde boy göstermeleri.

■ Eğitim-İş'e Genel Başkan olduğu zaman içinde Veli Demir'in CHP otobüsü üstünde konuşma yaparken bir CHP yöneticisinin gelip elinden mikrofonu kıvrarak alması; onu immesi ve bu konu ile ilgili herhangi bir tavır sergilenmemesi ve açıklamanın yapılması.

■ Birleşik Kamu-İş Konfederasyonu Genel Başkanı Mehmet Balık ve bazı sendika yöneticilerinin kurumsal kimliği kullanarak bir partinin il başkanını makamında ziyaret edip, parti il başkanına onurluk vermesi. "Canan Kaftancıoğlu 16 milyon İstanbullunun se-

CHP'nin başlatmış olduğu "Ohal Değil Demokrasi" ve "Adalet Yürüyüşü" eylemlerine kitlesel katılımın sağlanması için konfederasyon, bağlı olan tüm sendikalara kurumsal yazı göndermişti

sidir" diyerek destek açıklaması yapması.

■ Siyasi partilerden milletvekili aday adayları olanlar, belediye başkanlığına aday olanlar var. Bazıların halen sendikamızda yöneticilik dahi yapıyor olmaları.

■ Ana muhalefet partisi CHP'nin Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun başlatmış olduğu "Adalet Yürüyüşü"ne katılımın sağlanması için konfederasyonun bağlı olan tüm sendikalara kurumsal yazı göndermesi.

■ Cumhuriyet Halk Partisi'nin başlatmış olduğu "Ohal Değil Demokrasi" eylemlerine kitlesel katılımın sağlanması için konfederasyonun bağlı olan tüm sendikalara kurumsal yazı göndermesi.

■ Birleşik Kamu-İş Konfederasyonu Genel Başkanı Mehmet Balık ve bazı sendika yöneticilerinin kurumsal kimliği kullanarak bir partinin il başkanını makamında ziyaret edip, parti il başkanına onurluk vermesi. "Canan Kaftancıoğlu 16 milyon İstanbullunun se-

Kemalist Devrimin dini vakıflara el koyması

KEMALİST Devrim'in niteliğini yeterince kavramayanlar, Türkiye'de 1923-1945 döneminde büyük toprak sahiplerinin gücünün kırılması ve topraksız köylünün toprağa kavuşturulması doğrultusunda gösterilen büyük çabaları görmemektedir. Özellikle belirtilmesi gereken nokta, bu girişimlerin Türkiye'de topraksız ve az topraklı köylülüğün büyük toprak sahiplerine yönelik bir mücadelesinin olmamasına rağmen yapılmış olmasıdır.

1789 Fransız Devrimi öncesinde Fransa topraklarının önemli bir bölümü kiliseye aitti. Fransız Devrimi sonrasında bu topraklara el kondu. Türkiye iktisat tarihinde nedense unutulmuş veya unutturulan olaylardan biri de, Cumhuriyet kurulduktan sonra yapılan benzer bir uygulamadır. Kemalist Devrim bu konuda gerçekten devrimcidir.

TEKKE VE CAMİ VAKIFLARINA TAZMİNATSIZ EL KONDU

Osmanlı İmparatorluğu döneminde, çeşitli nedenlerle, arazinin önemli bir bölümü dini vakıfların elindeydi. Bu konuda farklı tahminler bulunmaktadır. Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne göre, Osmanlı İmparatorluğu'nun son dönemlerinde arazinin dörtte biri vakıflara aitti. 19. yüzyılın sonlarında Mehmet Sait Paşa'nın hazırladığı bir rapora göre ise ülke arazisinin yarıdan fazlası vakıfların mülkiyetindeydi. (Vakıflar Genel Müdürlüğü, Cumhuriyetin 50. Yılında Vakıflar, Ankara, 1973, s.244) Diğer taraftan, "Engelhardt, Türkiye'deki gayri menkullerin ve emlakın dörtte üçünün 19uncu asırda vakıf sıfatıyla camilere ait bulunduğunu iddia etmektedir." (Derin, H., Türkiye'de Devletçilik, İstanbul, 1940, s.60)

Tekkeler ve zaviyeler de bazı arazilerin ve önemli miktarda gayrimenkulün sahibiydi. Tekke ve zaviyeler, hem vakıflar, hem de normal mülkiyet ilişkisi içinde çok önemli bir ekonomik güce hakimdi.

Türkiye'de demokratik devrimin ana unsurlarından biri toprak reformuydu.

Bazı bölgelerdeki büyük toprak sahipleri ve dini vakıfları yöneten din adamları, kendilerine ortakçılık/yarıncılık/marabalık edenlerin her türlü toplumsal ve siyasal ilişkilerine de müdahale ediyor, onları kullandırıyordu.

KÖYLÜYE TOPRAK DAĞITILMASI

Toprak reformu, hem topraksız ve az topraklı köylülerin (ortakçı, maraba, yancı, vb) ağarının kulu olmaktan çıkarılması, hem Kürt etnik kimliğinin milli kimlik içinde eritilebilmesi, hem de din adamlarının tekkelerin ve dini vakıfların elindeki toprakları aracılığıyla sahip oldukları ekonomik gücün parçalanması açısından gerekli görülüyordu.

Toprak reformu 1938 yılına kadar kabul edi-

len bazı kanunlarla ve dini vakıfların malvarlığına el konularak bir ölçüde yapılabildi. Ancak çok yetersiz kaldı. 1945 yılında kabul edilen Çiftçiye Topraklandırma Kanunu ise radikal bir biçimde uygulanma imkanı bulamadı.

Kemalist Devrim'in temel hedeflerinden olan uluslaşma/milletleşme sürecinin önündeki en önemli engellerden biri olan ümmet-cemaat-tarihat-mezhep kimliğinin zayıflatılabilmesi için tekke ve zaviyelerin ekonomik gücüne el konması gerekiyordu.

Vakıf toprakları, 1924 yılından itibaren çıkarılan bazı yasalarla devlet denetimine altına alındıktan sonra, 1925 yılında çıkarılan Vakıflar Kanunu ile, vakıf topraklarının satılma yetkisi Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne verildi. "Bu yasanın sonuna, dinsel-feodal ideolojinin maddi temelini oluşturan vakıf toprakları, peyderpey satılarak, zamanla, büyük ölçüde azalmıştır." (Er-dost, M.İ., Osmanlı İmparatorluğu'nda Mülkiyet ilişkileri, Onur Yay., 2. Basım, Ankara, 1989, s. 151)

Türkiye Büyük Millet Meclisi, 3 Mart 1924 günü üç önemli kanunu kabul etti. 431 sayılı Kanunla (Hilafetin İlgasına ve Hanedanı Osmanı'nın Türkiye Cumhuriyeti Memaliki Haricine Çıkarılmasına Dair Kanun), halifelik kaldırıldı ve Osmanlı Hanedanı mensupları ülke dışına çıkarıldı. 430 sayılı Kanunla (Tevhidi Tedrisat Kanunu) öğretimin birleştirilmesi sağlandı; din adamlarının denetimindeki eğitime son verildi. 429 sayılı Kanunla, Şeriye ve Evkaf Bakanlığı kaldırıldı ve Vakıflar Genel Müdürlüğü kuruldu.

Daha sonraki yıllarda, her yıl çıkarılan bütçe kanunlarına konan maddeler, Medeni Kanun hükümleri, 677 sayılı Tekke ve Zaviyelerle Türbelerin Seddine ve Türbedarlıklar ile Bir Takım Ünvanların Men ve İlgasına Dair Kanun, Tapu-lama Kanunu ve Orman Kanunu gibi düzenlemelerle Türkiye Cumhuriyeti Devleti vakıfların denetimi ve yönetimi altına aldı. 1926 yılından önce kurulan vakıflara ilişkin düzenleme son derece önemliydi. 5 Haziran 1935 gün ve 2762 sayılı Vakıflar Kanunu eski vakıfların devletin parçası haline getirdi: "Eski vakıflara uygulanan Vakıflar Kanunu, bu kanun eski vakıfları tasnif etmiştir. Vakıflar adeta devletleştirilmiştir." (Altaş, H., "Türkiye'de 1926-1967 Dönemi Arası Vakıf Sistemi," Vakıflar Genel Müdürlüğü, Cumhuriyetin 80. Yılında Uluslararası Vakıf Sempozyumu Kitabı, Ankara, 2004, s.89)

Kemalist Devrim'in en devrimci uygulamalarından biri, insanların din adamlarının kullandığı kurtarmanın önemli önkoşullarından biri olarak, camilerin ve dini vakıfların gayrimenkullerine hiçbir tazminat ödmeden el koyması ve bunların bir bölümünü yoksul köylülere dağıtmasıdır.

Yıllık ücretli iznin kullanılmaması haklı fesih nedenidir

■ Yıllık izinlerimi istediğim zaman kullanamıyorum. İki yıllık iznim birikti ancak işveren durumlar sıkışık diye izin taleplerimizi hep geri çeviriyor ve "İzne ne zaman çıkacağınıza siz değil, ben karar veririm" diyor. Yıllık izin kanuni bir hak değil mi?

İşyerinde işe başlandığı günden itibaren deneme süresi de içinde olmak üzere en az bir yıl çalışmış olan işçilere yıllık ücretli izin verilmesi İş Kanunu'nda yer alan temel işçi haklarından biridir. Bu hak İş Kanunu'nun 53-61. maddelerinde ve Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği'nde ayrıntılı olarak düzenlen-

mektedir.

Yönetmelik hükümlerine göre, hak ettiğiniz yıllık ücretli izniniz kullanma talebinizi izne çıkmak istediğiniz günden en az bir ay önce yazılı olarak işverene bildirmeniz gerekmektedir. Ancak işveren izninizi sizin istediğiniz tarihlerde kullanırmak zorunda değildir. Bir başka deyişle, yıllık izninizi hak ettiğiniz tarihten itibaren bir yıl içinde ne zaman kullanacağınıza ilişkin nihai karar işverenindir. "İşyerinde işçilerin yıllık izinleri kullanma zamanını belirleme yetkisi işverenin yönetim hakkı içerisinde olmakla birlikte işveren bu yetkisini objektif iyiniyet kuraları içinde kullanmalıdır." (Y.22.HD.

2013/1797 K.)

İki yıllık birikmiş izninizin söz konusu olduğundan, işverenizin geçen yıl kullandığı izninizi talep ettiğinizde bu izni kullanırmak durumundadır. Çeşitli Yargıtay kararlarında yıllık ücretli iznin Anayasal temelli olan bir dinlenme hakkı olduğu ve bu hakkın kullanılmasının işçi açısından haklı fesih (4857 sayılı İş Kanunu Madde 24/II'ye göre kademe tazminatını hak ederek fesih) nedeni oluşturacağı yönünde değerlendirme yapılmaktadır.

Sorularınızı

calismamahayati@aydinlik.com.tr adresine gönderebilirsiniz.

T.C. KARASUİCRA DAİRESİ

2019/823 TLMT.

TAŞINMAZIN AÇIK ARTIRMA İLANI

Satılmasına karar verilen taşınmazın cinsi, niteliği, kıymeti, adedi, önemli özellikleri : **1 NO'LU TAŞINMAZIN Özellikleri** : Satışa konu Sakarya ili, Karasu ilçesi, Yeni Mahalle Mah. Sülükgözü mevki, 1270 ada, 1 parsel, 6 nolu mesken nitelikli taşınmazın tamamıdır. Taşınmaz kat irtifak tapulu, C2 bolta bulunan 6 nolu meskenin etrafı çevrili, güvenli bahçe düzeni yapılmış, içerisinde açık yüzme havuzu, spor salonu ve 4 blok bulunan site içerisinde, her katta 7 daire bulunan sıvalı boyalı betonarme yapı 3 katlı binanın güneydoğu, yönünde sokağa bakan cephesinde zemin katta girişte, sağda bulunmakta, yaklaşık 4 yıllık 62,00 m2 kullanın alanına sahip, içerisinde 2 oda, salon, mutfak, antre, banyo wc ile salonda cam ile kapatılmış balkon bulunmakta, iç cephe duvarları alçı saten sıvalı boyalı, mesken giriş kapısı çelik kapı, pencereler pvc iç kapılar ahşap doğrama, oda yer döşemeler laminat parke, ıslak zeminler kalebodur fayans, mutfakta tezgah altı ve tezgah üstü mutfak dolabı ile banyoda duşakabin ve klozet bulunmakta, doğalgaz ısınma sahip, iskan edilir durumdur. Taşınmaz kapalı olduğundan içerisinde girilememiş olup, değerlendirme bilirkişilerce proje üzerinden ve dışarıdan görünen hali ile yapılmıştır.İhaleye katılacak olanlar taşınmazı görmüş ve bilirkişiler tarafından raporda yazılı özelliklerini kabul etmiş sayılacaktır.Mesken mahal içinde yol, su, elektrik, altyapı vb. her türlü kamu hizmetlerinden yararlanmakta, kuşbakışı güney yönünde İstanbul Cad. 170 mt. batı yönünde Sakarya Nehrine 200 mt. kuzey yönünde Karadenize 800 mt. Doğu yönünde Karasu şehir merkezine 4 km mesafededir.Taşınmazın pazar değerinin tespitinde emsal karşılaştırma yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntemde mevcut pazar bilgilerinden faydalanılmış, bölgede değerleme tarihine yakın dönemde pazara çıkarılmış benzer gayrimenkuller dikkate alınarak pazar değerini etkileyebilecek kriterler çerçevesinde fiyat ayarlaması yapılmış ve konu parsel için metrekare birim fiyatı belirlenmiştir. Bulunan emsaller, konum, büyüklük, fiziksel özellik ve imar durumu gibi kriterler dahilinde karşılaştırılmış, birim değerlere takdirlerimizde katılarak piyasa değeri tespit edilmiştir.Binalar için yapı sınıfına göre yeniden yapma maliyetleri birim fiyatları oluşturulmuştur. Bu birim fiyatların hesabında Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Mimarlık ve Mühendislik Hizmet Bedellerinin Hesabında Kullanılacak Yılı Yapı Yaklaşık Birimi Maliyetleri Hakkında Tebliği ile 02.12.1982 gün ve 17886 sayılı resmi gazete de yayınlanarak yürürlüğe giren binaların yıpranma paylarına ilişkin oranlar dikkate alınmıştır. Taşınmazın değeri: 185.000,00 TL'dir.

Adresi : Yeni Mah. 34. Sok. No:3 Filizfidanoğlu Nehirkent Klass Sitesi No:7 C2 Blok Zemin Kat D:6 Karasu / SA-KARYA

Yüzölçümü : 4.449,76 m2

Arsa Payı : 66/5890

İmar Durumu : 1/1000 ölçekli uygulama imar planında "Konut Alanında" kalmakta ayrıık nizam 3 (A-3) TAKS :0.40, KAKS: 1.20 yapı şartlarına tabidir.

Kıymeti : 185.000,00 ₺

KDV Oranı : %1

Resmi ilanlar www.ilan.gov.tr/de

BASIN: 1101470 (www.bik.gov.tr)

5.8061

dolar

6.4580

avro

1848 TL

cumhuriyet altını

110.477

BİST - 100

11.83

faiz

\$ 65.22

b. petrol

Geçim ve Tutum

Prof. Dr.
MELİH BAŞ

ismeba56@yandex.com

BM’in bu yılki İnsani Gelişme raporu “Gelinin ötesinde, ortalamaların ötesinde, bugünün ötesinde: 21. yüzyılda insani gelişmedeki eşitsizlikler” başlığını taşıyor.

Rapor kapsamında 189 ülke ve BM tarafından tanınan topraklar için 2018 İGE (değerler ve sıralamalar); 150 ülke için Eşitsizliğe Uyarlanmış İGE (EUİGE); 166 ülke için Cinsiyete Dayalı Gelişme Endeksi (CDGE); 162 ülke için Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği Endeksi (TCEE) ve 101 ülke için Çok Boyutlu Yoksulluk Endeksi (ÇBYE) sunuluyor.

Endekslerin yanısıra ayrıca beş gösterge daha hesaplanmış: İnsani gelişmenin kalitesi (İGK), yaşam boyu toplumsal cinsiyet farkı (YBTCF), kadının güçlenmesi (KG), çevresel sürdürülebilirlik (ÇS) ve sosyoekonomik sürdürülebilirlik (SES).

Raporda milyonlarca insanın yaşam standardının daralmasıyla oluşan açlık nedeniyle oluşan gerekliliklerin tırmandığı belirtiliyor. Rapora göre eğitim konusunda ve teknoloji-iklim değişikliği konusunda endüstri devriminden bu yana görülmemiş iki deprem ile yeni bir eşitsizlik olgusu sonucunda toplumda derin bir yanlışla teklideniyor. Bu, rakamlarla da sabitmiş.

Şimdi raporun üç alt başlığına sırayla bakalım:

GELİŞİMİNDE DÜŞÜNMEK

2019 İGE ve EUİGE gösteriyor ki, eğitim, sağlık ve yaşam standartlarındaki eşitsiz dağılım ülkelerin gelişimini bozuyor. 2018’de eşitsizlik nedeniyle insani gelişimin yüzde 20’si yitirilmiş. Rapor bu nedenle gelirin ötesine geçilmesini ve aşağıdaki önlemlerin alınmasını öneriyor:

- Erken çocukluk ve yaşam boyu yatırım
- Verimlilik
- Kamu harcaması ve adil vergilendirme

ORTALAMALARIN ÖTESİNE BAKMAK

Ortalama değerler hikâyesinin daha geniş bir söylemine olanak sağlarken, toplumda gerçekten neler olup bittiğini saklıyorlar. Eşitsizliğin etkili biçimde ortadan kaldırılması için politikalar yaratmak amacıyla daha ayrıntılı enformasyon üretilmelidir. Örneğin, çok boyutlu yoksullukla baş edebilmek için özellikle cinsiyet eşitsizliği konusunda enformasyon gereki-

Birleşmiş Milletler’in İnsani Gelişme Raporu (2019)

yor. Rapora göre yalnızca ekonomik cinsiyet eşitsizliğini kapamak için bile 202 yıla gereksinim var.

Bu yılki raporda yeni bir endeks var: “sosyal norm indeksi”. Bu endekse göre cinsiyet eğilimi son yıllarda büyümüş.

BUGÜNÜN ÖTESİNDE PLANLAMA

İGE raporunda eşitsizliğin gelecekte nasıl değişeceği sorgulanırken, iki depremin 22. yüzyılda yaşamı nasıl biçimlendireceğine aşağıdaki başlıklarla bakılıyor.

- İklim krizi
- Teknolojik dönüşüm

DÜNYA

İGE sıralamasında ilk 12 ülke şöyle: Norveç (İGE değeri 0,954), İsviçre, İrlanda, Almanya, Hong Kong (Çin), Avustralya, İzlanda, İsveç, Singapur, Hollanda, Danimarka, Finlandiya. Ya ABD? O da 15’nci.

TÜRKİYE

Türkiye eşitsiz milli gelir büyümesi ile çok yüksek insani gelişme grubunda 59.sırada yer aldı. Güzel! Şimdi ayrıntılara geçelim. Çok yüksek insani gelişme grubu 62 ülke ve bizden sonraki ülkelerle İGE farkımız virgülden sonraki üçüncü basamakta ve birer rakam! İkinci şok ise Eşitsizliğe Uyarlanmış İGE’de sorun olması: - 8 yani 8 sıra aşağı düşüyoruz! Cinsiyete dayalı gelişme endeksinde (CDGE) en kötü yani 4. gruptayız. Toplumsal cinsiyet eşitsizliği endeksinde (TCEE) 66. sıradayız. “Allah” ismi şerifinin ebced

YILLAR	Doğuşta beklenen yaşam süresi	Beklenen öğrenim süresi	Ortalama öğrenim süresi	Kişi başına GSMH (2011 SGP Dolar)	İGE değeri
2015	76,5	16,2	8,0	23.048	0,800
2016	76,9	16,4	7,6	23.409	0,800
2017	77,2	16,4	7,7	24.702	0,805
2018	77,4	16,4	7,7	24.905	0,806
4 yıllık toplam değişim	% 1,1	% 1,2	% 1,2	% 8	Binde 7

hesabı ile değeri 66’dır. Yani bu iş Allah’a kalmış. Yandı gülüm keten helva!

Not: Konuyla ilgili olarak Ulusal Kanal’da sevgi-değer Can Karadut ile yaptığımız TV izlencesini aşağıda bağlantısı verilen videonun son 30 dakikasından izleyebilirsiniz:

<https://www.youtube.com/watch?v=LNDtDOPaytY>

Türkiye’nin durumuna ayrıntılı olarak aşağıdaki bağlantıdan bakabilirsiniz:

https://www.tr.undp.org/content/turkey/tr/home/library/human_development/hdr2019.html

Gıdaacılar indirim istedi Bakan ‘tek tık’ sözü verdi

İhracatçılar, Uzakdoğu ülkelerine ihracatta hava kargo nakliye fiyatlarında indirim talep etti. Bakan Pekcan, Destek Yönetim Sistemi ile ihracatçıların bürokratik işlemler için harcadıkları zaman ve maliyetin önüne geçecek önemli bir adımı attıklarını bildirdi

EKONOMİ SERVİSİ

TÜRKİYE, 2019 yılının Ocak - Kasım döneminde hava kargo ile 54 ülkeye 20 milyon dolarlık ihracat yaptı. Hava kargo ile ihracatta ilk sırayı 4.3 milyon dolarla Hong Kong alırken, ikinci sırada 2.5 milyon dolarla Norveç yer aldı. Singapur’a 1.6 milyon dolarlık, Çin’e ise 1.3 milyon dolarlık hava kargo ile Türk ihraç ürünleri gönderildi. Ancak hava karga maliyetleri ihracatçıların rekabet gücünü azaltıyor.

Türkiye’nin taze meyve sebze ihracatında Rusya ve Avrupa pazarlarına bağımlılığını azaltmak isteyen ihracatçılar, özellikle Uzakdoğu ülkelere ihracatta hava kargo nakliye fiyatlarında indirim istedi.

İHRACATÇIYA ÖZEL TARİFE

Ege İhracatçı Birlikleri Koordinatör Başkan Yardımcısı Birol Celep, “2019 yılının 11 aylık döneminde 4.5 milyar dolar gıda ürünleri ihraç ettik. Dikili’de Türkiye’nin en büyük Tarım İhtisas Organize Sanayi Bölgesi kurulma kararı alındı. Ege Bölgesi’nden yapılan tarım ürünleri ihracatında 10 milyar dolara ulaşmak hayal değil. Bu hedeflere ulaşmak için hava kargo ile

Uzakdoğu ve Güneydoğu Asya ülkelere ihracatta ihracatçılarımıza özel tarife istiyoruz” dedi.

EİB Koordinatör Başkan Yardımcısı Birol Celep ile bir araya gelen taze meyve sebze ihracatçısı **Agrobay A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi Arzu Şentürk** de, domates ihracatında Rusya’ya alternatif pazarlara yönelme için çalışmaya başladıklarını, bu çerçevede Hong Kong’dan gelen talepler çerçevesinde hedef pazarlarını Uzakdoğu ve Güneydoğu Asya olarak belirlediklerini ancak özellikle birim fiyatı düşük taze meyve ve sebzeler için hava kargo maliyetlerinin yüksek olması nedeni ile şu an için ihracatın mümkün olmadığını dile getirdi.

TEK SİSTEMLE BAŞVURU

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan ise dün AA’ya yaptığı açıklamada, ihracat destek başvurularını 1 Ocak 2020’den itibaren yeni geliştirdikleri Destek Yönetim Sistemi üzerinden alacaklarını, bu sistemle ihracatçıların bürokratik işlemler için harcadıkları zaman ve maliyetin önüne geçecek önemli bir adımı attıklarını söyledi. Pekcan, “İhracatçılarımız, başvurularında, destek türü ne olursa olsun aynı evrakı ilgili birimlere defalarca sunmak zo-

runda kalmayacak. Bilgi ve belgeler sisteme bir kereye mahsus tanıtılacak ve başvurular sisteme eklenen destek modüllerine yönlendirilecek” dedi. Bakan Pekcan, destekler için başvuru ve değerlendirme süreçlerinin tek bir sistemden çevrimiçi olarak gerçekleştirilmesine yönelik projede destekleri altı ana modül, 13 alt modülde konsolide ettiklerini bildirdi. Buna göre ihracatçı işlemlerini “tek tık” sanal ortamda yapabilecek.

ÜÇ MİLYON BEYANNEME

Bakan Pekcan, şu bilgileri paylaştı: “Modüllerin bir bölümü tamamlandı, bir kısmı geri bildirimler çerçevesinde geliştirilmeye devam ediliyor. Tamamlanan modüller ise vakit kaybetmeden canlı ortamda hizmete alınıyor. Örneğin yılın ikinci yarısında canlı ortama alınan Belgesiz İhracat Kredileri Modülü ile hem Eximbank hem de ihracatın finansmanında önemli rol alan ticari bankalar artık tahahhüt kapatma işlemini yaparken ihracatçıdan fiziksel beyanname talep etmiyor. Yaklaşık altı aylık sürede üç milyon civarında beyanname sorgusu elektronik ortamda yapıldı ve ekleri de dahil edilince çok büyük bir kağıt israfının önüne geçilmiş oldu.”

Bursa’daki Tofaş fabrikası üretimde dünya lideri oldu

EKONOMİ SERVİSİ

Tofaş fabrikası, uluslararası kuruluşların üretim faaliyetlerinde küresel standartları belirleyen WCM - World Class Manufacturing (Dünya Klasında Üretim) programı kapsamındaki denetimlerde, 4 puanlık artışla 81 puana ulaştı. Bu sonuçla, Fiat Chrysler Automobiles’in (FCA) dünya genelindeki otomobil fabrikalarını içerisinde zirveye yerleştirdi. 2006 yılında başlayan ve FCA’nın 400 fabrikasının dâhil olduğu WCM yolculuğunun ilk yıllarında “En Hızlı İlerleyen Fabrika” ödülünü alan Tofaş, 2009’da FCA içerisinde “Gümüş Seviye”ye ulaşan ilk fabrika olmuş, 2013 yılında ise “Altın Seviye”ye ulaşmıştı.

‘TEKNOLOJİYİ İYİ KULLANDIK’

Konuyla ilgili değerlendirmede bulunan Tofaş CEO’su Cengiz Eroldu, şu bilgileri verdi: “Rekabetçi ürünlerimizi, Avrupa başta olmak üzere dünyanın pek çok ülkesinde tüketiciyle buluşturuyoruz. Dünya çapında kabul

görmüş olan World Class Manufacturing sistemine dâhil olmak çok önem verdiğimiz bir konu. Üretime başladığımız ilk günden beri kalite, maliyet, verimlilik konularında mükemmeliyet çalışmalarımızı sürdürüyoruz. İş ve işçi güvenliğini ön planda tutarken, verimlilik ve çevre duyarlılığı alanında teknolojiyi iyi kullanarak önemli iyileştirmelerde bulunduk.”

YEDİ BIN ÇALIŞANI VAR

1968 yılında kurulan Tofaş, Türkiye’nin hem binek otomobil hem de hafif ticari araç üreten tek otomotiv şirketi konumunda. Tofaş’ın sermayesinde, Koç Holding ve Fiat Chrysler Automobiles (FCA) eşit hissedar.

Yüzde 24.3’ü halka açık olan Tofaş’ın his-seleri, Borsa İstanbul BİST-30 ve BİST-100 Endeksleri’nde işlem görüyor. Tofaş, yılda 450 bin araçlık üretim kapasitesi ve yedi bine yakın çalışanı ile Türkiye’nin beşinci büyük sanayi kuruluşu. Tofaş, Bursa Fabrikası’nda, Fiat Egea sedan, hatchback ve station wagon modellerinin üretimini yapıyor.

BAŞSAĞLIĞI

Ulusal Gönüllüleri ailemizin değerli üyesi, kanal ortağımız, Cumhuriyet öğretmenimiz

Fatma Mürüvvet Yayın’ı

kaybetmenin üzüntüsü içerisindeyiz. Ailesine ve tüm sevenlerine başsağlığı diliyoruz

ULUSAL
KANAL

En iyi yatırım filmini çeken fon sahibi olacak

TÜRKİYE Sermaye Piyasaları Birliği’nin (TSPB), tasarruf ve yatırım bilincini aşlamak amacıyla düzenlediği “6. Kamera Elinde Geleceğin Cebinde” Kısa Film Yarışması için başvurular sürüyor. Dereceye girenlerin 12 bin 500 TL’ye varan yatırım fonu kazanacağı yarışmaya son başvuru tarihi 6 Mart 2020 olarak açıklandı. **Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği Genel Sekreteri İlkey Arıkan**, yarışmaya ilişkin açıklamasında, “Hem tasarrufa dair farkındalık

yaratığımız hem de sanata katkıda bulunduğumuz etkinliğimizin altıncısını gerçekleştir-mekten mutluluk duyuyoruz. Her sene muhteşem kısa filmleriyle birçok kişi yarışmamıza katılıyor. Bu sene de bunun aynısının olacağına inancımız tam” dedi.

İpek Yolu’na Türk Başkan

TÜRKİYE Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı **M. Rifat Hisarcıklıoğlu**, Çin’in Xi’an şehrinde düzenlenen, Uluslararası İpek Yolu Ticaret Odası (SRCIC) 9’uncu Genel Kurul ve Yönetim Kurulu toplantılarında, bir kez daha Uluslararası İpek Yolu Ticaret Odası Onursal Başkanlığına seçildi. Seçim sonrası açıklama yapan **SRCIC Başkanı Lu Jianzhong** şunları söyledi: “Önümüzdeki dönem, ilişkilerimizin daha da yakınlaşmasını diliyo-

ruz. Türkiye, İpek Yolu boyunca çok önemli, bir ülke. Asya ile Avrupa’yı birbirine bağlıyor. Türkiye çok güzel bir ülke olması yanında, zengin bir tarih ve kültüre de sahip” dedi.

SRCIC ağırlıklı olarak İpek Yolu kuşağı üzerindeki ulusal odalardan oluşuyor. İpek yolu adıyla anılan ilk iş konfederasyonu özelliğine sahip olan kuruluşa, halen 82 ülkede 218 örgüt üye durumda.

İş Bankası’nın TekCep’ine inovasyon ödülü

TÜRKİYE İş Bankası, ticari bankacılıkta bir ilk olan ve farklı bankalardaki ticari hesapları tek bir ekran üzerinden sunan TekCep özelliği ile ödeme sistemleri ödülleri PSM Awards’ta “en inovatif ürün” kategorisinde birincilik ödülünün sahibi oldu. Türkiye

İş Bankası’nın teknoloji iştiraki Softtech tarafından geliştirilen TekCep özelliği, bankacılığın geleceği olan ve günümüzde adını alan “açık bankacılık” için Türkiye’de gerçekleştirilen en önemli adımlardan biri olarak değerlendiriliyor.

Van kahvaltısı UNESCO'yla dünyaya tanıtılacak

HABER MERKEZİ

BÖLGEDEKİ yaylalarda yetişen bitkilerle yapılan “**otlu peynir**”, un, tereyağı ve yumurta karışımıyla hazırlanan “**murtuğa**”, kavut, kavurmalı yumurta, cacık, süt kaymağı ve karakovan balı gibi farklı ürünlerle kentin marka değeri olan **Van kahvaltısının** dünyaya tanıtılması için çalışmalar devam ediyor. **2014'te 51 bin 793** kişinin katılımıyla “**dünyanın en kalabalık kahvaltı sofrası**” rekorunun kırıldığı **Van'da**, şimdi de Van kahvaltısı için **UNESCO** süreci başlatıldı. Lavaş ekmek ve Van çöğeyi sunulan kahvaltının **UNESCO İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Listesi'ne** alınması için **Van YYÜ ile İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü** yetkilileri başvuru yaptı.

ÖNEMLİ BİR KAZANIM OLACAK

YYÜ Rektörü Prof. Dr. Hamdullah Şevli, Van kahvaltısının tüm dünyaya tanıtılmasıyla ilgili çalışma yaptıklarını söyledi. Bölgede kahvaltı kültürünün yıllar öncesine dayandığını belirten **Şevli**, “Yaptığımız araştırmalarda 1947'de kentte ‘süt evi’ denilen yerlerin bulunduğunu ve buraların sabah namazında açıldığını öğrendik. Sabah iş yerini açan esnaf, burada sıcak süt, ekme ve çörek bandırarak kahvaltı yapmış. **Van'ın İpek Yolu** güzergahında olması da bu kahvaltı kültürünün gelişmesine katkı sağlamış” dedi. **Şevli, Van kahvaltısını** diğer kahvaltı çeşitlerinden ayırt eden

en belirgin özelliğinin kentteki yaylalarda ve dağ eteklerinde yetişen endemik bitki türleri ve bu yaylalarda beslenen hayvanlardan elde edilen sütle yapılan otlu peynir olduğunu söyledi.

Bölgede yetişen hayvanın etinden yapılan kavurma, karakovan balı ve tereyağı, kaymak, cacık gibi ürünlerin de doğal yöntemlerle yapıldığını vurgulayan **Şevli**, kahvaltı kültürünün günümüzde de aynı canlılığıyla devam ettiğini aktardı.

'BU KÜLTÜRÜ DEVAM ETTİRMEK İSTİYORUZ'

Van kahvaltısının UNESCO İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Listesi'ne alınması için **Kültür ve Turizm Bakanlığına** başvurduklarını anlatan **Şevli**, şunları kaydetti: “UNESCO bizden Van kahvaltısının türlerini sormuyor, bunun kültürünü soruyor. Biz de **UNESCO'ya** Van kahvaltısının kültürüyle müraعاتımızı yaptık. Bu çalışma hem ilimiz hem de bölgemiz için çok önemli bir kazanım olacak. Van denince akla kahvaltı ve kedisi geliyor. Van, turizm açısından da ciddi anlamda bir potansiyele sahip. Eskilere dayanan kahvaltı kültürü günümüzde de devam ediyor. Sabah erkenden işe gidenlerin bazıları fırınlardan ekme, çörek, bazılar da kahvaltıcılardan tereyağı, cacık, peynir alarak bir sehpa etrafında taburelere oturup kahvaltılarını yapıyor. Kadınlar da aynı şekilde kışın evlerde, yazın da bahçelerde toplanıp beraber kahvaltı yapıyor. Geçmişte süt evleriyle baş-

layan bu kültürü devam ettirmek istiyoruz.”

'KAHVALTI KÜLTÜRÜ KORUNMALI'

YYÜ Turizm Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Elvan Ocak da **Van kahvaltısının** tüm aşamalarını **Kültür ve Turizm İl Müdürlüğüyle** kayıt altına aldıklarını belirtti. **Guinness Rekorlar Kitabı'na** giren kahvaltının dünyada da bilindiğini belirten **Ocak**, “Van kahvaltısı önemli bir yere sahip. Hem yurt dışı hem de Türkiye'deki birçok ilde Van kahvaltı salonları açıldı. Bu kültürün korunması gerekiyor. Toplu halde kahvaltı yapma kültürü her yerde yaygın değil. Gün geçtikçe de bu kültür unutuluyor. Hedefimiz, mutfaklarda keyifle hazırlanan kahvaltı kültürünü yaşatmak” ifadelerini kullandı.

'ESNAFI SEVİNDİRDİ'

Kahvaltı salonu işletmecisi Fariz Gül, Van kahvaltısının tüm dünyada tanınmasıyla ilgili yapılan çalışmayı anlamlı bulduklarını söyledi. Van kahvaltısının kültürüyle ilgili bir değer olduğunu dile getiren **Gül**, şöyle konuştu: “Kahvaltıya sadece bir yiyecek içecek unsuru olarak değil, kültürel bir miras olarak görüyoruz. Kahvaltımızın UNESCO listesine dahil edilmesi için yapılan başvuru bizi mutlu etti. Kahvaltımızın uluslararası platformda yer alması ilimiz için güzel olur. Kahvaltımızın bilinmesi, tanıtılması açısından iyi bir girişim olacağını düşünüyorum.”

Tunceli'de yaban keçileri için av yasağı

TUNCELİ'de yöre halkı tarafından kutsal kabul edilen ve geçen yıl avlanması yasaklanan **yaban keçileri**, söz konusu yasağın ve yemleme çalışmalarının devam ettirilmesiyle doğal ortamlarında rahatça yaşamlarını sürdürmeye devam edecek. Zengin bitki örtüsü ve yaban hayvan çeşitliliğine ev sahipliği yapan **Tunceli'de** yaban keçileri, yöre halkı tarafından kutsal sayılıyor. Doğada her türlü bitki ve hayvanın yaşam hakkının kutsal olduğuna inanan ve buna göre yaşamını şekillendiren yöre halkı, söz konusu keçilerin avlanmasını günah kabul ederek doğadaki canlıları incitenlerin de incineceğini inarak avlanmaya karşı çıkıyor.

Kent merkezinden 3 bin rakımlı dağların tepelerine kadar hemen her yerde gündelik hayatın içinde beslenirken görülebilen yaban keçilerinin korunması ve kaçak avcılığın önüne geçilmesi için vatandaşlar, **Doğa Koruma ve Milli Parklar Tunceli Şube Müdürlüğü** ve ilgili kurumlarla gönüllü olarak çalışıyor.

Söz konusu hayvanların neslinin tü-

kenmemesi için geçen yıl çalışma başlatılan ve yaban keçilerinin avlanmasını yasaklayan **Vali Tuncay Sonel**, söz konusu hayvanların çetin kış mevsiminde olumsuz hava koşullarından etkilenmemesi için belirlenen alanlara askeri helikopterlerle yem bıraktırmıştı.

Vali Sonel, Tunceli'nin muhteşem bir doğaya sahip olduğunu söyledi.

HELİKOPTERLERLE YEM BIRAKILIYOR

Bu doğal ortamda yaban hayvanlarının da fazlasıyla bulunduğunu ifade eden

Sonel, şöyle konuştu:

“Valilik olarak koruma altında olan bu hayvanlarımızın avlanmasını tamamen yasaklamaya yönelik bir karar almıştık. Bu karar 2020 yılında da devam ediyor. Öte yandan yaban hayvanlarını sürekliliğini sağlamak için karlı kış aylarında jandarmamıza ait Sikorsky helikopterlerle dağda kalan ve yiyecek bulamayan keçilere, boz aylara ve ur keklığı gibi birçok hayvana buğday, ekme gibi bir çok yiyeceği bırakıyoruz. Bizim bu yaban hayatını koruyarak gelecek kuşaklara bırakmamız lazım.”

Yeni çeşitler verim artırıyor

SEYHAN Ziraat Odası Yönetim Kurulu Üyesi Cahit İncefikir, Çukurova kentlerindeki narenciye üreticilerinin rekolteyi artırmak ve hasat süresini farklı aylara yaymak için farklı cins narenciyeye yöneldiğini söyledi.

Adana'da 2018'de 480 bin dekar alanda 1 milyon 400 bin ton turunçgil verimi elde edildiğini belirten **İncefikir**, bunun önümüzdeki yıllarda yeni cins narenciye ürünleri ile artacağını dikkat çekti. İncefikir, “Turunçgil endüstrisi gelişmiş ülkelerde, turunçgil çeşit ıslahına yönelik çalışmalar uzun yıllardan beri sürdürülmektedir. Ancak yurt dışından getirilen çeşitlere royallite ödeme zorunluluğu olduğu gibi, çeşitlerde adaptasyon sorunları da çıkmakta; ayrıca adaptasyon çalışmaları devam ederken bazen daha yeni çeşitlerin bulunması nedeniyle söz konusu çeşitler değerini kaybedebilmektedir. Bu nedenle kendi çeşitlerimizi geliştirmek zorunluluğumuz vardır. Bu anlamda **Turunçgil Araştır-**

ma Enstitüsü kurulması ve **ARGE çalışmalarının** desteklenmesi önem arz etmektedir” diye konuştu.

HASAT FARKLI AYLARA YAYILABİLİYOR

Üreticinin yeniliğe çok açık olduğunu, bu yüzden yeni cins narenciye yönelmeye başladığını belirten **İncefikir** şöyle devam etti: “Adana çiftçisi dünyadaki tarımsal gelişmeleri takip ediyor. Yeni çeşitler arıyor ve ithal edip getiriyor. Bölgede son yıllarda tesis edilen yeni narenciye bahçelerinin tamamı yeni çeşitlerden oluşuyor. Eski çeşit artık bitti. Üretici yeni çeşitlerle Avrupa pazarına rahat girilebiliyor. İyi fiyatlarla ürün satılabilir. Yeni ürünlerle pazarlama sorunu kısmen aşılmış durumda diyebiliriz. **Adana narenciyesinde** en büyük sorunlardan biri hasadın belli bir dönem de yoğunlaşmasıydı.

Ancak yeni cins narenciye de hasat farklı aylara yayılabilir. Üretici arz fazlasından dolayı fiyat düşüklüğü ile uğraş-

mayacak.”

Prof. Dr.
CENGİZ ÇAKIR

cakircengiz@hotmail.com

BU yazıda Üçüncü Tarım ve Orman Şurası Sonuç Bildirgesi'nde yer alan bir karar üzerinde durulacaktır. Söz konusu karar:

“7) Uzun vadede ortaya çıkabilecek olan risklerin bertaraf edilmesi, ürün çeşitliliği, dış ticarete sürekliliği sağlama, ürün maliyetlerinin düşürülmesi ve en önemlisi Jeopolitik siyaset açısından **yabancı ülkelerde stratejik anlamda üretimin teşvik edilmesi için arazi kiralamalarının devam edilmesi**, uluslararası tarım ve orman faaliyetlerinin kurumsal altyapıya kavuşturulması,” diyerek ifade edilmiştir.

Gerekçe ve cümle düştüğü bir yana bırakılacak olursa Şura'da, “**yabancı ülkelerde arazi kiralama devam edileceği**” hususu karar altına alınmış bulunmaktadır. Bir şeyin devam etmesi için önceden başlamış olması gerekir. Sudan'da arazi kiralarak işe başlanmıştır. Öncelikli bu projeyi değerlendirelim.

“Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İkili Tanımsal İşbirliği ve Ortaklığına İlişkin Anlaşma” 9.11.2015 tarih ve 2015/8234 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile onaylanmıştır. Bu anlaşma kapsamında “**Türk - Sudan Uluslararası Tarım ve Hayvancılık Anonim Şirketi**” kurulmuştur.

ŞİRKETİN AMACI

Şirket, Sudan'da tarımsal üretim, hayvancılık faaliyetleri, bunlara ilişkin endüstriyel tesisler kurup, pazarlama, depolama, ihracat, ithalat ve ticaret yapabilecek sosyal yaşam alanları kurabilecektir.

ŞİRKETİN MERKEZİ

Şirket Merkezi Türkiye'de (Ankara) olup, Sudan'da esas şube olmak üzere başka ülkelerde de şube açabilecektir.

VERGİ BAĞIŞIKLIĞI

Şirketin her türlü tarımsal faaliyet ve işlemleri ile gelirleri ve bu gelirlerin yurt dışına transferleri Sudan Cumhuriyeti'nde hiçbir vergiye tabi olmayacaktır. Şirket çalışanlarına ödenen ücretler her türlü vergiden bağışık olacaktır.

SÜRESİ

Şirketin süresi 35 yıl olup tarafların ortak kararı ile uzatılabilecektir.

SERMAYESİ

Kuruluş sermayesi 10 milyon ABD doları olup Türkiye yüzde 80, Sudan yüzde 20 paya sahip olacaktır. Sudan'ın payı arazi kirası olarak ödenecektir.

TEMSİL EDİLİŞİ

Türkiye'yi Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü Sudan'ı ise Tarım ve Sulama Bakanlığı temsil edecektir.

Dış ülkelere arazi kiralama

El Cezire Eyaleti Abugota-1 bölgesindeki **12500 hektar arazi kurulacak şirkete tahsis edilecektir.** Sudan devleti bu arazinin dışında Türk girişimcilerinin yapacağı tarımsal yatırımlarda kullanılmak üzere aşağıdaki arazileri iki yıl süreyle bedelsiz olarak kurulan şirkete tahsis edecektir. Bu yatırım öncesi süre tarafların ortak kararıyla uzatılabilecektir.

ARAZİNİN BULUNDUĞU BÖLGE	Alanı (hektar)
El Cezire (Abugota 2)	87500
Batı Omdurman ve Kuzey Kordofan	50000
Mavi Nil,Gedaref, Sinnar	300000
Kuzey Eyaleti (Dongola, Amri, Golid, Multaga ve Nil Eyaleti	270000
El Cezire (Rahat Medani)	73000
TOPLAM	780500
ŞİRKETE TAHSİS (Abugota 1)	12500
GENEL TOPLAM	793000

Türk girişimciler, kiralayacakları toplam arazinin yüzde 20'si üzerinde, yerli köylüler için iç parsel yolları ve sulama kanalları inşa edeceklerdir. Bu yatırımların toplam maliyeti, arazinin kira bedelinden mahsup edilecektir.

Kira süresi azami 99 yıl (35+32+32) olacaktır.

Arazilerin bütünlüğünün korunması, arazi, bina, makine ve personelin güvenliği Sudan devletinin sorumluluğundadır.

Sudan devleti, Türk girişimcilerin üretim ve ticari faaliyetlerle elde edeceği meblağ ve kârlarını gecikme olmadan serbestçe transfer etmelerini garanti eder. Sudan'ın kâr payı dışındaki ihracat gelirlerini döviz cinsinden Sudan dışındaki bankalarda tutmasına karşılmayacaktır.

Tarımsal üretim için gerekli girdilerin Sudan'a serbestçe girişi kabul edilmiştir.

Türk Standartları Enstitüsü'nün ve Sudan Tarım ve Sulama Bakanlığı'nın uygunluk belgeleri kabul edecek ve gerekli kolaylık sağlanacaktır.

Tarımsal faaliyetlerin yapılacağı arazi üzerindeki yerleşim yerleri, umumi yollar, demiryolları, elektrik ve boru hatları ile maden arama v.b. her türlü faaliyetlerin tarımsal üretimi etkilememesi için gerekli tedbirlerin Sudan hükümetince alınacağını veya tazmin edileceğini kabul ederler.

Sudan'ın herhangi bir yerinde Serbest Bölge kurulması, vize, oturma ve çalışma izni verilmesi konusunda kolaylık sağlanacaktır.

Anlaşma 99 yıl yürürlükte kalacaktır. Bu süre tarafların ortak kararıyla uzatılabilir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına Mehmet Mehdi Eker
Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı

Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Adına İbrahimMahmoud Hamid
Tarım ve Sulama Bakanı

Not: Daha sonraki yazılarda Sudan hakkındaki bilgi verilerek, bu projenin değerlendirmesi yapılacaktır.

'Topraksız fide'ye yoğun ilgi

BİLECİK'in Söğüt ilçesinde kurulu firma, topraksız tarım uygulamaları kapsamında ürettiği fideleri yurt içi ve dışına satıyor. **25 yıl önce** çiftçilere ilaç tedariği sağlayarak sektöre giren firma, zaman içinde topraksız tarıma yöneldi. Topraksız tarımda domates ve biber fidesi yetiştiren firma, yurt içi ve dışından gelen siparişlere yetişmeye çalışıyor.

Firmada ziraat mühendisi olarak görev yapan **Çağın Deniz Dikmen, Türkiye'nin** fide konusunda dünyayla yarıştığını söyledi. Başlangıçta 3 dekar fide yetiştirdiklerini, bugün ise 30 dekara ulaştıklarını belirten **Dikmen**, “Yıllık 100 milyon adet fide kapasitesine ulaştık. Tohumculuk için gerekli yatırımlarımızı yaptık. Tohumlarımız dünyadan aşırı talep görüyor” dedi. **Dikmen**, topraklı tarımda sezonun kısa, yabancı otla mücadelenin zor olduğunu dile getirerek şunları kaydetti:

“Biz de topraksız tohum üretimini tercih ettik. Özellikle yurt dışından bu konuda çok talep geliyor. Sadece bitkinin istediği gübre ve gerekli mineralleri hazırlıyoruz, tanklarımızı aldığımız soğutucu perlit torbalarının içinden dolaylı olarak veriyoruz. Bitki, gerekli şartlar sağlandığı için çok güzel gelişme gösteriyor. Topraksız tarımın üretim veya sağlık bakımından topraklı tarıma bir farkı yok. Çevre sağlığı bakımından daha da fayda-

lı. Balkan ülkeleri başta olmak üzere Türk cumhuriyetleri ve İsrail'e kadar tohum dağıtım yapıyoruz.”

Özellikle domates fidesine talebin yoğun olduğunu belirten **Dikmen**, gelecek yıllarda daha fazla ülkeye satış yapmayı hedeflediklerini ifade etti.

T.C. BODRUM 2. SULH HUKUK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/45 Tereke

Mahkememizde görüşmekte bulunan müteveffa RAMAZAN AL'na ait tereke davasının yapılan açık yargılamasında verilen ara kararı gereğince; AYDIN ili, SÖKE ilçesi, BURUNKÖY mahk/köy 34 Cilt, 127 Aile sıra no 15 sırada nüfusa kayıtlı 13/08/1972 doğumlu, **17/06/2017 tarihinde vefat eden müteveffa RAMAZAN AL**ın mirası mirasçılarının tümü tarafından reddedildiğinden ve TMK'nun 590'ncı maddesi gereğince terekenin re'sen defterinin tutulmasına başlanmış bulunduğundan, Müteveffa **RAMAZAN AL** ile ilgili olarak alacak ve borçları olan ilgililerin alacak ve borçlarını ilân tarihinden itibaren en geç **30 (otuz) gün** içerisinde varsa alacak ve borçlarını mahkememiz dosyasına kaydedilmeleri anca halde iflâsa müteallik muamelelerin tatbiki devam edileceği, masrafı peşin verilmemiş takdirde iflâsın kapatılacağı hususu ilgililere ilân olunur.

Resmi ilanlar www.ilan.gov.tr'de

BASIN: 1101690 (www.bik.gov.tr)

‘YPG’nin müttefiklerimizden destek görmesi onun terör örgütü olduğu gerçeğini değiştirmez’ diyen Akar, Türkiye’nin istikrarlı, demokratik ve siyasi birliği olan bir Suriye görmek istediğini vurguladı

BAKAN AKAR DOHA’DA BARIŞ PINARI’NI ANLATTI

YPG’YE VERİLEN HER SİLAH TÜRKİYE’YE YÖNELİYOR

HABER MERKEZİ

MİLLİ Savunma Bakanı Hulusi Akar, Katar’ın başkenti Doha’da düzenlenen 19. Doha Forumu’ndaki konuşmasında, dengesiz ve ön-görülemeyen, çok daha fazla dikkat gerektiren bir güvenlik ortamının yaşandığını belirtti.

Bunların yanı sıra geleneksel tehditlere “terörizm, radikal ideolojiler, çökmüş devletler, taşeron savaşları, donmuş çatışmalar, kitlesel göç” gibi ilave risklerin eşlik ettiğini kaydeden Akar, uluslararası ilişkiler sahnesindeki gelişmeleri etkileyen aktörler, faktörler ve risklerin daha da arttığını dile getirdi. Bu risklerin ve zorlukların kontrol altına alınmasının, karar vericiler için daha fazla endişe konusu haline geldiğine dikkati

çeken Akar, özellikle ulus aşırı terörizmi büyük bir tehdit olarak nitelendirdi.

‘PKK’NİN ELİNE GEÇİYOR’

Akar, Türkiye’nin terörizmden en çok çeken ülkelerden biri olduğunu ve terörizmle uzun süredir mücadele ettiğini belirterek, “Bize doğrudan tehdit oluşturan birçok büyük terörist grupla karşı karşıyayız” dedi. Bunlardan birinin terör örgütü PKK ile aynı olan YPG olduğunu bildiren Akar, “Bazı ülkeler Suriye’de DEAŞ’e karşı savaşmak bahanesiyle YPG’yi desteklemeye başladığında, onları bir terörist örgütü bir başka terörist örgüt kullanarak yok etmeye çalışmanın getireceği risklere karşı uyarılmış” diye konuştu. Terör örgütü YPG’nin halen müttefik ülkelerden destek görmeye devam ettiğini dile getiren Akar, “YPG’ye verilen

her silah, doğrudan Türkiye’ye karşı kullanılmak üzere PKK’nın eline geçmektedir” ifadesini kullandı. “YPG’nin müttefiklerimizden destek görmesi onun terör örgütü olduğu gerçeğini değiştirmez” diyen Akar, 9 Ekim’de Barış Pınarı Harekatı’nın başlatıldığını anımsattı. Türkiye’nin demografik yapıyı değiştirmek veya işgal gibi bir niyetinin olmadığı vurgulayan Akar, “Dolayısıyla ‘istila’, ‘işgal’ veya ‘etnik temizlik’ suçlamaları resmen yanlış, yanıltıcıdır ve hatalıdır” dedi.

‘TACİZLER DEVAM EDİYOR’

Diğer operasyonlarda olduğu gibi Barış Pınarı Harekatı’nda da sivilleri, tüm dini ve etnik gruplarla birlikte tarihi kültürel yapıları, bölgedeki çevreyi ve sivil altyapıyı korumak için ellerinden gelen gayreti gös-

terdiklerini bildiren Akar, ABD ve Rusya ile iki mutabakata rağmen, terör örgütü PKK/YPG’nin çok sayıdaki ihlal ve tacizinin devam ettiğini belirtti.

‘SİYASİ BİRLİĞİ OLAN SURIYE İSTİYORUZ’

Suriye krizinin son 8 yılına bakıldığında Türkiye’nin, Suriyeliler ve bölge için diğer ülkelerin yaptığından daha fazlasını yaptığını vurgulayan Akar, şöyle konuştu: “Terörizm, dünya için acil bir temel güvenlik tehdidi olmaya devam etmektedir. Terör örgütleri farklı isimler, biçimler ve stratejiler alabilir fakat tüm tezahürlerine karşı uyanık kalmalıyız. Ancak bir terör örgütünü, diğerini kullanarak mağlup edemezsiniz. Türkiye’nin DEAŞ, PKK/YPG ve tüm terör örgütleri ile mü-

F-35 sorunu ya çözülür ya da...

HULUSİ Akar, forum kapsamında Katar Savunma Bakanı Halid Bin Muhammed el-Attiye ile katıldığı “Bozulan Dünya Düzeni: Ortaya Çıkan Küresel Güvenlik Sorunlarını Yenilikçi Çözümlerle Karşılama” başlıklı oturumda, Münih Güvenlik Konferansı Başkanı Büyükelçi Wolfgang Ischinger’in sorularını yanıtladı.

Türkiye’nin Rusya’dan S-400 hava savunma sistemi alması, NATO’ya ve Türkiye’nin İttifak’a üyeliğine etkilerine ilişkin bir soru üzerine Akar, “Biz, NATO’nun merkezindeyiz. Hiçbir yere gitmiyoruz, NATO’dayız” yanıtını verdi. Akar, Türkiye’nin, ulusal çıkarları ve çeşitli nedenlerden dolayı attığı adımların NATO’daki varlığına karşı olmadığını altını çizerek, Türkiye’nin ulusal güvenliği için hava savunma füze sistemlerine ihtiyaç duyduğunu vurguladı ve S-400’lerin alım sürecini hatırlattı.

Şimdi benzer şekilde ABD ile F-35’ler konusunun gündemde olduğunu belirten Akar, Türkiye’nin bu konunun da çözüme kavuşması için kendi pozisyonunu en doğru ve kapsamlı şekilde anlatarak sabırla çabalarını sürdürdüğünü söyledi. Akar, “Bir çözüm bulunacağına inanıyoruz çünkü biz F-35’lerin müşterisi değiliz, ortağıyız. Bu ortaklık için yaklaşık 1,5 milyar dolar ödedik. Biz nasıl gerekeni yaptıysak, bu ortaklığın diğer tarafından, ABD tarafından öyle hareket etmesini bekliyoruz. Aksi halde S-400’lerde olduğu gibi, mecburen başka yolları araştırarak ihtiyaçlarımıza yanıt bulmaya çalışacağız” ifadelerini kullandı.

cadeleye olan bağlılığında bir değişiklik yoktur. Bizim ne Kürtlerle, ne de diğer etnik gruplarla bir sorunumuz yoktur. Biz sadece terör örgütleri ile mücadele ediyoruz. Kürtler bizim kardeşlerimizdir. DEAŞ, Müslümanları temsil edemeyeceği gibi PKK/YPG de Kürtleri temsil edemez. Sınırlarımızın güneyinde bir terör koridoru oluşturulmasına kesinlikle izin veremeyeceğiz. Türkiye, Suriye ihtilafına kalıcı bir siyasi çözüm bulmada yardımcı olmak için çalışmaya devam edecektir. Biz, komşumuz olarak istikrarlı, demokratik ve siyasi birliği olan bir Suriye görmek istiyoruz.”

Akar’ın konuşmasını Genelkurmay Başkanı Orgeneral Yaşar Güler ile Katar Savunma Bakanı Halid Bin Muhammed el- Attiye de dinledi.

ABD petrol sahalarına yığınağı sürdürüyor

ABD ordusu, Suriye’nin Haseke ve Deyrezor ille-rinde PKK/YPG işgalindeki petrol sahalarında bulunan askeri üs ve noktalarına Irak üzerinden takviye güç gönderdi.

Deyrezor’daki yerel kaynaklardan alınan bilgiye göre, Irak’ta konuşlu ABD unsurları, önceki gece El Valid sınır kapısı üzerinden Haseke’nin güneyindeki Deyrezor’da bulunan petrol sahalarına sevkıyat yaptı. AA’nın elde ettiği görüntülerde, 100 TIR’dan oluşan lojistik konvoyda, 4x4 pikaplar, ambulanslar, minibusler ve akaryakıt yüklü TIR’lar yer aldı.

ABD ordusu, 4-5 Aralık’ta da El Valid ve Simalka sınır kapılarını kullanarak, personel taşıyıcı zırhlı araçlar, 4x4 pikaplar, iş makineleri ve kapalı kasalı yaklaşık 150 TIR’ı Deyrezor’daki petrol sahalarına göndermişti.

Suriye’de petrol sahalarında askeri varlığını güçlendirmeyi amaçlayan ABD ordusu, Barış Pınarı Harekatı’ndan sonra PKK/YPG’nin işgalindeki bölgelere yaklaşık 500 TIR’dan oluşan askeri ve lojistik sev-

kiyat yapmıştı.

ABD PETROL SAHALARINI

ABD güçleri, Barış Pınarı Harekatı’ndan sonra Suriye’de Haseke, Rakka ve Deyrezor illerinde PKK/YPG işgalindeki bölgelerde toplam 11 üs ve askeri noktada varlık gösteriyor. Amerikalı komutanlar, 15 Ekim’de Deyrezor’da aşiret reisleri ile toplantı yaparak bölgeden çekilmeyecekleri sözünü vermişti. ABD Başkanı Donald Trump da 23 Ekim’deki açıklamalarında, ülkenin doğusundaki petrol yataklarını güvence altına aldıklarını ve burada bir miktar ABD askerinin kalacağını ifade etmişti.

‘Kamp’ eleştirilerini suçlayarak yanıtladı

Yunanistan Başbakanı Kiriakos Miçotakis, ülkesinin sığınmacılara dönük insani olmayan politikalarına gelen eleştirileri, Türkiye’nin AB ile yaptığı sığınmacı anlaşmasına uymadığını ileri sürerek yanıtladı.

Alman Bild am Sonntag gazetesine konuşan Miçotakis, Yunanistan’ın Mideilli ve diğer adalarındaki kamplarda insani koşulların kabul edilemez boyutlarda olduğu eleştirisine yanıt vererek, “Bu büyük problemle baş edebilmek için çok uğraşyoruz. Ancak yaklaşık 2,5 yıl boyunca gayet iyi işleyen Avrupa Birliği-Türkiye mültecisi anlaşmasına, ne yazık ki Türkiye şu anda uymuyor” iddiasında bulundu. Aynı zamanda Dublin kuralla-

nda bazı değişiklikler de talep eden Başbakan Miçotakis, “Avrupa Komisyonu’nun taahhüt ettiği gibi bir Avrupa iltica ve göç anlaşması üzerinde çalışmamız lazım. Bu sorunla ilgili olarak yükün daha iyi paylaşılması gerekiyor” dedi.

Sığınmacılara ev sahipliği yapma konusunda ülkesinin kapasite bakımından sınıra ulaştığını ifade eden Yunan Başbakan, her gün 400 ila 500 yeni sığınmacının Yunanistan’a geldiğini bildirdi.

Ege Adaları’na gelen insanlar arasında iltica hakkı olmayan çok sayıda kişi olduğunu da belirten Miçotakis, “Herkes şunu çok iyi bilmeli ki bize gelen insanların çoğu sığınmacı değil, ekonomik nedenlerle göç eden insanlar” ifadesini kullandı.

‘Türk gemisi Doğu Akdeniz’de İsrail araştırma gemisini kovdu’

DENİZ Kuvvetlerimize ait bir geminin Doğu Akdeniz’de test yapan İsrail’e ait araştırma gemisini bölgeden çıkardığı iddia edildi. İsrail’in Kanal 13 televizyonu muhabirlerinden

Barak Ravid, Twitter hesabından paylaştığı mesajda, iki hafta önce ortak bir proje üzerinde çalışan İsrailli ve Güney Kıbrıslı araştırmacıları taşıyan İsrail’e ait “Bat Galim” isimli araştırma gemisinin, Türk Deniz Kuvvetlerine ait bir gemi tarafından Doğu Akdeniz’den çıkarıldığını öne sürdü.

Ravid, adını açıklamadığı İsrailli bir yetkilie dayandığı mesajında, Türk Deniz Kuvvetleri’ne ait geminin Bat Galim’e telsiz yoluyla ulaşarak bölgeden ayrılması emrini verdiğini iddia etti. Barak Ravid mesajında ayrıca olayın yaşandığı anda İsrail’e ait araştırma gemisinin Güney Kıbrıs Rum Yönetimi’nin sözde deniz yetki alanında olduğu iddiasında bulundu.

PKK’nın finans kaynağı: Kürt Kızılayı

PKK/KCK, yurt dışında kurduğu “Kürt Kızılayı” adlı sahte oluşumla kırsal alanda silahlı faaliyet gösteren örgüt mensuplarına ve bölücü örgüte finans temin ediyor.

Terör örgütü, 1978’den itibaren eleman temin etme, kamuoyu oluşturma, maddi ve lojistik destek sağlama gibi konularda menfaatler sağladığı Avrupa’da, faaliyetlerini legal dernekler bünyesinde kamufle etmeyi amaçladı.

Bu kapsamda, ölen örgüt mensuplarının geride kalanlarına yardım etme, örgüte finans sağlama amacıyla Almanya’da sözde “Şehit ve Tutuklu Aileleriyle Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği” (HEV-KOM) adı altında organizasyon oluşturuldu. PKK’nın İngiltere, Fransa ve Almanya’da terör örgütü listesine alınmasının ardından bu organizasyon, PKK/KCK’dan bağımsız bir kuruluş olduğunu göstermek ve Hükümet Dışı Kuruluş (NGO) sıfatı kazanabilmek amacıyla 15 Mart 1993’te Almanya’nın Bochum kentinde sözde “Kürt Kızılayı (Heyva Sor a Kurdistane)” olarak ismini değiştirdi ve 2005 yılının Nisan ayında vakıf statüsü aldı. HEV-KOM faaliyetlerini halen Almanya Düsseldorf merkezli sürdürüyor.

PKK’NIN TALİMATIYLA YAPILDIĞI ORTAYA ÇIKTI

Almanya’da 2007’de “Heyva Sor a Kurdistane” hakkında açılan bir davada, oluşumun Almanya’da yasaklı terör örgütü PKK’nın bir yan kuruluşu olduğunun belirlendiği, vakfin PKK tarafından gerçekleştirilen tüm organizasyon ve toplantılara temsilci gönderdiği, yöneticilerden Mahmut Kaya’nın terör örgütü sorumlusu olduğunun belgelerle orta-

ya çıkarıldığına yönelik başsavcılık kararının bulunduğu belirtilmişti. Ancak sözde “Kürt Kızılayı” Almanya’da, “Mezopotamya Güneşi (Die Sonne Mesopotamiens)” isimli oluşum aracılığıyla da Türkiye’deki yaralanmış/ölen örgüt mensuplarının yakınlarına para göndermeye devam ediyor.

Sözde “Kürt Kızılayı”, İngiltere ve Japonya’da “Kurdish Red Moon”, Belçika, Hollanda ve İsviçre’de “Koerdische Rode Halve Maan”, Fransa’da “CROSSANT ROUGE KURDE”, Danimarka’da “Stötteforeningen Mesopotamiens Sol”, Avusturya’da “Roja Sor a Kurdistan”, İsveç’te “Kurdiska Röde Halvmanen”, İtalya’da, “Mezza Luna Rossa” isimleriyle faaliyetlerini sürdürüyor.

Terör örgütünün, “Heyva Sor a Kurdistane” oluşumu aracılığıyla legal görünümünü illegal faaliyetler yürüttüğü, bu oluşuma ait internet sitesi üzerinden paylaştığı hesap numaraları aracılığıyla topladığı parayı örgüte aktardığı güvenlik kaynaklarına tespit edildi.

Güvenlik kaynaklarına, “Heyva Sor a Kurdistan” yapılanmasının ambleminde PKK/KCK terör örgütünü simgeleyen sözde bayrak renklerinin kullanıldığı, amblemdaki haritanın, dört ülkenin topraklarının bir kısmını (Türkiye, Irak, İran ve Suriye) içine alan sözde harita olduğu, oluşumun ambleminin PKK/KCK terör örgütünün amaç, hedef ve stratejilerine uygun olarak hazırlandığı tespiti de yapıldı.

Mutabakatın geleceği için işbirliği

Trablusgarp'taki durum oldukça istikrarsız. Türkiye'nin çıkarlarını gözeltmek, iç savaşa son vermek ve bölgeden terörizmi temizlemek açısından Rusya'yla birlikte bir strateji geliştirmek önem taşıyor. Temel mesele, Hafter'in kazanması durumunda Türkiye-Libya mutabakatını nasıl korunacağı. Bu noktada Rusya'nın Hafter üstündeki etkisi değerlendirilebilir

ERKİN FEYYAZ EŞLİ

ORTADOĞU'da son yaşanan gelişmeler, yani Libya'da çatışmanın yoğunlaşması, Şii hilalindeki (Irak, İran, Lübnan) protestolar, Rusya'yla birlikte Suriye'de PKK/PYD sorununun çözümüne dair oluşturulan strateji, Türkiye'ye İslam dünyasında lider rolünü oynayabileceği yeni bir perspektif sunuyor. Bu perspektif, İslam dünyasını da Batı'dan kurtaracak. Suudi Arabistan ve Mısır, bu işlevi yerine getiremez, çünkü iki ülke de ABD ve İsrail'in bölge politikalarına bağımlı durumda. Bu da onların egemenliklerini bulanıklaştırıyor.

İran'ın egemenliği ise son dönemde Şii hilalinde dışardan kışkırtılan protestolar sebebiyle kısmen zayıflamış durumda. Diğer taraftan İslam coğrafyasında Şii etkisinin zaten sınırlı bir alanı var.

Bunlarla birlikte İslam dünyası, ABD ve Batı Avrupa ülkelerinden bağımsızlaşmak ve çok kutuplu dünyada ayrı bir kutup olmak için ısrarlı bir mücadele veriyor. Bunun da öncüsü ancak Türkiye olabilir ve olmalıdır. Erdoğan'a da burada tarihi bir rol düşmektedir.

MAVİ VATAN VE DENİZDEKİ HİDROKARBON REZERVLERİ İÇİN SAVAŞ

Türkiye'nin liderliği, bugün kendi stratejik ve jeopolitik karşılığını "Mavi Vatan" doktrininde buluyor. Bu doktrin, esasen Türkiye'nin Doğu Akdeniz, Karadeniz ve Boğazlar üzerindeki jeopolitik kontrolünü güçlendiriyor. Bu bölgeler, Çin ve Rusya gibi çok kutuplu dünyanın birer kutbu haline gelmekte olan devletler için de büyük önem taşıyor.

Mavi Vatan, tam anlamıyla Türk stratejik egemenliğinin jeopolitik kavramıdır. Bu kavram, Türkiye'nin Doğu Akdeniz'deki etki bölgelerinin kendi bağımsızlığı lehinde revize edilmesini ve kıta sahanlığındaki hidrokarbonların çıkarılması da dâhil olmak üzere, bu deniz bölgesinin yeniden düzenlenmesi konusunda onu önleme girişimlerinin engellenmesini öngörüyor.

Türkiye, 2019 Şubat'ında Akdeniz, Karadeniz ve Ege Denizi'nde ülke için büyük tarihi öneme sahip deniz tatbikatlarını gerçekleştirdi. Bu tatbikatlarda yüzden fazla gemi ve 20 bin askeri personel yer aldı. "Mavi Vatan" kavramını babası Cem Gürdeniz, bu tatbikatların Türkiye'nin Batı'dan bağımsız bir deniz gücü olduğunu gösterdiğine işaret etmişti.

Halilye bu tatbikatlar Batı'da endişe ve eleştiriyi karşılandı. Türk tatbikatlarına cevaben birkaç ay sonra Nisan'da Mısır ve Yunanistan deniz ve hava kuvvetleri, Akdeniz'de ortak "Medusa 9" tatbikatını düzenlediler.

Doğu Akdeniz, özellikle münhasır ekonomik bölgedeki petrol zenginliğiyle devletler için tam bir çekim merkezi haline geldi. Mısır ve Güney Kıbrıs, birkaç kez Türkiye'yi Kıbrıs münhasır ekonomik bölgesinde gaz arama çalışması yaparak uluslararası hukuku sözde ihlal etmekle suçladı (Mısır ile 2013 yılında yapılan Deniz Sınır Anlaşması uyarınca). 30 Ekim 2018'de, Türkiye, Akdeniz'de gaz arama faaliyetleri için sondaj çalışmalarına başladı.

AB, 4 Mayıs 2019'da bu çalışmadan duyduğu "ciddi rahatsızlığı" dile getirdi ve bunun (Güney) Kıbrıs'ın egemenliğini ihlal ettiğini iddia etti. Avrupa Birliği Dışişleri ve Güvenlik Politikaları Yüksek Temsilcisi Federica Mogherini ise AB'nin, Türkiye'nin bu çalışmalarına gerekli tepkiyi vereceğini ve Güney Kıbrıs'la dayanışma içinde bulunacağını söyledi.

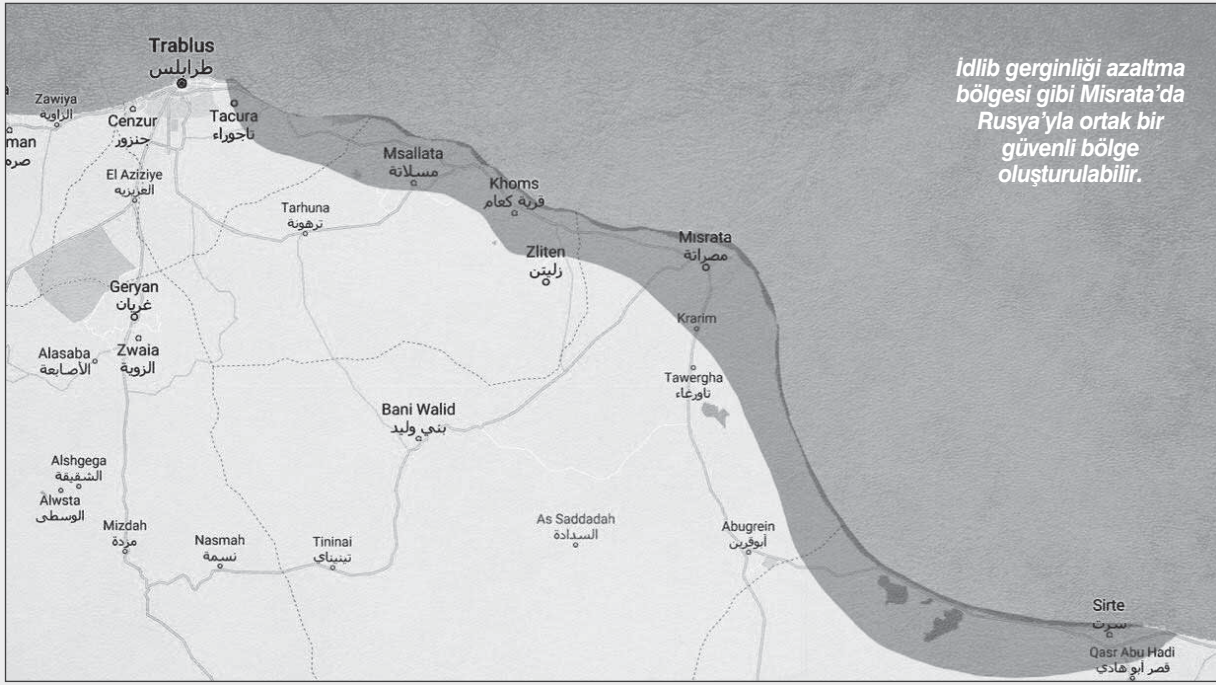
Bunlar haricinde Washington da 5 Mayıs'ta Türkiye'yi gaz arama faaliyetlerini durdurmaya çağırdı ve bunları, bölgede gerginliği arttıran provokatif çalışmalar olarak niteledirdi.

BATI'YLA İLİŞKİLERİN GERİLMESİ

Güney Kıbrıs-Yunanistan-İsrail ittifakı zirvesine ABD Dışişleri Bakanı Mike Pompeo da katıldı. Ülkeler yayınladıkları ortak bildirmede Doğu Akdeniz bölgesinin enerji bağımsızlığını ve güvenliğini desteklediklerini ve de ayrıca Doğu Akdeniz'le Ortadoğu'yu "dış kötü etkilere" koruyacaklarını ilan ettiler.

Özellikle 15 Temmuz Amerikancı darbe girişiminin başarısızlığından sonra ABD, bölgede yatırımını Yunanistan, İsrail ve Mısır'a yapmaya başladı. 28 Kasım 2019'da Türkiye ve Libya arasında imzalanan mutabakat, Türkiye'nin denizdeki egemenliğini sınırlayan Amerikan stratejisine ciddi bir darbe oldu. Bu mutabakay, NATO'nun zayıfladığı ve üye ülkeler arasında anlaşmazlıkların güçlendiği bir ortamda imzalandı.

Altını çizmek gerekir ki, Türkiye, NATO'ya SSCB'nin kendi etkisini sınırlamasına karşı koymak amacıyla girmişti. Bugün ise temel tehdit ona ABD tarafından yöneliyor. Türk

askeri çevrelerinde Türkiye'nin NATO'dan çıkmasının dahi tartışıldığı söyleniyor.

Kesin olan; Türkiye Batı'dan tam anlamıyla bağımsızlaşma sürecine girmiş durumda. Böyle bir bağımsızlık, Rusya, Çin gibi diğer güçlerin desteğiyle ve İran'la da işbirliği içerisinde Türkiye'yi lider bir devlet haline getirebilir.

LIBYA'DA BİR SINAVDAN GEÇİLİYOR

Libya, bugün Türk hükümeti için bir sınav olacak. Batı, her şekilde Kaddafi rejimini devirmek için elinden geleni yaptı. Eski Dışişleri Bakanı Hillary Clinton'un yazışmalarından ABD'nin faal bir şekilde Fransa'ya desteklediği ortaya çıktı. Fransa'nın stratejisi de petrol ve altın gelirlerine doğrudan el koymak için Kaddafi'nin devrilmesini öngörüyordu.

Libya'nın istikrarsızlaştırılması, ABD'nin işine geliyordu, çünkü böylece Kuzey Afrika'da küreselleşme karşıtı cepheyi dağıtma imkânı elde edecekti. Bu cephe, Baas rejimi tipi Batı karşıtı rejimlerden oluşuyordu.

Ancak bugün Batı mekanizmalarının parçalandığı ülke, küresel yapının kontrolünden de çıktı. Libya, Suudi Arabistan, BAE, İtalya, Katar, Büyük Britanya, ABD, Türkiye ve ayrıca Rusya'nın da katıldığı vekâlet savaşlarının alanı haline geldi. Ancak Kaddafi'yi deviren Batı, yerine hiçbir şey önermedi ve sakin bir şekilde kanlı iç savaşın patlak vermesini izledi.

Bugün Libya'da yaşananların sorumlusu olarak ABD ve Batı'dan neredeyse bütün güçler nefret ediyor. Hatta birbirine zıt güçler de.

Libya, tamamen Batı'nın kontrolundan çıktı ve ABD ve Fransa karşıtlığının arenası haline geldi. Bugün bu ülkeler karşı savaş, İslam dünyasında Batı'ya karşı savaşla özdeş tutuluyor.

RUSYA'YLA MÜZAKERELER

Bundan birkaç gün önce 11 Aralık 2019 günü, Ocak ayında planlanan buluşma öncesinde Erdoğan'la Putin telefonda görüştü. Libya meselesi de gündem başlıklarındandı. Erdoğan'la Putin arasındaki görüşmenin ve Mavi Vatan stratejisinin detaylarına sahip üst düzey Türk kaynaklar, Erdoğan'ın iki sorunu çözeceğine işaret ettiler: Birincisi, Türkiye ve Libya arasında imzalanan mutabakatın korunması. İkincisi ise Türkiye'nin askeri-deniz politikaları için anahtar rol oynayan Misrata'nın güvenliğini sağlamak. Bu bölgede güç dengeleri, oldukça karmaşık. Türkiye, hayatı çıkarları açısından önem taşıyan bu bölgenin istikrarının güvencesi olabilir.

Başka bir seçenek de Suriye'de başarıyla sınanmış olan İdlib gerginliği azaltma bölgesi gibi Misrata'da Rusya'yla ortak bir bölge oluşturma. Kaynaklara göre Türk-Rus ortak devriyesi de seçenekler dışında tutulmuyor. Suriye'de uygulanan bu metot, ciddi bir etki göstermişti.

Misrata'da Müslüman Kardeşler'e bağlı bir dizi grup, Erdoğan'ın sadık müttfikleri konumunda. Türkiye'nin Misrata'nın üst düzey yetkilileriyle sıkı dostane ilişkileri var. Trablusgarp'a gelecek olursak; farklı türden grupların farklı bölgeleri kontrol altında tutmasından dolayı oldukça zayıflamış durumda. Bu gruplar arasında teröre bulaşmış olanlar da var ve bu, Libya Ulusal Mutabakat Hükümeti'ni zayıflatıyor.

Batı, bu grupları Ulusal Mutabakat Hükümeti'ne karşı baskı kurmak amacıyla vesayet savaşlarında kullanıyor. İlginçtir, Türkiye-Libya mutabakatının hemen ardından

4 Aralık'ta Serrac'ın Başkanlık Konseyi Merkezi'ne silahlı bir saldırı gerçekleşti. Halife el Gavi'nin başını çektiği bu darbe girişiminin Batı'nın mutabakattan ve Mavi Vatan stratejisinin hayata geçmesinden duyduğu rahatsızlığın bir sonucu olduğu söylenebilir.

Trablusgarp'taki durum oldukça istikrarsız. Türkiye'nin çıkarlarını gözletmek, iç savaşa son vermek ve bölgeden terörizmi temizlemek açısından Rusya'yla birlikte bir strateji geliştirmek önem taşıyor. Libya'da etkisini kaybeden Batı, terörist unsurları ülkedeki kargaşanın devamı için kullanıyor. Çok kutuplu dünya stratejisinin Kuzey Afrika'da hayata geçmesi istenmiyor.

Askeri uzmanlara göre Ankara'nın Trablusgarp'a asker göndermesi, Türkiye'nin doğrudan çatışmanın içine çekilmesi anlamı taşıyacak ve Türk Ordusu'nun kayıplar vermesine de yol açacak. Libya'daki kaynaklar, Erdoğan'ın yurtdışı geçen düşünceleri bağlamında Misrata İhtiyarlar Heyeti'nin kendi güçlerini Trablus'tan çekmeyi tartıştığını da aktarıyorlar.

ÇATIŞMALAR ÜSTÜ BİR KONUMA SAHİP OLMAK

Libya'da Hafter, şu an ülkenin büyük çoğunluğunda hâkimiyet kurmuş durumda. Böyle bir durumda Serrac'ın ülkenin tamamını kontrol altına almasını beklemek gerçekçi değil. Bu, bölge lideri ve Doğu Akdeniz'de egemen bir güç olma hedefleri konusunda Erdoğan için ciddi bir sorun yaratıyor. Erdoğan, tabii ki Serrac'ı, Müslüman Kardeşleri ve kendine bağlı grupları desteklemekten vazgeçemez. Ancak Erdoğan, tek taraflı bir çizgi izlediği durumda, tek bir güce kaderini tamamen bağlayarak İslam dünyasındaki çatışmalarda üst bir hakem konumuna kaybetmiş oluyor.

Sadece savaş kaybedebilecek tarafla bağ kurulması Türkiye'nin bölgedeki etkisinin de zayıflamasına yol açabilir. Ayrıca Türk-Rus ilişkilerine de olumsuz bir şekilde yansır. Bu da küresel güçlerin işine gelir.

Bu noktada temel mesele, Hafter'in kazanması durumunda Türkiye-Libya mutabakatını nasıl korunacağı. Bu noktada Rusya'nın Hafter üstündeki etkisi değerlendirilebilir. Bu açıdan askeri kayıpların da verilebileceği başarısız bir çatışmanın tarafı olmak yerine Rusya'yla bu konuda doğrudan görüşmelere hemen başlamak gerek.

Bu durumda Ankara, Moskova'dan gerekli garantileri alabilir. Bu hassas konu, şüphesiz Erdoğan'ın Putin'le kişisel ilişkisi üzerinden çözülebilir. Mutabakat, bölgede güç dengelerini gözetin ve çok kutuplu bir modelden yana olan Rusya'nın aracılığıyla ve sonrasında Hafter tarafıyla doğrudan görüşmelerle Temsilciler Meclisi'nde onaylatılabilir.

Erdoğan, bölge lideri konumunu pekiştirerek ve Rusya'nın desteklediği güçle doğrudan karşı karşıya gelmekten kaçınarak ,araflar üstü bir yere gelerek mutabakatın her ihtimalde geçerli kalmasını sağlayabilir. Bu, Türkiye'nin askeri deniz gücünün Akdeniz'e geri dönüşünü, enerji kaynakları üzerinde söz sahibi olmasını beraberinde getirecektir. Diğer taraftan Batı'yla kötüleşen ekonomik ilişkiler ortamında Türkiye'nin refahında doğrudan rol oynayacaktır.

Arabulucu ve diplomat rolü, Türkiye'nin İslam dünyasındaki lider konumunu da pekiştirecektir. Rusya'yla müzakerelerin yürütülmesi, Hafter'la temas edilmesi ve aynı zamanda Serrac'ın çıkarlarının da korunması, Türkiye'ye bölge liderliği açısından tarihi bir şans sunacaktır.

Libya ile askeri anlaşma teklifi TBMM'de

TÜRKİYE ile Libya Arasında Güvenlik ve Askeri İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi, TBMM Başkanlığına sunuldu.

Teklifin genel gerekçesinde, "Mutabakat Muhtırası, güvenlik, askeri eğitim ve öğretim, savunma sanayi, terörizmle ve yasa dışı göç ile mücadele, lojistik ve haritalık alanlarında işbirliği ile askeri planlama, tecrübe aktarımı ve talep olması halinde karşılıklı savunma ve güvenlik işbirliği ofisi kurulmasına ilişkin hükümler ihtiva etmektedir" denildi.

İŞBİRLİĞİ ALANLARI

Mutabakat Muhtırası, taraflar arasında işbirliği, Libya'da polis ve askeri sorumlulukları içeren Ani Müdahale Kuvveti kurulmasına Türkiye tarafından eğitim, danışmanlık, tecrübe aktarımı, planlama ve malzeme desteği verilmesi, talep edilmesi halinde Türkiye ve Libya'da müşterek bir Savunma ve Güvenlik İşbirliği Ofisi kurulması, eğitim, teknik bilgi, destek, geliştirme, bakım, onarım, kurtarma, imha, liman ve müşavirlik desteği sağlanması ve mülkiyeti elde olmak kaydıyla kara, deniz ve hava araçları, teçhizatı, silahları, bina ve arazi (eğitim üsları) tahsis, kabul eden tarafın davetiyle, tarafların sınırları içerisinde, Silahlı Kuvvetlerinin bünyesinde bulunan Kara, Deniz, Hava Kuvvetlerinin faaliyet alanlarına yönelik müşterek olarak askeri planlama, tecrübe aktarımı, eğitim ve öğretim faaliyetleri ile silah sistemi ve teçhizatın kullanımına yönelik eğitim ve danışmanlık hizmeti verilmesi konularını kapsıyor.

ASKER GÖNDERMEYİ KAPSAMIYOR

Konuyla ilgili Meclis'te gazetecilerin sorularını yanıtlayan Dışişleri Bakan

ı Mevlüt Çavuşoğlu, Libya ile iki mutabakat zabtı imzalandığını anımsatan Çavuşoğlu, bunlardan birinin deniz yetki alanlarının sınırlandırılması, ikincisinin de daha önce imzalandıktan askeri işbirliği anlaşmasının güncellenmiş halinin yeniden imzalanması olduğunu kaydetti. Deniz yetki alanlarıyla ilgili imzalandıktan mutabakat zaptının Meclis tarafından onaylandığını, Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın da onayıyla tam yürürlüğe girdiğini belirten Çavuşoğlu, BM'ye de teslimini yaptıklarını ifade etti. Bakan Çavuşoğlu, "Şimdi de askeri işbirliği anlaşması Meclisimize sunuldu. Meclisimiz onayladıktan sonra yürürlüğe girecektir" dedi. Bir soru üzerine Çavuşoğlu, "Asker gönderme ayrı bir şey. Daha önce Sayın Cumhurbaşkanı, 'Eğer Libya tarafı bizden böyle bir talepte bulunursa bunu değerlendiriniz' demişti. Bu anlaşmadan da bağımsız bir şekilde söylemiştik ki zaten Libya ile bizim buna benzer askeri ve güvenlik anlaşmalarımız geçmişte de var" karşılığını verdi.

UMH'NİN MISIR BUYUKELÇİLİĞİ FAALİYETLERİNİ DURDURDU

LIBYA'da uluslararası tanınırlığı sahip Ulusal Mutabakat Hükümetinin (UMH) Kahire Büyükelçiliği "güvenlik gerekçesiyle" faaliyetlerini askıya aldığı duyurdu.

Büyükelçilik tarafından Mısır'daki Libya vatandaşlarına hitaben yapılan yazılı açıklamada, faaliyetlerin bugünden itibaren ikinci bir talimata kadar durdurulduğu belirtildi. Açıklamada, kararın "güvenlik gerekçesiyle" alındığı kaydedildi. Mısır Dışişleri Bakanlığının konuyla ilgili herhangi değerlendirmeye yapmadı. Ancak Mısır resmi haber ajansı MENA, Büyükelçiliğin ilgili açıklamasını yayımladı.

Aralık

İsmet
ÖZÇELİK

Davutoğlu'nun Partisi: NATO'cu, Açılımcı, Serbest Piyasacı

KURULDU, kurulacak derken; Davutoğlu partisini nihayet kurdu. Amblemi çınar yaprağı. Ama üzerinde oynanmış bir yaprak. Kıvrımları şimdiden tartışılmaya başladı. Perşembe günü kuruluş dilekçesi verildi. Cuma günü Davutoğlu kürsüdeydi. Partisinin programını açıkladı. Ama salonda heyecan azdı. **"Sıkıcı tarih dersleri"(!)** gibiydi.

İLGİ

Türkiye'de ilgi sıradandı. Ülke dışında daha yüksekti. ABD bağlantılı yayın organlarında; **"Biri tamam, darısı diğerinin başına"** havası vardı. Gül-Babacan'ın partisi de bekleniyordu.

KURUCULAR

Kurucular kurulu 154 kişi. Daha çok Ak Parti küskünleri. 19'u eski Ak Parti milletvekili. Bir bölümü eski Ak Parti il, ilçe yöneticisi. Bir iki gazeteci. Ak Parti ile öne çıkmışlardı. Ak Parti'den çok Batı'ya yakınları. Ak Parti Batı'dan uzaklaşınca koptular.

ESKİ YÖK BAŞKANI

Yusuf Ziya Özcan. Eski YÖK Başkanı. O da Davutoğlu'nun yanında. Yaptıkları yapacaklarının teminatı. Üniversitemizin hali ortada. Sorumluluğu büyük. YÖK Başkanından Varşova Büyükelçiliğine atanmıştı. Bir işadını dostum anlattı. Ziyaretine gitmiş. Söze **"Benden önce burada hiçbir şey yapılmamış"** diye başlamış. Tanıdık bir giriş. Zavallıların klasik cümlesi.

PROGRAM

Davutoğlu partisinin programını anlattı. Be? madde ile özetlersek ?öyle: **NATO'ya sadığız. ABD'ye bağlıyız. Serbest piyasacıyız. Açılımcıyız. Yeni anayasacıyız.**

KİME SELAM

Programı çok zayıf. Türkiye'nin temel sorunlarına çözüm yok. Ekonomide piyasa vurgusu yapılıyor. Hem de 50 kez. Sorunun kaynağını, kurtuluş gibi sunuluyor. Çin'e düşman. PKK/HDP belediyelerine kayıma karşı. Sanki iktidar olma diye bir derdi yok. **"Ak Parti'den ne koparabilirse"** havası hakim. ABD'nin planına uygun. ABD'ye selam verdiği çok açık.

ZAMANLAMA

Partinin kuruluş zamanlaması da ilginç oldu. Soykırım yalanının; ABD Senato'sunda kabul edildiği güne rastladı. Kötü bir tesadüf...

ABD'NİN HAMLELERİ

ABD'de düşmeye basılmış gibi. Türkiye'yi hedef alan hamleler hızlandı. Halkbank davası. Ermeni soykırımı yalanının Senato'da kabulü. Türkiye'ye yaptırım teklifinin komisyondan geçmesi. ...

ÖRTÜLÜ OPERASYONLAR

Bunlar açık olanlar. Bir de örtülü operasyonlar var. Suriye'de, Irak'ta, Kıbrıs'ta, Doğu Akdeniz'de, ... Türkiye'ye kar?? dü?mani?k. PKK, PYD, I?D'?'n desteklenmesi. Türkiye'deki uyuyan hücrelerin dürtüklenmesi. ...

HEDEF KİM?

Hedefte sadece Erdoğan ve Ak Parti olduğu algısı yaratılıyor. Muhalefeti ABD yanına çekme taktiği. Muhalefeti **"ABD'nin askeri"** yapma projesi. Meclis'teki muhalefet de buna teşne. Ama her şey çok açık. Asıl hedef Türkiye. Halk da durumun farkında. Onun için ABD'nin piyasaya sürdüklerine ilgi göstermiyor...

IRMAK METE

KANAL İstanbul savunucularının öne kardığı konu İstanbul Boğazı'ndan tanker geçişini azaltmak. Uzmanlar ise bu amaca en uygun yöntemin Rusya petrolünü Ceyhan'a taşıyacak boru hattı olduğunu belirtiyor.

Azerbaycan petrolünü Akdeniz'e çıkaran Bakü-Tiflis-Ceyhan (BTC) boru hattı 2006'dan beri kullanılıyor. BOTAS verilerine göre, boru hattının sona erdiği Adana Ceyhan'daki Haydar Aliyev Deniz Terminali'nden 2019'a kadar 4 bin 300'ü aşkın tankerle 3 milyar 314 milyon 965 bin varil ham petrol sevk edildi. Hazar petrolü BTC boru hattı sayesinde dünyaya açılmış oldu. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'nın verilerine göre 2007'ye kadar boğazlardan geçen gemi sayısı artış gösterirken, BTC boru hattının açılmasının ardından düşüş yaşandı. İstanbul Bo-

KANAL İSTANBUL DELİNİMESİNE YOL AÇAR

Kanal İstanbul, İstanbul Boğazı'na alternatif bir kanal olarak planlanıyor, Marmara'dan Karadeniz'e ikinci bir su yolu açılıyor. Ancak kanal Türk boğazlarını kapsayan Montrö'nün dışında kalıyor. Peki kanal iç barışı sağlanmış, MEB'leri belirlenmiş Karadeniz'i nasıl etkilecek? Hele ki ABD uzun yıllardır Montrö'yü delmenin hayallerini kurarken...

KARADENİZ, Montrö Boğazlar Sözleşmesi'yle bir denge ve istikrar adasına dönmüştü. Böylece, barış ve güvenliğin hüküm sürdüğü, ekonomik ve ticari faaliyetlerin sorunsuz yürütüldüğü, Münhasır Ekonomik Bölgeleri belirlenmiş, deniz yan sınırları çizilmiş, dünyada yabancı savaş gemilerinin elini kolunu sallayarak gezemediği tek deniz haline geldi.

Karadeniz, her ne kadar dünya denizlerinin yalnızca 10 binde 13'ü büyüklüğünde bir iç deniz olsa da, Avrupa ve Asya'daki akarsu havzalarında bulunan 21 ülkeden toplam 2 milyon 300 bin kilometrekarelik geniş bir bölgenin tüm etkilerini bünyesinde barındırıyor. Türkiye, huzur ve barış için yıllardır sürdürdüğü denge politikasını biraz olsun gevşetirse, Karadeniz'de sular asla durulmaz.

Dünyada elini kolunu sağlayarak istediği yerde faaliyet gösteren Amerikan Donanması, 1936'da imzaladığımız Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin kıyıda olmayan ülkelerin savaş gemilerine getirdiği kısıtlamaları nedeniyle, dünyada bir tek Karadeniz'de rahatça dolaşmıyor. Anlaşma gereğince Karadeniz'de toplam tonaj 15 bin tonu geçmemek kaydıyla en fazla 21 gün kalabilen yabancı savaş gemileri, Türk boğazlarından geçmeden 15 gün önce de başvuru yapmak zorunda kalıyor. Bu sıkışmışlık, hem ABD'nin giderek daha radikal ve geri dönüşü olmayan adımlar atmasına, hem de ön bahçesinde sıkışmayı asla göze alamayacak olan Rusların sert önlemler almasına neden oluyor.

ABD'NİN KARADENİZ'DEKİ FAALİYETLERİ

11 Eylül sonrası terörle mücadele konseptinde değişikliğe giden ABD, önce Akdeniz'de başlatılan "Etkin Çaba Harekati"ni Karadeniz'e genişletmeye çalıştı, ardından 2004 yılında Romanya ve Bulgaristan'ı NATO'ya alarak, bölgedeki gerginliğin fitilini ateşledi. 2008'deki Osetya krizi ve Rusya'nın 2014'te Kırım'ı ilhakı, bölgede değişen dengelerin ve yükselen gerginliğin en somut göstergesi oldu. ABD'nin Gürcistan ve Ukrayna'daki hamlelerine karşı Rusların net cevaplar vermesi, NATO'nun vites yükseltmesini de tetikledi. 2018 Şubatında toplanan NATO Savunma Bakanları, İt-

ğazı'ndan geçen gemi sayısı 2007'de 56 bin 606 iken, bu rakam 2018'de 43 bin 999'e geriledi.

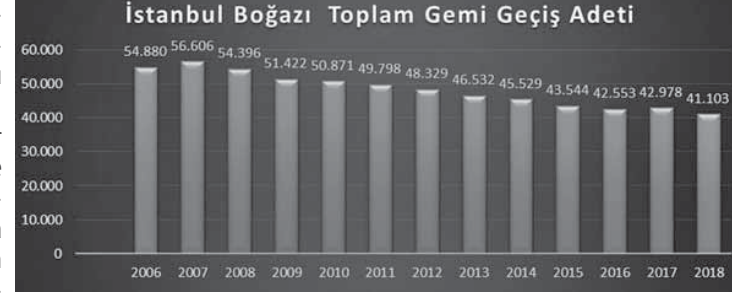
2009'da ciddi adımlar atılan ancak rafa kaldırılan Rus petrolünü taşıyacak Samsun-Ceyhan boru hattının ise Boğaz trafiğini önemli ölçüde azaltacağı belirtiliyor. Hattın maliyeti de Kanal İstanbul'dan düşük. Boru hattının gündeme geldiği günlerde de amaç boğaz trafiğini azaltmak olarak sunulmuştu.

Enerji uzmanı Necdet Pamir, Bakü-Ceyhan hattının uzun yıllardır çalıştığını belirterek şu değerlendirmeleri yaptı: "Tabi boğazları rahatlatı ama petrol tankeri trafiğinde çok önemli bir azalma yok. Samsun-Ceyhan hattı yıllar önce geliştirilmiş bir projeydi. Bakü-Ceyhan'ın gerçekleşme olasılığını azaltır diye, rafa kaldırıldı.

"Kanal İstanbul'a gerekçe üretmek için tanker trafiğinden bahsediyorlar. Kanal İstanbul, Montrö'yü tehdit altına alacak bir projedir, Ame-

rikan projesidir. Karadeniz'e barış denizi diyebiliriz. Doğu Akdeniz'de yaşadığımız Münhasır Ekonomik Bölge çatışması Karadeniz'de yok. Kavga gürültü olmadan herkes alanında yatırım yapıyor. Montrö'yü riske sokmak Türkiye'yi riske sokmak olur. Tanker trafiği gerekçesinin bir geçerliliği yok. Şu an boğazları zorlayan bir trafik yok. Ama olduğunu iddia ediyorlarsa çözüm Samsun-Ceyhan'dır, Kanal İstanbul değil."

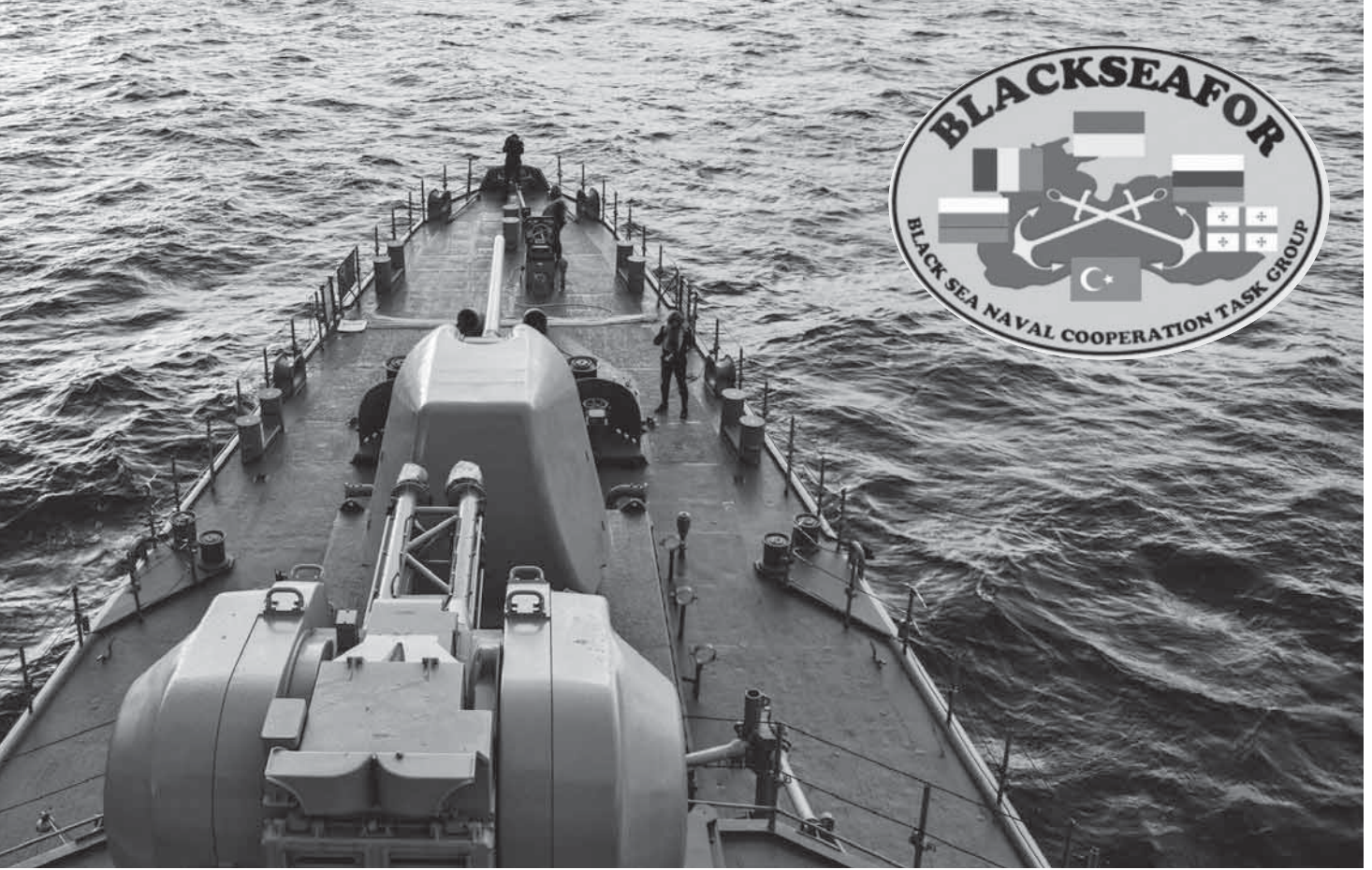
Enerji uzmanı Volkan Özdemir, Samsun-Ceyhan projesinde ilerleme sağlandığını fakat sürecin tıkandığını belirterek şöyle konuştu: "Son 7 yıldır konuşulmuyor. İlk etapta günlük bir bu-

çok milyon varillik bir boru hattı düşünüyor-du. Samsun-Ceyhan projesinin tekrar gündeme gelmesi, Türkiye açısından, boğazlarda trafiğin azaltılması açısından olumlu olacaktır."

Boğazlarda son yıllarda gemi geçişlerinin azaldığını söyleyen Özdemir "Bunun sebebi Bakü-Ceyhan değil. Minimal bir etkisi olabilir. Rusya Boğazlar üzerinden yaptığı ticaretin bir kısmını Baltık ve diğer hatlara kaydırdı" dedi.

Montrö, Türkiye'nin güvenliğini sağlıyor

Kanal İstanbul'un Türk Boğazları Montrö Sözleşmesi'ni tartışmaya açtığı her cenahta dile getiriliyor. Amiral Cem Gürdeniz, Kanal İstanbul'un coğrafyayı değiştireceğini, Türkiye'nin boğazları üzerindeki 80 yıllık hakimiyetini bozacağını söylüyor. Gürdeniz katıldığı yayınlarda, Aydınlık'taki köşesinde Montrö'nün sadece Türk Boğazlarından geçiş düzenlemediğine aynı zamanda Karadeniz-Marmara ve Çanakkale bölgesinde bir güvenlik rejimi de tesis ettiğine dikkat çekiyor.

TÜRKİYE'NİN POZİSYONU

Türkiye, Montrö Boğazlar Sözleşmesi'ni hassasiyetle uygulayarak bugüne kadar Karadeniz'deki barışın kilit ülkesi oldu. Öyle ki, 1952-1989 arasında Karadeniz'de bir NATO tatbikatı yapılmasına dahi izin vermedi. Güney Osetya krizi sırasında, Gürcistan'a yardım giden Amerikan askeri hastane gemileri boğazlardan geçemedi. Türkiye'yi aldatmak için ticari gemi görünümü verilmiş hiçbir askeri unsur Karadeniz'e sokulmadı. 2000 yılından itibaren ise denizde güven ve güvenlik artırıcı işbirliği projeleri hayata geçirildi. Karadeniz Deniz İşbirliği Görev Grubu (BLACKSEAFOR), Karadeniz Uyum Harekati (Blacksea Harmony), Karadeniz Sahil Güvenlik ve Sınır Güvenlik İşbirliği Forumu (BSCF), Karadeniz'de Güven ve Güvenlik Artırıcı Önlemler (CSBM in the Naval Field) gibi kıyıda ülkelerin ortak faaliyet alanları yaratıldı. Böylece Türkiye, Deniz Kuvvetlerimiz için büyük çabalarıyla inşa edilen bu işbirlikleri sayesinde, Karadeniz'de 'güvenilir arabulucu' rolünü üstlendi.

TÜRKİYE'YE NATO TUZAĞI

Türk Donanması, ne yazık ki uzun yıllar "Sovyet tehdidi var" denilerek Karadeniz'e hapsedildi. NATO'nun aklıyla Ereğli'de bir denizaltı üssü bile inşa edildi. Böylece, Ege ve Doğu Akdeniz'de inisiyatif, Yunanistan'a bırakıldı. Yunanistan daha sonra NATO görevlerindeki bu alanları egemenlik hakkı olarak bize karşı kullanmaya başladı. Büyük uyanış ise

Kıbrıs'la yaşandı. Soner Polat Amiralimizin deyişiyle, "Hayat bize Karadeniz'den Ege'ye çıkmayı öğretti." Ak-saz'da, Foça'da deniz üsleri inşa ederek, hak ve menfaatlerimizin peşine düştük. Şimdi de Kıbrıs'ta inşa edilecek 280 bin kilometrekarelik egemen bir deniz üssü ve son olarak Libya ile imzalanan deniz yetki alanları anlaşmasıyla, Doğu Akdeniz'de dengeleri değiştirmeye hazırlanıyoruz.

ENERJİ ZENGİNLİĞİ

Karadeniz'deki barış ortamının korunması, aynı zamanda enerji jeopolitiğinin de bir uzantısı. Çünkü Karadeniz, ekonomik ve ticari potansiyelinin yanında, zengin enerji kaynakları ile de bölge ülkelerine büyük refah imkanları sunuyor. Petrol ve doğalgazın yanında, deniz dibinde geniş uranyum yatakları olduğu değerlendiriliyor. Şimdilik 21 kuyu açılan bölgede, bin 213 metre ile 5 bin 645 metre arasında değişen kuyuların jeolojik bilgilerine ulaşıldı. Uzmanlara göre, kuyulardaki bu jeolojik bilgi, sismik veriyle birleştirildiğinde, petrol ve doğalgaza kesinlikle ulaşılabilecek.

BOĞAZLARIN STRATEJİK ÖNEMİ

Karadeniz'in Asya ile Avrupa arasındaki eşsiz konumu ise, onu güvenli bir enerji koridoru haline getiriyor. Denizin altından inşa edilen TürkAkım Doğalgaz Boru Hattı, ülkemizin enerji güvenliği için gerekli çeşitliliğe katkı sunarken, bu hat, Avrupa'yı besleyen ana arterlerden biri konumuna yükseliyor. Boğazlar ise hem Kafkasya'da üretilen petrolün en önemli geçiş noktası, hem de Ortadoğu'dan Rusya'ya giden petrol için stratejik öneme sahip. 2016 yılında boğazların her iki yönünde taşınan petrol, günlük 2,4 milyon varil. 2017 yılında İstanbul Boğazı'ndan 42 bin 978 gemi geçerken, Çanakkale Boğazı'nı 44 bin 615 gemi kullandı. Bu gemilerin 13 bin 732'si LNG, LPG ve ham petrol taşıyan tanklerdi. Transit gemi geçişleri sırasında verilen fener, tahlisiye ve kılavuzluk hizmetlerinden ise 2017 yılında 312 milyon 11 bin 630 lira gelir elde edildi.

Bugüne kadar hem Montrö'nün başarıyla uygulanması için gösterilen hassasiyet, hem de bölge ülkeleriyle geliştirilen yakın işbirlikleri, dünyada eş benzeri olmayan bir deniz yarattı. Karadeniz'deki huzur, Doğu Akdeniz ve Ege'deki haklarımızı yoğunlaşmamızı sağladı.

Esad düşmanı, Davutoğlu'nun partisinde kurucu

HABER MERKEZİ

ESKİ Başbakan **Ahmet Davutoğlu'nun** kurduğu **Gelecek Partisi'nin** kurucular kurulu listesinde yer alan **Suriyeli Halid Hoca (Alptekin Hoca-oğlu)**'nin ÖSO üyesi olduğu ve **Suriye** devleti tarafından terör suçlamasıyla arandığı ortaya çıktı.

Ak Parti ile yollarını ayıran Ahmet Da-

vutoğlu'nun genel başkanlığında kurulan Gelecek Partisi Kurucular Kurulu listesi de ortaya çıktı. Listede Suriye Devleti tarafından aranan ve ÖSO'nun siyasi çatısı konumunda olan SMDK eski lideri **Halid Hoca** da yer aldı. Suriye Muhalif ve Devrimci Güçler Koalisyonu (SMDK) eski başkanı Halid Hoca'nın Suriye devleti tarafından terör suçlaması nedeniyle arandığı ortaya çıktı.

9 yıldan beri Türkiye'de yaşayan, Türkiye vatandaşlığı olarak ismini **Alptekin Hocaoglu** olarak değiştiren Dr. Halid Hoca, 2015 yılında SMDK başkanlığı görevinde bulundu. 2016 yılında SMDK Başkanlığından istifa eden Şam doğumlu Hoca, Ahmet Davutoğlu ile Suriye krizi nedeniyle defalarca görüşmüştü. Davutoğlu'nun Dışişleri Bakanı olduğu dönemde birçok kez görüşmeler yapılmıştı.

ÖYMEN'DEN SÖZDE SOYKIRIM KARARI YORUMU:

ABD ile stratejimiz örtüşmüyor

ABD Senatosu'nda kabul edilen sözde Ermeni Soykırımı kararına tepkiler gelmeye devam ediyor. Kararı Aydınlik'a değerlendiren Emekli Büyükelçi Onur Öymen, hukuksuz olduğunu vurgulayarak, "Hukuka bağlı olsalar bir terör örgütü olan PYD/YPG'yi desteklerler mi" dedi

ZİHNİ ERDEM / ANKARA

EMEKLİ Büyükelçi **Onur Öymen**, ABD Senatosu'nda kabul edilen sözde Ermeni soykırımı kararının Türkiye'ye gözdağı vermek için alındığını belirtti. ABD Senatosu'nun mahkeme olmadığına dikkat çeken Öymen, "Daha önce bu kararı alan parlamentoların hepsi kanunsuz, hukuksuz iş yaptılar. Bu karar da hukuksuz ama umurlarında değil. Hukuka bağlı olsalar bir terör örgütü olan PYD/YPG'yi desteklerler mi? Demek ki, hukuksuzluğu göze almışlar" dedi

Öymen, Aydınlik'a ABD Senatosu'nda alınan sözde Ermeni Soykırımı tanyan karar ile ilgili açıklamalarda bulundu. Öymen'in açıklamaları ana başlıklarla şöyle:

'GÖZDAĞI VERMEYE ÇALIŞIYORLAR'

"Belli ki bu, **Türkiye'ye** gözdağı vermek için yapılmış bir iş. Şu anda dünyanın gündeminde yok. Türkiye'nin de, Amerika'nın da gündeminde yok. Yüz yıl önceki bir takım asılsız iddiaları gündeme getirerek Türkiye'ye baskı yapacaklar. Bunun başka bir izahı yok. Bir senatör karşı çıksa Senato'dan geçemeyebilirdi. Bizim bir tane dostumuz yok mu Senato'da. Belli ki hükümetin baskısıyla bunu yapmışlar. Hükümetin de belki de teşvikiyle...**Trump bunu** imzalar mı imzalamaz mı? Bu başka bir konu."

"Evet, bu bir karar ama bu kadar çoğunlukları varsa gerekirse bunu kanun haline de çevirebilirler. Her halükarda Türkiye'yi etki altına baskı altına almak için bu işi kullanacakları anlaşıyor. Öteden beri bunu yapıyorlar, zaten. Kendi adamları söylüyorlar bunu. **Türkiye-Ermenistan** yakınlaşmasına ilişkin kitap yazar **David Phillips**, 'Ne zaman Ortadoğu'da Türkiye Amerika'ya ters düşerse hemen soykırım id-

diasını Amerika gündeme getirir" diyor.

'HUKUKSUZLUĞU GÖZE ALDILAR'

"Bir kere yapılan iş tamamen hukuksuz. Soykırım ile ilgili BM Sözleşmesi var, 1948 tarihli... O sözleşmede, 'Sadece o olayın cereyan ettiği ülkenin mahkemeleri veya yetkili kılınmış uluslararası bir mahkeme, bir olayın soykırım olup olmadığına karar verir' diyor. **Amerikan Senatosu** mahkeme mi? Daha önce bu kararı alan parlamentoların hepsi kanunsuz, hukuksuz iş yaptılar. Bu karar da hukuksuz ama umurlarında değil. Hukuka bağlı olsalar bir terör örgütü olan PYD/YPG'yi desteklerler mi? Demek ki, hukuksuzluğu göze almışlar. Ama başka ülkeleri de hukuka saygılı olmamakla suçluyorlar."

"Uluslararası ilişkiler biraz çivisinden çıktı açıkçası... Çünkü artık hukuku kimse tanımıyor. Bizim komşularımızdan altı tane sinin ülkelerinin tamamında fiilen egemenliği ve toprak bütünlüğü yok. **Suriye, Irak, Gürcistan, Ukrayna, Moldova ve Azerbaycan**. Azerbaycan toprakları hâlâ Ermenistan'ın işgali altında. Böyle bir bölgede yaşıyoruz. Öyle bir noktaya geldik ki, uluslararası hukukun artık bir dayanak noktası olmaktan çıktığını görüyoruz. Maalesef, en haklı olduğun konuda bile sana karşı olanlar, hukuku tamamen gözardı ediyorlar."

'AMERİKA TRUMP'AN İBARET DEĞİL'

"Mücadele edeceğiz, başka çaremiz yok. Ama şurası bir gerçek ki, Amerika deyince aklınıza sadece Trump gelmeyecek. Kongre'yi de etkilemeye çalışacaksınız. Orada da dostlarınız olacak. Evvelce de vardı. Yani bizim Senato'da görüşmeyi durduracak bir tane dostumuz yok mu? Amerikan yasalarına göre bir senatör hayır derse, gündeme gelmiyor. Bu iş ciddi bir durum.

Çünkü biz bütün stratejimizi **Trump** üzerine kurmuşuz veya başkan üzerine kurmuşuz, o bizi desteklerse mesele yok, desteklemezse hiçbir şey yapamıyorsunuz Kongre'de. Trump durdurabilirdi. Kendine yakın senatörleri devreye sokarak Erdoğan ile görüşmesi sırasında gündeme gelmesin diye kararın çıkmasını engelledi. Şimdi 'bırakın' dedi. Onun üzerine bu karar alındı."

MESELE SADECE S-400'LER DEĞİL

"Bunların derdi çok. Bir tek **S-400'ler** değil. Hangi konuda Türkiye ile Amerika itilafı değil. S-400'ler mi? **Suriye mi? Kıbrıs mı? Doğu Akdeniz mi?** Hiçbir yerde onların stratejileri ile Türkiye'nin stratejileri örtüşmüyor. Onun için her önemli konuda bizim karşımdakilerin yanındalar. Yalnız

Amerika değil NATO ve Avrupa da öyle. Rusya ne kadar bizim yanımızda, o da tartışılmalı. PYD/YPG konusunda Rusya bizim yanımızda mı?"

'TESLİM OLMAYALIM HEP BİRLİKTE HAREKET EDELİM'

"Ama bu da hayatın bir gerçeği... Yıllardan beri alıştık. Bunun mücadelesini verecekseniz. Onlar öyledir diye biz teslim bayrağını mı çekelim? Hayır. Onun için mücadelesini vereceksiniz. Şimdiye kadar bu mücadele sayesinde, Türkiye suyun üzerinde durdu yaşayabildi, varlığını korudu, menfaatlerini savundu. O bakımdan paniğe, endişeye kapılmamak lazım. Doğru bildiğimiz hedefler konusunda çalışmamız lazım. Hep birlikte hareket etmek lazım."

TBB BAŞKANI FEYZİOĞLU:

'Kıbrıs'ı kalkındıralım'

OLCAY KABAKTEPE / ANKARA

TÜRKİYE Barolar Birliği Başkanı Metin Feyzioğlu, Türkiye'nin **Kıbrıs ve Doğu Akdeniz** politikasını değerlendirirken, Kıbrıs'ın ekonomik ve sosyal kalkınmasının önemini vurguladı. Kalkınmanın, Kıbrıs Türkünü ferahlatacağını belirten Feyzioğlu, "**Rusya ve Çin** hükümetleriyle çok yakın çalışarak gerekli sermayeyi buradan rahatlıkla bulabiliriz" dedi.

Metin Feyzioğlu, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Türkiye açısından taşıdığı öneme ilgili açıklamalarda bulundu. Feyzioğlu, sosyal medya sayfasından yayımladığı videoda, harita üzerinden konuyla ilgili değerlendirmelerde bulundu ve şöyle konuştu: "Türkiye artık yönetenleri, kurumları, yönetmeye aday olanları ile büyük bir devlet olmaya alışmalıdır. Türkiye'nin jeopolitik konumu, askeri gücü çok önemli. Türkiye, Kıbrıs'ta ve Doğu Akdeniz'de oyun kurucu olmalı. Doğu Akdeniz'de çok önemli bir doğalgaz potansiyeli var."

'YAVRU VATAN DEĞİL KARDEŞ VATAN'

Kıbrıs Türkünün kendi bağımsız bayrağı altında yoluna devam etmesi gerektiğini savunan Feyzioğlu, "Biz de yavru vatan terminolojisinden vazgeçip kardeş vatan diyelim" dedi, "Kıbrıs Türkü, Türk milletinin asli parçasıdır. Kıbrıs, Türkiye'nin kara ve deniz güvenliği için vazgeçilmezdir. Kıbrıs, Türkiye'nin refahı açısından da çok önemlidir."

Oyun kurucu olmak için Kıbrıs'ta birleşme müzakerelerine son verilmesi gerektiğini belirten Feyzioğlu, şöyle sürdürdü: "Rumlarla Yunanistan hiçbir şekilde taleplerinden vazgeçmiyor. O zaman neyin müzakeresini yapıyoruz? Kıbrıs Türkü, Türklüğünü unutursa vatansız kalır. Adada çözümsüzlüğün uzaması Rumların işine yarıyor. Kıbrıs Türkleri geleceğe dair umutlarını yitiriyor. Rumlar kendi çocuklarına 'Sen Helensin' derken bizim çocuklarımıza 'Sen Türksün' demiyor, 'Sen Kıbrıslısın' diyor. Millet unsurundan yoksun bırakılan hiçbir devlet ayakta duramaz. Bu nedenle asimile etmek istiyorlar."

'RUSYA VE ÇİN'DEN SERMAYE BULABİLİRİZ'

"**KKTC Ekonomik Kalkınma Planı** oluşturulmak zorunda. Kıbrıs, aş, ilaç ve serimde Türkiye'nin bir üssü haline getirilebilir. Türkiye'nin burayı kalkındırması son derece önemli. Rusya ve Çin hükümetleriyle çok yakın çalışarak gerekli sermayeyi buradan rahatlıkla bulabiliriz. Tarım ve hayvancılığa dair sanayiye burada geliştirebiliriz. Sadece KKTC'ye çalışan gümrük kapısı açılması da çok önemli bir hamle olacaktır. Kıbrıs'ın elektriğini de gibi Türkiye'den göndermeliyiz. Biz Türkiye olarak Kuzey Kıbrıs'ı ayakta tutmak zorundayız."

FETÖ'cü generalin intikam notu

GENELKURMAY çatı davasında 141 kez ağırlandırılmış müebbet hapse mahkum edilen ve davayı uzatma girişimi daha önce bir sanığın yazdığı mektupla deşifre olan FETÖ mensubu eski tuğgeneral **Erhan Caha'nın** darbecilerle verdiği taktikler ve tehditleri ortaya çıktı.

Ankara 19'uncu

Ağır Ceza Mahkemesinde

görülen Kara Kuvvetleri Komutanlığı darbe davasının sanıklarından eski **albay Atilla Tanrıver**, daha önce başka bir sanığın yazdığı mektupla davayı uzatma girişimi ortaya çıkan eski tuğgeneral Erhan Caha ile yaşadıklarını ve tahliye talebini içeren dilekçesini mahkemeye sundu.

'SİZE ÖZEL SAYFA AÇTIM'

Söz konusu mektubu kendisinin yazmadığını söylediğini ancak Caha'nın buna itibar etmediğini belirten Tanrıver, Caha'nın kendisi ve sanık Aydıncık'la "özel olarak ilgileceğini", savunmasında da kendilerine "özel bir sayfa açtığını" söylediğini belirtti.

Caha ile duruşma aralarında farklı tarihlerde yaşadıklarını da sıralayan Tanrıver, hatırlamadığı bir tarihte Caha'nın diğer sanıklara idari tahkikat ve

birlikli raporlarındaki aksaklıklardan bahsetmeleri gerektiğini, yar-

gılamayı yapan hakimlerin bunları duymaktan hoşnut olmadığı yönünde sözler kullandığını aktardı. Caha'nın yargılama yapar hakim ve savcılara yönelik ifadelerinde de dilekçesinde yer veren Tanrıver, Caha'nın, "Hakimlerden, savcılardan, ceza infaz kurumunda çalışanlardan bir gün hesap sorulacak" dediğini beyan etti.

ÖLDÜRÜLEN ASTSUBAY

Tanrıver, başka bir gün ise duruşma arasında bekleme alanında Caha'nın öldürülen bir astsubaydan bahsettiğini ve "Bir gün astsubayın intikamını alacağız" ifadelerini kullandığını bildirdi.

Dilekçesinde darbe girişiminin FETÖ tarafından yapıldığının sabit olduğunu ve tutuklu yargılanması sebebiyle kendisinin de FETÖ mağduru olduğunu beyan eden Tanrıver, tahliyesini talep etti. Daha önce cezaevinde yakalanan ve can güvenliği gerekçesiyle kimin kaleme alındığını açıklanmayan taktik içeren mektupta, eski tuğgeneral Caha'nın esasa ilişkin savunmaları uzatmaları yönünde diğer sanıklara talimat verdiği ortaya çıkmıştı.

Yeris yok

Gaffar YAKINCA

gaffaryakinca@aydinlik.com.tr

100 günlük sınav

AĞUSTOS ayının son günlerinde, elli yaşlarında bir kadın Diyarbakır'daki HDP binasının kapısına geldi. PKK tarafından kaçınan oğlunu anıyordu. Bir gün önce ağızları kulaklarına vararak Ekrem İmamoğlu'nu ağırlamış olan HDP'liler bu kadına o kadar misafirperver davranmadılar. Azarlayıp kovdular.

Kadın, Diyarbakır'da herkesin bildiği bir gerçeği biliyordu: Bir çocuk ortadan kaybolduysa büyük olasılıkla HDP tarafından kandırılıp dağa kaçırılmıştır. Bunun için pes etmedi, "Oğlumu almadan hiçbir yere gitmeyeceğim" dedi ve binanın kapısında oturmaya başladı. İlk olarak başında beyaz tülbenti, çıplak ayaklarında ki terliği ile taş zemine oturmuş halde gördüğümüz bu kadın, artık hepimizin bildiği adı ile Hacire Ana, kısa bir süre içinde milli bir kahramana dönüşecekti.

Hacire Ana birkaç gün içinde oğluna kavuştu. Ama isyanın ateşi yanmıştı bir kere, sadece Diyarbakır'dan değil ülkenin her yanından çocukları HDP/PKK tarafından kaçınan analar Diyarbakır'a akın etti. Halk çocuklarının kanı üzerinde yükselen o cinayet şebekesinin önünde adeta etten kemikten bir duvar örüldü.

Geçtiğimiz hafta, Hacire Ana'yı o kara taşlar üzerinde gördüğümüz ilk kıvılcım anının 100. günüydü. Teröre karşı muazzam bir halk hareketine dönüşen direniş, 100. güne zafer haberi ile kavuştu. Kaçırılmış çocuklardan ilk güzel haber alındı.

TÜRKİYE'NİN SINAVI

Bu 100 gün aynı zamanda tüm Türkiye için büyük bir sınav gibiydi. Anaların bu en saf çığılığı, insanlığın yanında olanları da terörün pususuna yatanları da bize en yalın hali ile gösterdi. Ana kuzularının hayatına değer verenler ile terör çanağından beslenenler bir bir ortaya çıktı.

Muhalefetin sınav sonuçları pek kötü geldi. FETÖ'cüler PKK'lıları dilinden düşürmeyen CHP başkanı, anaların adını ağızına bile almadı. Demirtaş için göz yaşları döken, terör destekçisi belediyeleri kapı kapı gezen İmamoğlu, bu acıyı görmezden geldi. Mecliste PKK'lı teröristlere şov yaptırın Veli Ağbaba, analarımıza hakaret etti. CHP sözcüleri, TV programlarında evladını arayan insanları "tiyatro oynamakla" itham etti. Akşener'in ve Karamollaoğlu'nun ilk tepkisi ise Diyarbakır Analarmı Cumartesi Annele-ri ile kıyaslanmak oldu. Muhalefet liderleri ağız birliği yapmışçasına PKK aparatı bu şaibeli grup üzerinden Diyarbakır Analarmı hor gördü.

Aydınlık, sanatçılar, Türkiye'nin anlı şanlı muhalefet kuruluşları, sol eğilimli sivil toplum örgütleri üç maymunu oynadılar. HDP/PKK için bağırmaı çok seven ağızlardan bir mırıltı olsun duyulmuyordu. Eğitim-İş adlı sendika, analara destek veren öğretmen üyelerini ihraç edecek kadar küçüldü. Muhafif basının hali de içler acısı idi. Yüz günlük direniş boyunca muhalif gazetelerin, TV'lerin "sağırığı" basın tarihimizin utanç sayfaları arasında yerini aldı.

ÇİFTE ZAFER

Ancak, öte yanda Türk halkı, ezici bir çoğunluk halinde anaların ve insanlığın yanında saf tuttu. Halkın desteği ile analarımız, direnişin 100. gününde, çifte zafere imza attılar. Sadece evlatların dönüşü başlamadı, ilk günden beri anaları yalnız bırakmayan milli güçler de birlik ve beraberlik pozu verdiler. TGB, Osmanlı Ocakları, Vatan Partisi, DSP, Cumhuriyet Kadınları Derneği, Türkiye Kardeşlik Birliği, Kam-Şader, Ak Partililer, sivil toplum örgütlerinin temsilcileri...Terör baronlarına, çocuk katillerine inat, yan yana, omuz omuzaydılar.

Gazetemiz Aydınlik da bu süreçte basınımızın yüz akı oldu. Olayı ilk günden dokuz sütun manşetine taşıdı, gün gün takip etti. İnsanlık için canını dişine takan mesai arkadaşlarımızla ne kadar övünsem azdır.

Müsaadenizle, şahsıma dair bir çift söz de etmek isterim. Yaralı hayatım boyunca bana bir onur bahşedilecekse eğer, o, Türk basınında Diyarbakırlı anaların direnişini köşesinde yazan ilk isim olmamın onurudur. Daha o ilk yazıda Diyarbakır analarının, İkinci Büyük Savaşta faşizme karşı direnen analara benzetmiş ve "onlar gibi zafere ulaşacaklar" demiştim. HDP faşizmini dize getiren o mübarek kadınların yanında olmak şerefi bana bir ömür yeter.

çengel

Resimdeki liyatrocü	Büyütec	Öbürü	Muhtemel	Yardım eden	Belirgin, apaçık	Merhem	Tehlikenin önüne geçme	Kars'ın bir ilçesi	Tecrübe	Diyet, rejim
Basketbol	Nokta, benek	Trabzonspor (kısası)				Vilayet	Zile (yazarı)		Bir nota	
▶	▼	▼	▼		Tren Genc erkek sigır	▼	▼		▼	▼
"... Köse" (aktiris)				Sırnak ilçesi	▼		Milititre simgesi	Bol, çok		
Buluş				Bağlama			Rusça evet			
▶		Enli çember		▼		Marado- na'nın önağı	▶		Bir hitap üntlemi	
O'nun yönelme durumu		Bir peygamber			Bir tür savaş bombası	▼		İkiyüzlülük	▼	
Bir bağlaç		Bir meyve					Çaprasak		Barındırma	
▶	Vietnam plakası	▼	Gril			Beyin dalgalılarının ölçülmesi yöntemi		Tığ		
Gözlem	▼		Atın bir yürüyüş biçimi					Kötek	▼	
Hapsirme			▼	Asırı kilo kaybı			Büyük defekli kalbur	Sürdürme		
▶							▶	İnce bağırsak itfhabı		
▶									Bir deri türü	
Sunma			Radyumun simgesi				Maksat		▼	Gaziantep'in bir ilçesi
Yüce			Kalıtım asidi				Borcu azar azar ödeyip kapatma			
▶		Haric	▼				▶	Genişlik		▼
Emirler, beyler	Ortaya çıkarılmış Görkemli bir biçimde	▼	Türk müziğinde bir makam					Ayak direme		
▶				Çaresiz			Tesirli		▼	
▶							Sanat			
							▶			
								Clive		
Aksam yemeği			Akıl	▼	Bilgili, uyanık	Intikam	Kısaca otomobil	İskambilde sinek	▼	
Karayoluyla ayrı düzeyde tren geçidi			Bir göz rengi		Bricte sanzatı	Ekilen şey	İncirsineği	Düzen		
▶			▼					Tantalın simgesi		
Kirpikleri uzun göz				Senlik kemerı		İMKBde bin hissenin adı		Yüz, çehre		Engel
Bir çalgı				Tanzanya plakası				İsviçre tipi dağ evi		
▶	İsviçrede bir ırmak			EntriKa, desise			Lokanta			Soğurma, emme
	Bir yağış			Bir mevsim			Hayvanda semitlik			
Asıboyası			Açık göz	▼	Eski Mısırda güneş tanrısı	Kıta (kısa)		Tayin edilme		▼
			İtalyada bir ırmak			Şiir		Bölük (kısa)		
Sart eki			▼							
Banyodan cıkma gıysısı		Halif gürültü	▶				Büyük kız kardeş		"Erkan ..." (aktör)	
▶					Şinasi'nin ünlü oyunu					

sudoku

8			3	2	4	9
2		7			3	
				1	4	7
	3	9				
		8	6	4		5
					7	8
			9	6	1	
				8	2	4
6	7	5				

8				4	2	
6	4					7
2					8	
			5	8		1
		9	3			
5		2	1			6
			2	6	9	1
						5
4	7					2

9	5		4			1		
7	1	2	9					
			2			8		
	3				1			6
	8							5
9				3	5			
		9		7			2	
	6						3	
		5		9	2		1	

ÇÖZÜMLER

KARE BULMACA

SOLDAN SAĞA

1. Mimoza-Acele. 2. Al-Solak-Tan. 3. Ney-Rasat-Ze. 4. Oran-Bırakım. 5. Li-Asa-Eseme. 6. Asalet. 7. Arsa-İr-Ten. 8. Aa-Eker-Tel. 9. Kav-Not-Mi. 10. Atık-Keman. 11. Zar-Paralama. 12. İs-Nar-Nıfak. 13. Lafazan-Hata. 14. EreK-Lif-Kit. 15. Tıkanık-Baz.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. Manolya-Fazilet. 2. İleri-Ra-Tasarı. 3. Ya-Asakir-Fek. 4. Os-Nasa-Ak-Naka. 5. Zor-Sa-Ev -Paz. 6. Alabalık-Karalı. 7. Ası-Erener-Nik. 8. Akaret-Roman. 9. Tas-Talih. 10. Et-Kenet-Nafaka. 11. Lazım-Nem -Matiz. 12. Enemek-Liyakat.

kare bulmaca

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												
14												
15												

soldan sağa

1. Güzel bir süs bitkisi - İvedi. 2. Hile, entrika - Yesarı - Seher vakti. 3. Üflemleri bir çalgı - Gözlem - Bir harfin okunuşu. 4. Nispet - Bırakmak işi. 5. Lityumun simgesi - Baston - Mantık. 6. Soyluluk. 7. Üzerine yapı yapılmak için ayrılmış alan - Ezgi, nağme - İnsan vücudunun dış yüzü. 8. Bir haber ajansı - Tohum ekme aleti, mızber - Madeni ip. 9. Yılanın deri değiştirirken attığı deri - Kısa anımsama yazısı - Bir nota. 10. Çevik - Yaylı bir çalgı. 11. İnce perde - Yıpratıp eskitme. 12. Duman kırı - Bir meyve - Ara bozma. 13. Geveze - Yanlışlık, yanlış. 14. Gaye - Doku teli - Macun. 15. Tıkanmış olan - Bir asitle birleşince bir tuz oluşturan madde, esas.

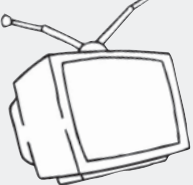
yukarıdan aşağıya

1. Çok iri, beyaz ve limon kokusunda çiçekleri olan bir süs ağacı - Erdem. 2. Önde bulunan - Arjantin'in plaka işareti - Proje. 3. Evet anlamında bir ünlem - Askerlek - Bozma, kaldırma. 4. Osmiyumun simgesi - ABD Ulusal Havacılık ve Uzay Dairesi - Namuslu - Dişi deve. 5. Kolay olmayan - Şart eki - Konut - "Octavio ..." (Meksikalı yazar, şair). 6. Bir tatlı su balığı - Siyah renkli. 7. Fayda, çıkar - "Sertab ..." (şarkıcı) - İyi, hoş. 8. Kiraya verilerek gelir getiren mülk - Edebiyatın bir dalı. 9. Sulu şey koyma kabı - Şans, baht. 10. Mısır'ınr plaka işareti - İki sert cismi birbirine bağlamaya yarayan, iki ucu sivri ve kıvrık metal parça - Geçim parası. 11. Gerekli - Rutubet - Argoda çok sarhoş. 12. Hadim etmek - Yararlılık, uygunluk.

8	1	6	3	7	2	4	9	5
2	4	7	5	9	6	3	8	1
9	5	3	8	1	4	6	7	2
7	3	9	2	8	5	1	6	4
1	2	8	6	4	7	9	5	3
5	6	4	1	3	9	7	2	8
4	8	2	9	6	1	5	3	7
3	9	1	7	5	8	2	4	6
6	7	5	4	2	3	8	1	9

G	P	Ö	M	A	E	Ö	D	D
S	E	P	T	O	P	U	Ş	I
N	E	R	S	E	L	I	D	I
I	C	A	T	K	A	S	N	A
O	N	A	I	S	A	N	A	P
V	E	V	N	I	Z	G	A	R
R	A	S	A	T				
A	K	S	I	R	I	K		
A	R	Z		R	A			
A	L	I	D	I	Ş			
L	A	N	S	E				
Ü	M	E	R	A	K			
A	Ş	A	Ü	S	A	Ö	O	
H	E	M	Z	E	M	I	Œ	E
H	E	S	B	L	A	T	A	K
Ü	T	A	A	R	E	H	I	L
O	K	R	S	A	K	N	K	T
S	A	P	I	T	I	R	T	I
B	O	R	N	O	Z	Ş	A	I

Hazırlayan: İlker Mumcuoğlu / mumcuogluliker@gmail.com

 TV YAYIN AKIŞI	 Cem TV	 KANAL B	 h	 CNN TÜRK	 ENTV	 D	 ULUSAL KANAL
	07:30 Çizgi Film 08:10 Western Film Kuşağı 10:00 Yaşamın İçinden (canlı) 13:00 Çizgi Film 13:30 Kadınların Yanını (canlı) 14:30 Belgesel 15:00 İzzettin Önder Özel Yayın (tekrar) 17:00 Yereli Yönetenler 18:20 Kısa Bir Mola 18:30 Haftasonu Haber 19:30 Belgesel 20:30 Tarihın Rehberi 21:30 Cabirle Gündem	06:30 Yurdun Sesi 08:00 Hafta Sonu 10:00 Başkent'te Sağlık 11:00 Çocukça 12:00 Bu Toprağın Adımları 12:30 Haber 14:30 Haber 15:00 Renklerin Dili 15:30 Sanatın Adımları 16:00 İllerimiz 16:30 Haber 17:00 Yurdun Sesi 19:00 Ellerın Türküsü 19:30 Başkent'te Kariyer	08.00 Hafta Sonu Sabah 10.00 İyilik Sağlık 11.00 Bi De Bunu İzle 13.00 Haber 14.00 Halk Kürsüsü 15.00 Belgesel 16.00 Puf Noktası 17.00 Ayrıntılar 19.00 Hafta Sonu Haber 20.00 Türkiye Nereye	10:00 Hafta Sonu 11:20 Teknoloji Her Yerde 12:40 Spor Bülteni 14:15 Doğanın Tadı 17:45 Spor 18:00 SN1K 19:00 Ana Haber Hafta Sonu 21:30 CNN Türk Masası 00:00 Gece Bülteni	06:00 Güne Başlarken 09:00 Haber Merkezi 11:00 Haber Merkezi 13:00 Öğlen Bülteni 14:55 Hava Durumu 15:00 Öğlen Bülteni 16:00 Günün İçinden 18:35 Spor 19:00 Akşam Bülteni 20:00 Ana Haber 21:00 Mülteci Olmak 21:55 Yüzde Yüz Futbol 23:00 Haber Bülteni	06:45 Afili Aşk 08:30 Sağlıkli Pazarlar 09:45 Magazin D Pazar 13:00 Arda ile Omuz Omuz 14:00 Ayhan Sıcmoğlu ile Renkler 18:45 Kanal D Haber Hafta Sonu 20:00 Çok Güzel Hareketler 2 03:00 Salgın	07:00 Yüksek Sosyete 09:00 Burcu ile Hafta Sonu 12:45 Benim Tatlı Yalanım 15:45 Sevgili 18:45 Star Haber 20:00 Çin Seddi 22:00 Çin Seddi 23:45 Çocuk
 SHOW	 atv	 TRT 1	 TRT HABER	 HABER TÜRK	 FOX	 TLC	
07.30 Günaydın Türkiye 10.00 Televizyon Gazetesi 12.00 Bunu Bilmek Lazım 12.30 Gün Ortası 15.00 Mavi Yeşil Akdeniz 16.00 Haber 16.00 17.00 Ulusal Özel 18.00 Ekonomi Notları 18.30 Ana Haber 20.00 Ulusal Özel 23.00 Gece Görüşü	06:15 Demet Akbağ ile Çok Aramızda 08:15 Hayat Güzeldir 10:00 Pazar Sürprizi 14:15 Senede Bir Gün 16:15 Her Şey Mümkün 18:45 Show Ana Haber 20:00 Aşk Ağlatır 00:15 Yakut Kırmızı	07:30 Atv' De Hafta Sonu 10:00 Kimse Bilmez 16:00 Hecai 19:00 Atv Ana Haber Bülteni 20:00 Kimse Bilmez 00:20 Kimse Bilmez 03:20 Kanatsız Kuşlar	05:00 Ömür Dediğin 05:30 6 Mantı 06:25 Beni Böyle Sev 09:00 1'De Bugün 09:10 Diriliş "Ertuğrul" 11:50 Enine Boyuna 12:55 Su Savaşları 14:00 Aileler Yaşıyor 16:00 1'De Bugün 16:10 Kalk Gidelim 19:00 Ana Haber 20:00 Şampiyon	06:50 Kitap Haber 07:00 Günaydın Hafta Sonu 10:00 Haber 10 12:00 Haber 12 13:00 Haber 13 13:45 Spor 16:00 Haber 16 17:00 Haber 17 17:45 Spor 19:00 Haber 19 19:40 Spor Aktif 20:00 Ana Haber 20 22:00 Haber 22 23:00 Haber 23 00:00 Haber 24	06:00 Gün Başlıyor 07:00 Haber Bülteni 08:00 Haber Bülteni 08:55 Hava Durumu 09:00 Burası Haftasonu 11:55 Hava Durumu 12:00 Haber Bülteni 12:15 Şehir Hikayeleri 14:00 Haber Bülteni 18:00 Haber Bülteni 18:55 Hava Durumu 19:00 Ana Haber Bülteni 21:00 Gerçek Fikri Ne ?	02:45 Temizlik Benim İşim 04:30 Zuhul Topal'la Sofrada 06:00 Kadın 08:30 İlker Karagöz 11:15 Memet Özer ile Mutfakta 12:15 25 Litre 13:30 Kurşun 16:30 Her Yerde Sen 19:00 Ana Haber 20:00 Her Yerde Sen 01:30 Aşk Yeniden	06.00 Emlak Avcıları 07.10 Doğraya Karşı 10.00 Bu Nasıl Otel 12.00 Yiyecek Fabrikası 13.00 Kalabalık Aile 16.30 Bu Nasıl Otel 17.30 Bu Nasıl Otel 18.30 Emlak Avcıları 20.30 Keşifin Umutları 21.00 Ada Avcıları
	 SHOW	 atv	 TRT 1	 TRT HABER	 HABER TÜRK	 FOX	 TLC
	06:15 Demet Akbağ ile Çok Aramızda 08:15 Hayat Güzeldir 10:00 Pazar Sürprizi 14:15 Senede Bir Gün 16:15 Her Şey Mümkün 18:45 Show Ana Haber 20:00 Aşk Ağlatır 00:15 Yakut Kırmızı	07:30 Atv' De Hafta Sonu 10:00 Kimse Bilmez 16:00 Hecai 19:00 Atv Ana Haber Bülteni 20:00 Kimse Bilmez 00:20 Kimse Bilmez 03:20 Kanatsız Kuşlar	05:00 Ömür Dediğin 05:30 6 Mantı 06:25 Beni Böyle Sev 09:00 1'De Bugün 09:10 Diriliş "Ertuğrul" 11:50 Enine Boyuna 12:55 Su Savaşları 14:00 Aileler Yaşıyor 16:00 1'De Bugün 16:10 Kalk Gidelim 19:00 Ana Haber 20:00 Şampiyon	06:50 Kitap Haber 07:00 Günaydın Hafta Sonu 10:00 Haber 10 12:00 Haber 12 13:00 Haber 13 13:45 Spor 16:00 Haber 16 17:00 Haber 17 17:45 Spor 19:00 Haber 19 19:40 Spor Aktif 20:00 Ana Haber 20 22:00 Haber 22 23:00 Haber 23 00:00 Haber 24	06:00 Gün Başlıyor 07:00 Haber Bülteni 08:00 Haber Bülteni 08:55 Hava Durumu 09:00 Burası Haftasonu 11:55 Hava Durumu 12:00 Haber Bülteni 12:15 Şehir Hikayeleri 14:00 Haber Bülteni 18:00 Haber Bülteni 18:55 Hava Durumu 19:00 Ana Haber Bülteni 21:00 Gerçek Fikri Ne ?	02:45 Temizlik Benim İşim 04:30 Zuhul Topal'la Sofrada 06:00 Kadın 08:30 İlker Karagöz 11:15 Memet Özer ile Mutfakta 12:15 25 Litre 13:30 Kurşun 16:30 Her Yerde Sen 19:00 Ana Haber 20:00 Her Yerde Sen 01:30 Aşk Yeniden	06.00 Emlak Avcıları 07.10 Doğraya Karşı 10.00 Bu Nasıl Otel 12.00 Yiyecek Fabrikası 13.00 Kalabalık Aile 16.30 Bu Nasıl Otel 17.30 Bu Nasıl Otel 18.30 Emlak Avcıları 20.30 Keşifin Umutları 21.00 Ada Avcıları
	 SHOW	 atv	 TRT 1	 TRT HABER	 HABER TÜRK	 FOX	 TLC
	06:15 Demet Akbağ ile Çok Aramızda 08:15 Hayat Güzeldir 10:00 Pazar Sürprizi 14:15 Senede Bir Gün 16:15 Her Şey Mümkün 18:45 Show Ana Haber 20:00 Aşk Ağlatır 00:15 Yakut Kırmızı	07:30 Atv' De Hafta Sonu 10:00 Kimse Bilmez 16:00 Hecai 19:00 Atv Ana Haber Bülteni 20:00 Kimse Bilmez 00:20 Kimse Bilmez 03:20 Kanatsız Kuşlar	05:00 Ömür Dediğin 05:30 6 Mantı 06:25 Beni Böyle Sev 09:00 1'De Bugün 09:10 Diriliş "Ertuğrul" 11:50 Enine Boyuna 12:55 Su Savaşları 14:00 Aileler Yaşıyor 16:00 1'De Bugün 16:10 Kalk Gidelim 19:00 Ana Haber 20:00 Şampiyon	06:50 Kitap Haber 07:00 Günaydın Hafta Sonu 10:00 Haber 10 12:00 Haber 12 13:00 Haber 13 13:45 Spor 16:00 Haber 16 17:00 Haber 17 17:45 Spor 19:00 Haber 19 19:40 Spor Aktif 20:00 Ana Haber 20 22:00 Haber 22 23:00 Haber 23 00:00 Haber 24	06:00 Gün Başlıyor 07:00 Haber Bülteni 08:00 Haber Bülteni 08:55 Hava Durumu 09:00 Burası Haftasonu 11:55 Hava Durumu 12:00 Haber Bülteni 12:15 Şehir Hikayeleri 14:00 Haber Bülteni 18:00 Haber Bülteni 18:55 Hava Durumu 19:00 Ana Haber Bülteni 21:00 Gerçek Fikri Ne ?	02:45 Temizlik Benim İşim 04:30 Zuhul Topal'la Sofrada 06:00 Kadın 08:30 İlker Karagöz 11:15 Memet Özer ile Mutfakta 12:15 25 Litre 13:30 Kurşun 16:30 Her Yerde Sen 19:00 Ana Haber 20:00 Her Yerde Sen 01:30 Aşk Yeniden	06.00 Emlak Avcıları 07.10 Doğraya Karşı 10.00 Bu Nasıl Otel 12.00 Yiyecek Fabrikası 13.00 Kalabalık Aile 16.30 Bu Nasıl Otel 17.30 Bu Nasıl Otel 18.30 Emlak Avcıları 20.30 Keşifin Umutları 21.00 Ada Avcıları
	 SHOW	 atv	 TRT 1	 TRT HABER	 HABER TÜRK	 FOX	 TLC
	06:15 Demet Akbağ ile Çok Aramızda 08:15 Hayat Güzeldir 10:00 Pazar Sürprizi 14:15 Senede Bir Gün 16:15 Her Şey Mümkün 18:45 Show Ana Haber 20:00 Aşk Ağlatır 00:15 Yakut Kırmızı	07:30 Atv' De Hafta Sonu 10:00 Kimse Bilmez 16:00 Hecai 19:00 Atv Ana Haber Bülteni 20:00 Kimse Bilmez 00:20 Kimse Bilmez 03:20 Kanatsız Kuşlar	05:00 Ömür Dediğin 05:30 6 Mantı 06:25 Beni Böyle Sev 09:00 1'De Bugün 09:10 Diriliş "Ertuğrul" 11:50 Enine Boyuna 12:55 Su Savaşları 14:00 Aileler Yaşıyor 16:00 1'De Bugün 16:10 Kalk Gidelim 19:00 Ana Haber 20:00 Şampiyon	06:50 Kitap Haber 07:00 Günaydın Hafta Sonu 10:00 Haber 10 12:00 Haber 12 13:00 Haber 13 13:45 Spor 16:00 Haber 16 17:00 Haber 17 17:45 Spor 19:00 Haber 19 19:40 Spor Aktif 20:00 Ana Haber 20 22:00 Haber 22 23:00 Haber 23 00:00 Haber 24	06:00 Gün Başlıyor 07:00 Haber Bülteni 08:00 Haber Bülteni 08:55 Hava Durumu 09:00 Burası Haftasonu 11:55 Hava Durumu 12:00 Haber Bülteni 12:15 Şehir Hikayeleri 14:00 Haber Bülteni 18:00 Haber Bülteni 18:55 Hava Durumu 19:00 Ana Haber Bülteni 21:00 Gerçek Fikri Ne ?	02:45 Temizlik Benim İşim 04:30 Zuhul Topal'la Sofrada 06:00 Kadın 08:30 İlker Karagöz 11:15 Memet Özer ile Mutfakta 12:15 25 Litre 13:30 Kurşun 16:30 Her Yerde Sen 19:00 Ana Haber 20:00 Her Yerde Sen 01:30 Aşk Yeniden	06.00 Emlak Avcıları 07.10 Doğraya Karşı 10.00 Bu Nasıl Otel 12.00 Yiyecek Fabrikası 13.00 Kalabalık Aile 16.30 Bu Nasıl Otel 17.30 Bu Nasıl Otel 18.30 Emlak Avcıları 20.30 Keşifin Umutları 21.00 Ada Avcıları
	 SHOW	 atv	 TRT 1	 TRT HABER	 HABER TÜRK	 FOX	 TLC
	06:15 Demet Akbağ ile Çok Aramızda 08:15 Hayat Güzeldir 10:00 Pazar Sürprizi 14:15 Senede Bir Gün 16:15 Her Şey Mümkün 18:45 Show Ana Haber 20:00 Aşk Ağlatır 00:15 Yakut Kırmızı	07:30 Atv' De Hafta Sonu 10:00 Kimse Bilmez 16:00 Hecai 19:00 Atv Ana Haber Bülteni 20:00 Kimse Bilmez 00:20 Kimse Bilmez 03:20 Kanatsız Kuşlar	05:00 Ömür Dediğin 05:30 6 Mantı 06:25 Beni Böyle Sev 09:00 1'De Bugün 09:10 Diriliş "Ertuğrul" 11:50 Enine Boyuna 12:55 Su Savaşları 14:00 Aileler Yaşıyor 16:00 1'De Bugün 16:10 Kalk Gidelim 19:00 Ana Haber 20:00 Şampiyon	06:50 Kitap Haber 07:00 Günaydın Hafta Sonu 10:00 Haber 10 12:00 Haber 12 13:00 Haber 13 13:45 Spor 16:00 Haber 16 17:00 Haber 17 17:45 Spor 19:00 Haber 19 19:40 Spor Aktif 20:00 Ana Haber 20 22:00 Haber 22 23:00 Haber 23 00:00 Haber 24	06:00 Gün Başlıyor 07:00 Haber Bülteni 08:00 Haber Bülteni 08:55 Hava Durumu 09:00 Burası Haftasonu 11:55 Hava Durumu 12:00 Haber Bülteni 12:15 Şehir Hikayeleri 14:00 Haber Bülteni 18:00 Haber Bülteni 18:55 Hava Durumu 19:00 Ana Haber Bülteni 21:00 Gerçek Fikri Ne ?	02:45 Temizlik Benim İşim 04:30 Zuhul Topal'la Sofrada 06:00 Kadın 08:30 İlker Karagöz 11:15 Memet Özer ile Mutfakta 12:15 25 Litre 13:30 Kurşun 16:30 Her Yerde Sen 19:00 Ana Haber 20:00 Her Yerde Sen 01:30 Aşk Yeniden	06.00 Emlak Avcıları 07.10 Doğraya Karşı 10.00 Bu Nasıl Otel 12.00 Yiyecek Fabrikası 13.00 Kalabalık Aile 16.30 Bu Nasıl Otel 17.30 Bu Nasıl Otel 18.30 Emlak Avcıları 20.30 Keşifin Umutları 21.00 Ada Avcıları
	 SHOW	 atv	 TRT 1	 TRT HABER	 HABER TÜRK	 FOX	 TLC
	06:15 Demet Akbağ ile Çok Aramızda 08:15 Hayat Güzeldir 10:00 Pazar Sürprizi 14:15 Senede Bir Gün 16:15 Her Şey Mümkün 18:45 Show Ana Haber 20:00 Aşk Ağlatır 00:15 Yakut Kırmızı	07:30 Atv' De Hafta Sonu 10:00 Kimse Bilmez 16:00 Hecai 19:00 Atv Ana Haber Bülteni 20:00 Kimse Bilmez 00:20 Kimse Bilmez 03:20 Kanatsız Kuşlar	05:00 Ömür Dediğin 05:30 6 Mantı 06:25 Beni Böyle Sev 09:00 1'De Bugün 09:10 Diriliş "Ertuğrul" 11:50 Enine Boyuna 12:55 Su Savaşları 14:00 Aileler Yaşıyor 16:00 1'De Bugün 16:10 Kalk Gidelim 19:00 Ana Haber 20:00 Şampiyon	06:50 Kitap Haber 07:00 Günaydın Hafta Sonu 10:00 Haber 10 12:00 Haber 12 13:00 Haber 13 13:45 Spor 16:00 Haber 16 17:00 Haber 17 17:45 Spor 19:00 Haber 19 19:40 Spor Aktif 20:00 Ana Haber 20 22:00 Haber 22 23:00 Haber 23 00:00 Haber 24	06:00 Gün Başlıyor 07:00 Haber Bülteni 08:00 Haber Bülteni 08:55 Hava Durumu 09:00 Burası Haftasonu 11:55 Hava Durumu 12:00 Haber Bülteni 12:15 Şehir Hikayeleri 14:00 Haber Bülteni 18:00 Haber Bülteni 18:55 Hava Durumu 19:00 Ana Haber Bülteni 21:00 Gerçek Fikri Ne ?	02:45 Temizlik Benim İşim 04:30 Zuhul Topal'la Sofrada 06:00 Kadın 08:30 İlker Karagöz 11:15 Memet Özer ile Mutfakta 12:15 25 Litre 13:30 Kurşun 16:30 Her Yerde Sen 19:00 Ana Haber 20:00 Her Yerde Sen 01:30 Aşk Yeniden	06.00 Emlak Avcıları 07.10 Doğraya Karşı 10.00 Bu Nasıl Otel 12.00 Yiyecek Fabrikası 13.00 Kalabalık Aile 16.30 Bu Nasıl Otel 17.30 Bu Nasıl Otel 18.30 Emlak Avcıları 20.30 Keşifin Umutları 21.00 Ada Avcıları
	 SHOW	 atv	 TRT 1	 TRT HABER	 HABER TÜRK	 FOX	 TLC
	06:15 Demet Akbağ ile Çok Aramızda 08:15 Hayat Güzeldir 10:00 Pazar Sürprizi 14:15 Senede Bir Gün 16:15 Her Şey Mümkün 18:45 Show Ana Haber 20:00 Aşk Ağlatır 00:15 Yakut Kırmızı	07:30 Atv' De Hafta Sonu 10:00 Kimse Bilmez 16:00 Hecai 19:00 Atv Ana Haber Bülteni 20:00 Kimse Bilmez 00:20 Kimse Bilmez 03:20 Kanatsız Kuşlar	05:00 Ömür Dediğin 05:30 6 Mantı 06:25 Beni Böyle Sev 09:00 1'De Bugün 09:10 Diriliş "Ertuğrul" 11:50 Enine Boyuna 12:55 Su Savaşları 14:00 Aileler Yaşıyor 16:00 1'De Bugün 16:10 Kalk Gidelim 19:00 Ana Haber 20:00 Şampiyon	06:50 Kitap Haber 07:00 Günaydın Hafta Sonu 10:00 Haber 10 12:00 Haber 12 13:00 Haber 13 13:45 Spor 16:00 Haber 16 17:00 Haber 17 17:45 Spor 19:00 Haber 19 19:40 Spor Aktif 20:00 Ana Haber 20 22:00 Haber 22 23:00 Haber 23 00:00 Haber 24	06:00 Gün Başlıyor 07:00 Haber Bülteni 08:00 Haber Bülteni 08:55 Hava Durumu 09:00 Burası Haftasonu 11:55 Hava Durumu 12:00 Haber Bülteni 12:15 Şehir Hikayeleri 14:00 Haber Bülteni 18:00 Haber Bülteni 18:55 Hava Durumu 19:00 Ana Haber Bülteni 21:00 Gerçek Fikri Ne ?	02:45 Temizlik Benim İşim 04:30 Zuhul Topal'la Sofrada 06:00 Kadın 08:30 İlker Karagöz 11:15 Memet Özer ile Mutfakta 12:15 25 Litre 13:30 Kurşun 16:30 Her Yerde Sen 19:00 Ana Haber 20:00 Her Yerde Sen 01:30 Aşk Yeniden	06.00 Emlak Avcıları 07.10 Doğraya Karşı 10.00 Bu Nasıl Otel 12.00 Yiyecek Fabrikası 13.00 Kalabalık Aile 16.30 Bu Nasıl Otel 17.30 Bu Nasıl Otel 18.30 Emlak Avcıları 20.30 Keşifin Umutları 21.00 Ada Avcıları
	 SHOW	 atv	 TRT 1	 TRT HABER	 HABER TÜRK	 FOX	 TLC
	06:15 Demet Akbağ ile Çok Aramızda 08:15 Hayat Güzeldir 10:00 Pazar Sürprizi 14:15 Senede Bir Gün 16:15 Her Şey Mümkün 18:45 Show Ana Haber 20:00 Aşk Ağlatır 00:15 Yakut Kırmızı	07:30 Atv' De Hafta Sonu 10:00 Kimse Bilmez 16:00 Hecai 19:00 Atv Ana Haber Bülteni 20:00 Kimse Bilmez 00:20 Kimse Bilmez 03:20 Kanatsız Kuşlar	05:00 Ömür Dediğin 05:30 6 Mantı 06:25 Beni Böyle Sev 09:00 1'De Bugün 09:10 Diriliş "Ertuğrul" 11:50 Enine Boyuna 12:55 Su Savaşları 14:00 Aileler Yaşıyor 16:00 1'De Bugün 16:10 Kalk Gidelim 19:00 Ana Haber 20:00 Şampiyon	06:50 Kitap Haber 07:00 Günaydın Hafta Sonu 10:00 Haber 10 12:00 Haber 12 13:00 Haber 13 13:45 Spor 16:00 Haber 16 17:00 Haber 17 17:45 Spor 19:00 Haber 19 19:40 Spor Aktif 20:00 Ana Haber 20 22:00 Haber 22 23:00 Haber 23 00:00 Haber 24	06:00 Gün Başlıyor 07:00 Haber Bülteni 08:00 Haber Bülteni 08:55 Hava Durumu 09:00 Burası Haftasonu 11:55 Hava Durumu 12:00 Haber Bülteni 12:15 Şehir Hikayeleri 14:00 Haber Bülteni 18:00 Haber Bülteni 18:55 Hava Durumu 19:00 Ana Haber Bülteni 21:00 Gerçek Fikri Ne ?	02:45 Temizlik Benim İşim 04:30 Zuhul Topal'la Sofrada 06:00 Kadın 08:30 İlker Karagöz 11:15 Memet Özer ile Mutfakta 12:15 25 Litre 13:30 Kurşun 16:30 Her Yerde Sen 19:00 Ana Haber 20:00 Her Yerde Sen 01:30 Aşk Yeniden	06.00 Emlak Avcıları 07.10 Doğraya Karşı 10.00 Bu Nasıl Otel 12.00 Yiyecek Fabrikası 13.00 Kalabalık Aile 16.30 Bu Nasıl Otel 17.30 Bu Nasıl Otel 18.30 Emlak Avcıları 20.30 Keşifin Umutları 21.00 Ada Avcıları
	 SHOW	 atv	 TRT 1	 TRT HABER	 HABER TÜRK	 FOX	 TLC
	06:15 Demet Akbağ ile Çok Aramızda 08:15 Hayat Güzeldir 10:00 Pazar Sürprizi 14:15 Senede Bir Gün 16:15 Her Şey Mümkün 18:45 Show Ana Haber 20:00 Aşk Ağlatır 00:15 Yakut Kırmızı	07:30 Atv' De Hafta Sonu 10:00 Kimse Bilmez 16:00 Hecai 19:00 Atv Ana Haber Bülteni 20:00 Kimse Bilmez 00:20 Kimse Bilmez 03:20 Kanatsız Kuşlar	05:00 Ömür Dediğin 05:30 6 Mantı 06:25 Beni Böyle Sev 09:00 1'De Bugün 09:10 Diriliş "Ertuğrul" 11:50 Enine Boyuna 12:55 Su Savaşları 14:00 Aileler Yaşıyor 16:00 1'De Bugün 16:10 Kalk Gidelim 19:00 Ana Haber 20:00 Şampiyon	06:50 Kitap Haber 07:00 Günaydın Hafta Sonu 10:00 Haber 10 12:00 Haber 12 13:00 Haber 13 13:45 Spor 16:00 Haber 16 17:00 Haber 17 17:45 Spor 19:00 Haber 19 19:40 Spor Aktif 20:00 Ana Haber 20 22:00 Haber 22 23:00 Haber 23 00:00 Haber 24	06:00 Gün Başlıyor 07:00 Haber Bülteni 08:00 Haber Bülteni 08:55 Hava Durumu 09:00 Burası Haftasonu 11:55 Hava Durumu 12:00 Haber Bülteni 12:15 Şehir Hikayeleri 14:00 Haber Bülteni 18:00 Haber Bülteni 18:55 Hava Durumu 19:00 Ana Haber Bülteni 21:00 Gerçek Fikri Ne ?	02:45 Temizlik Benim İşim 04:30 Zuhul Topal'la Sofrada 06:00 Kadın 08:30 İlker Karagöz 11:15 Memet Özer ile Mutfakta 12:15 25 Litre 13:30 Kurşun 16:30 Her Yerde Sen 19:00 Ana Haber 20:00 Her Yerde Sen 01:30 Aşk Yeniden	06.00 Emlak Avcıları 07.10 Doğraya Karşı 10.00 Bu Nasıl Otel 12.00 Yiyecek Fabrikası 13.00 Kalabalık Aile 16.30 Bu Nasıl Otel 17.30 Bu Nasıl Otel 18.30 Emlak Avcıları 20.30 Keşifin Umutları 21.00 Ada Avcıları
	 SHOW	 atv					

İPEKYOLU'NDAN GEÇEN FİLMLER

7. İpekyolu Film Festivali'nde ödül alan filmlerin ortak özelliği, kültür-sanat ve edebiyatın temel sorunu olan emek hırsızlığı ile telif hakları oldu

VEYSEL BOĞATEPE

SETEM tarafından, **Kültür ve Turizm Bakanlığı Sinema Genel Müdürlüğü** katkılarıyla ve **Beyoğlu Belediyesi** desteği ile düzenlenen **7. Uluslararası İpekyolu Film Festivali** Ödül Töreni 9 Aralık 2019'da Ses Tiyatrosu'nda yapıldı. Türkiye, Çin, Kırgızistan, Özbekistan, Azerbaycan, Kazakistan, İtalya, Suriye, Hindistan, Irak, Yunanistan, İran, Afganistan ve Pakistan olmak üzere 14 ülkeden toplamda 3056 film yarışmaya katıldı. Belgesel, Kısa Film ve Animasyon olmak üzere üç kategoride dağıtılan ödüllerin yanı sıra SETEM'in özel ödülü olan **"Emek Ödülü"** ise **Yavuz Özkan** ile 30 yılı aşkın süre birlikte çalışan ve birçok filminin de yapımcılığını üstlenen **Aycan Çetin**'e verildi. SETEM Emek ödülü geçmiş yıllarda Vedat Türkali, Ertem Göreç, Safa

Önal, Mehmet Dinler, Ülkü Erakalın, Aram Gülyüz, Necip Sarıcı, Yılmaz Atadeniz, Memduh Ün, Duygu Sağroğlu, Ertuğ Şenkay, Tolgay Ziyal, Hüsamettin Ünüoğlu ve Annie Pertan'a verilmişti.

HIRSIZLIĞIN GÜNCELLENMİŞ HALİ: ESİNLENME

Ödül töreninde dikkatimi çeken en önemli husus, yarışmaya katılanların genç kuşak olması ve ortak kaygıları taşımasıydı. Başta emek hırsızlığı olmak üzere telif hakları sorunu, hayvan ve insan sevgisi gibi birlikte yaşamının gerekliliğini ana tema olarak belirleyen genç kuşak, savaşın, baskının ve zulmün toplumsal yansımalarına dikkat çekerek başı ile huzuru ön plana çıkartmışlardı. **En iyi Belgesel** dalında **"Qarlvaj"** adlı filmi ile birincilik ödülünü alan İranlı yönetmen **Ehsan Kamali**, insan ile hayvan arasındaki bağ üzerinden Türk-

menlerin dramatik yaşamlarını gözler önüne seriyordu. **En İyi Kısa Film** ödülünü **"Elephant-bird"** filmi ile alan Afganlı yönetmen **Masoud Soheili** kuşlar ile insan, animasyon dalında **"Beneath Clouds"** filmi ile ödüle layık görülen Çinli yönetmen **Zou Zihao** ise insan ile doğa arasındaki ilişkiyi ana tema olarak belirlemişti. Filmlerin genelinde temel kaygıların ön plana çıkartılmış olması, kimi zaman a-politik şeklinde eleştirilere maruz kalan genç kuşağın beklentilerini ve gerçekte her şeyin farkında olduklarını göstermektedir. Bir anı geriye bırakan Türk sinemasının geçmiş dö-

nerde olduğu gibi bugün de yeni bir buhranın eşiğinde olduğunu ısrarla dile getiriyorum. Sezon boyunca birkaç özgün yapım dışında bir birini tekrar eden filmlerin yanı sıra yabancı filmlerden özellikle de Güney Kore filmlerinin kopyalanarak sinemaya **"esinlenme"** etiketiyle uyarlanmış olması, sinemamızın yeni bir buhranın eşiğinde olduğunu göstergesidir. Buna bağlı olarak da telif hakları ve sorunların yeniden ele alınarak çözüme kavuşturulmasıyla esinlenmenin sınırları da belirlenmiş olacaktır. Böylece emek hırsızlığının önlenmesinde yasalara caydırıcılığı etkili olurken aynı zamanda bağımsız ve özgün yapımlara daha geniş alan yaratacağıdır.

Türk ve Alman sanatçıların kareleriyle 'İNSAN VE MEKAN'

ALMANYA'nın Köln kentinde, Türk ve Alman sanatçıların fotoğraflarından oluşan **"İnsan ve Mekan"** başlıklı sergi açıldı. Köln Yunus Emre Enstitüsünde, Köln İstanbul Kardeş Şehir Derneği ile Köln Büyükşehir Belediyesi işbirliğiyle açılan sergide, kişiler farklı mekanlarda çekilmiş 40 fotoğrafı yer aldı.

Köln İstanbul Kardeş Şehir Derneği Başkanı Walter Kluth, açılıшта, 20 yılı aşkın süredir, çeşitli faaliyetlerle karşılıklı anlayışı geliştirmek istediklerini söyledi.

Türkiye'nin Köln Başkonsolosluğu Eğitim Ataşesi Prof. Dr. Mustafa Gençer de insan ile mekan arasındaki sıkı ve karşılıklı bir bağ olduğunu, serginin de bu bağ gösterdiğini dile getirdi.

KÖLN ALMANYA'NIN İSTANBULU

Anadolu'dan Avrupa'ya uzanan göç tarihinde Köln'ün önemli bir yer tuttuğunun altını çizen Gençer, şunları kaydetti: "Sadece Köln'de 100 binden fazla Türk kökenli yaşıyor. Göç sürecinde Avrupa'da kurulan önem-

li derneklerin merkezleri Köln'de bulunuyor. Bu nedenle Köln bir anlamda Almanya'nın İstanbul'u olarak tabir ediliyor. Bu serginin oluşmasında Köln-İstanbul Derneği başta olmak üzere katılımcı tüm Türk ve Alman dostlarımıza teşekkür ediyoruz"

Köln Büyükşehir Belediyesi Başkan Yardımcısı Dr. Ralf Heinen ise kentte yaşayan Türk toplumu ile ilişkilerini geliştirmek istediklerini vurgulayarak, bu tür etkinliklerin bu amaca hizmet etmesi açısından önemli olduğunu kaydetti. Sergi, 24 Ocak'a kadar gezilebilecek.

ANORMAL seyirciyle buluştu

İKİNCİ Kat'ın yeni oyunu **Anormal**, geçen cumartesi **Grand Pera**'da (eski Emek Sineması) ilk kez seyirciyle buluştu. Gala gecesine tiyatro ve sinema dünyasından birçok isim de katıldı. Yanlış anlaşılmalara karışmasın hakim olduğu oyunda, ünlü bir doktorun psikiyatri kliniğine iş görüşmesine gelen genç bir kız, günün sonunda kendisini ulusal bir soruşturmanın tam ortasında saçları kazınmış şekilde çıplak bulur. Bir yalanla başlayan olaylar silsilesi içinden çıkılmaz hale bürünür. **Joe Orton**'un yazdığı oyunu **H. Can Utku** çevirdi. Yönetmenliği **Eyüp Emre Uçaray**'ın yaptığı oyunda **Ünal Silver, İbrahim Kendirici, Melis İşiten, Şilan Makal, Berk Çanaçoğlu, Erdem Kahraman** rol alıyor.

En çok el sanatları ihraç edildi

DOKUMACILIKTAN çiniye, ahşap işçiliğinden cam sanatına kadar birçok alanda Türk kültürünün izlerini taşıyan el sanatları ürünlerinin ihracatı düzenli artış gösteriyor. Türk el sanatları ürünleri, özellikle bakanlıkların ve kooperatiflerin üreticileri desteklemesiyle yürütülen tanıtım, pazarlama faaliyetleri sayesinde dünya vitrinlerinde daha çok yer buluyor.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerindeki bilgilere göre, Türkiye'nin görsel sanatlar, mimarlık, tasarım ve el sanatları ürünleri gibi kalemlerden oluşan kültürel mal ihracatının tutarı son beş yılda yaklaşık **112 milyar liraya** ulaştı. Bu miktarın yüzde 72'sini oluşturan el sanatlarının dış satım tutarı ise bu dönemde **80,6 milyar lira** oldu. Yıl bazında bakıldığında 2014'te 11,3 milyar lira olan el sanatları ihracatının tutarı, 2015'te 12,5 milyar liraya, 2016'da 13,8 milyar liraya, 2017'de 17,9 milyar liraya ve 2018'de de 25 milyar liraya yükseldi. Söz konusu dönemde bu ürünlerin ihracatı yüzde 120 artış gösterdi.

Juan Goytisolo'dan yansıyan bakış *

İSPANYOL yazar Juan Goytisolo, benim gözümde üç dilli, üç yurtlu yazardır.

Doğduğu İspanya'dan genç yaşında ayrılır, Paris'te yaşar bir süre. Yeryüzüne açılma, hatta kendini yeryüzü sürgünü kılma merkezidir bu kent.

Fransız yazar Monique Lange'a bağlıdır.

Babaevinden kopmuş, onun yanını yurt bilmiştir.

İslam dünyası, kültürü, Müslüman ülkelerin gerçekliği, insanların yaşamı onun ilgi odağında yer alır. Kendini gezgin / sürgün kıldığı yıllarda oralara gider, bu insanların sorunlarıyla ilgilenir, kültür coğrafyalarında gezinir.

1980'de eşiyle birlikte Fas'a yerleşerek, Marakeş'in merkezinde, ünlü Camiü'l-Fena Meydanı'nın yakınında tipik bir Fas evi satın alarak burada yaşamaya başlar.

Goytisolo'da yer eden gitmek duygusu arınmayı da içerir. Bunun bir yanı zenginleşmek, diğer yanı da "başkalarının acısına bakarak" hayatı anlamak, dönüştürmektir.

İspanya İç Savaşı'nı gören çocuksu gözlerinin tanıklığı hayatın her yerine ulaşmıştır. Küba'da Sovyetler'e, Saraybosna'dan, Kafkasya'ya, İstanbul'dan Kapadokya'ya çıktığı yolculuklarda salt yazının diliyle konuşmaz. Toplumun vicdanı olan yazarın bakışını, sözünü getirir.

Goytisolo'nun tanıklığının sorgulayıcılığında yüzünün acısını var eden gerçeklerin anlamını kavrayış vardır.

Kaleminin ucuyla gösterdiklerine baktığımızda, savaşlar çağından geçen bir yüzünün yüzünü karaltan düşüncelerin insanların dünyasını nasıl altüst ettiğini gözleriz.

Goytisolo, çekildiği kıyıda, bu kez kendi acısına bakarak bir roman yazar.

Yitirdiği eşi Monique Lange'ın ardından bıraktığı boşluk onu sarsalamıştır. Öyle ki; o bağlandığı yerden / yurttan kopmaz, hayata oradan bakarak içdenizlerinde yolculuklara çıkar.

Hayatın başka yüzlerinin, insanın varoluşunun sorgulanmasıdır bu.

Ölüm, zamanın değişen yüzüne bakabilmeyi; hayatımızın akışını kesintiye uğratan anların neler olabileceğini öğretir bizlere.

İşte Goytisolo'nun içsel yolculuğu da bu minvalde başlar.

O kesintiye uğrama anı her şeyi içerir aslında: kapanmayı, yalnızlaşmayı, ölüm duygusuna yakın olmayı, varlık ile yokluğun sorgulanışını, savrulmayı...

Yaşamın bir anda parçalanmışlığını görmek acı verir insana.

Goytisolo'nun deyiimiyle; "Saklanacak hiçbir şey kalmıyordu geriye, anılar bile." Ama zaman sizi tutsak alabiliyordu o anlarda.

Yitirdiğiniz insanın sesi bırakmıyordu sizi. Bir zaman sonra yüzünü unutsanız da; o sese tutunarak yol alıyordunuz.

Goytisolo, önünde açılan bu yeni / boş alanda hem geçmişine döner yüzünü, hem de durduğu yerin anlamını sorgular.

Ölüm, bir anda geçmiş elden çıkarma duygusunu yaşatsa da; içinizdeki boşluğu doldurabilecek, hayatı savunma duygunuzu diri tutabilecek bir yolu seçmeye yöneliyorsunuz.

Gelen yeni durumdaki hallerden bir anda kopmanız mümkün değil.

Goytisolo da öyle yapıyor; o içe kapanma anının komşusu Fash dostunun ailesiyle, çocuklarıyla doldurmaya çalışıyor.

Bu süreçte de geçmiş arayın, insanın bir anda yok oluşunu hazırlayan ölüm karşısındaki duruşumuzu sorgular. Ürettiğimiz korkularla bağlandığımız hayatın anlamının nerelerde yattığını gösterir.

Doğrusu, benim vazgeçilmez yazarlarımdan olan Juan Goytisolo'nun bu son romanı "Ara Perde"sini (*) okurken; onun da sevdiği Tolstoy'a döndüm sıklıkla.

Bu kısa ama o ölçüde yoğun anlatısını benim gözümde "yaşam kitabı" kıla- cak düşüncelerden hiç kopmak istemedim. Notlar aldım, oturup "Kuyulardan Geçmek" adlı bir öyküyü yazmaya yöneldim.

Yakın zamanda ardı ardına gelen, tanığı olduğum üç yakın ölümün bende açtığı boşluğu düşündüm...

Ölüm karşısındaki güçsüzlüğümüzü hayatı savunarak nasıl yenmeye çalıştığımızı gördüm.

Ölüm, geçmiş elden çıkararak yaşamın değil, daha çok buna bağlanarak yaşamak duygumuzun kapılarını açıyor bizlere...

Ne dersiniz sevgili okurum ? (*) Juan Goytisolo, Ara Perde, Çev: Nevire Gül Işık, 2006, YKY, 100 s.

Ali Rıza
TAŞDELEN

Cezayir'de yeni dönem

CEZAYİR'de beklenen cumhurbaşkanlığı seçimi 12 Aralık Perşembe günü yapıldı. Seçimlerin birinci turunda Abdülmecid Tebbun yüzde 58 oy alarak cumhurbaşkanlığına seçildi.

Seçimlere katılım yüzde 40 oranında oldu. Cezayir'in bağımsızlığını kazandığı 1962 yılından bu yana en düşük bir oran. Ama beklenen bir durumdu bu. Cezayir halkı 45 haftadır her cuma hükümeti ve orduyu protesto eylemleri düzenliyor. Daha doğrusu; 1962'den beri ülkeyi yöneten Cezayir Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin devletin her kademesinden temizlenmesini istiyor. Kendini "Hırak" diye adlandıran göstericiler seçimleri boykot etmiş ve sandığa gitmemişti.

ABDULMECİD TEBBUN KİMDİR?

Fransız emperyalizmine karşı bağımsızlık mücadelesini yürüten ve 1989 yılına kadar Cezayir'in tek partisi olan Ulusal Kurtuluş Cephesinin Merkez Komitesi üyesidir. 70'li ve 80'li yıllarda devlet bürokrasisinin önemli kademelerinde görev yaptı ve birçok vilayetin valiliği görevinde bulundu. 1991 yılında eski cumhurbaşkanlarından Şadli Bencedid döneminde kısa bir süre bakanlık yaptı.

Gösteriler üzerine Nisan 2019'da istifa eden bir önceki Cumhurbaşkanı Abdülaziz Buteflika döneminde İletişim ve İşkan bakanlıktan görevlerinde bulundu (1999-2002). On yıllık bir aradan sonra tekrar 2012-2017 yıllarında Buteflika yönetimindeki hükümette bakan olarak görev yaptı.

Yüksek bürokrat, bakanlık gibi görevlerden sonra Buteflika'nın cumhurbaşkanlığı döneminde Mayıs 2017'de başbakanlık görevine getirildi. Fakat bu görevde ancak üç ay kalabilmişti.

Bu kısa başbakanlığı döneminde Cumhurbaşkanı Buteflika'nın çevresini saran ve ülkenin petrol rantını yiyen, yolsuzluğa kanışan çevreleri hedef almasıyla birlikte görüvenden uzaklaştırıldı.

KENDİNİ YENİLEYEMEYEN PARTİ

Abdülaziz Buteflika'nın adı, hükümetleri ve parti yöneticilerinin bulaştığı yolsuzluk olayları ile yıpranmıştı. Cezayir, dünyada küreselleşme rüzganı estiği ve neoliberal politikaların ülkeleri tarumar ettiği bir dönemden elbette nasibini alacaktı. Başta ABD ve Fransa olmak üzere Batı'nın ülkeye müdahalelerin önünü kesen, ülkenin bağımsızlığını koruyan kurucu parti, kendisini dünyadaki bu gelişmelere karşı hem siyasi hem ekonomik politikalarını hem de kadrolarını yenileyemedi.

Genç kuşakları kazanamayan, onlarla birleşemeyen partinin yönetim kadrosu yaşlı insanlardan oluşan bir nomenklatura döndü. Ülke ihracat gelirlerinin yüzde 97'sini ve bütçe gelirlerinin yüzde 70'ini doğal gaz ve petrolden elde eden Cezayir, hükümet ve parti içindeki rantiyeciler tarafından Batı'ya peşkeş çekiliyor ve yolsuzluk pastasını paylaşıyordu. Elbette ordu içinde de bu yolsuzluklara bulaşanlar vardı. Ama ordu yine de Cezayir bağımsızlığının garantisidi.

Genel Kurmay Başkanı Ahmed Kayid Salih, ne kadar biz bütün adaylara eşit uzaklıktayız açıklamasında bulunduysa da gönlündeki aday seçimi kazanan Abdülmecid Tebbun'du.

FRANSA İÇİŞLERİMİZE KARIŞMA

Yeni seçilen Cumhurbaşkanı Tebbun'un daha 2017'de dikkat çektiği rüşvetçi ve rantiyeci takımına karşı tutuklamalar başlamış durumda. Bunların birçoğu hapiste. En son Buteflika'nın kardeşi Said Buteflika ve eski istihbarat başkanları hakkında açılan davalarda 15 ila 20 yıl arasında ceza aldılar.

Fransa'nın akçeli işlerini yürüttüğü kesimlerin tutuklanmaya başlaması Fransa'yı rahatsız etmeye başlamıştır. 10 ay önce gösteriler başladığında, Fransa Buteflika'dan yana tavır takınıyordu. Bugün ise göstericileri destekliyor. Devlet televizyonu France 24 hükümete karşı göstericilerin propagandasını yapıyor.

Tebbun, seçim öncesinde Fransa'nın Cezayir'in işlerine karışmaması yönünde açıklamalarda bulunmuş, Fransa Dışişleri Bakanı Jean Yves Le Drian'nın Cezayir'in işlerine burnunu sokan açıklamalarına sert tepki göstermişti.

Seçim sonuçlarına ilişkin Fransa Cumhurbaşkanı Macron yaptığı açıklamada, "Tebbun'un Cezayir cumhurbaşkanı seçimi ile ilgili yapılan resmi açıklamayı not ettim" dedi. Soğuk bir açıklama olarak değerlendirildi.

Fransa ve genel olarak Batı Tebbun'un seçilmesinden memnun olmamıştır. Bu doğall! Şimdi önemli olan yeni cumhurbaşkanının seçimleri tanımayan, protestolara devam eden ve her an yabancı güçlerin yönlendirebileceği "Hırak" ile olumlu bir diyalog kurulabilmesi. Aksi takdirde ordunun harekete geçme olanağı çok yüksek.

'AMAÇLARI KAOS YARATIP Çin'in büyümesini engellemek'

DW'nin sorularını yanıtlayan Çin'in Ankara Büyükelçisi Deng Li, Uygur bölgesi ile ilgili karalama yapanların asıl amaçlarının Çin'in hızlı büyümesini engellemek ve ülkede kaos yaratmak olduğunu söyleyerek, iddiaların tamamen asılsız olduğunu belirtti. Deng, Türkiye-Çin arasındaki somut işbirliğinin sonuçlarının ise yakın gelecekte görüleceğini ifade etti

ÇİN Halk Cumhuriyeti'nin Ankara Büyükelçisi Deng Li, Alman medya organı **Deutsche Welle** (DW) Türkçe ve DW İngilizce'nin sorularını yanıtladı. Ülkedeki **Uygur Müslümanlarına** ayrımcılık yapıldığı ve asimilasyon uygulandığı iddialarını reddeden Büyükelçi, amaçlarının terörle mücadele ve aşırıcılığı önleme olduğunu, **Uygurlara** yönelik asla bir şiddet ve baskı politikasının olmadığını söyledi. **Deng**, eğitim merkezlerinin rolü ve **Pekin-Ankara** ilişkileri hakkındaki soruları da yanıtladı.

'İDDİALAR YALAN VE GERÇEK DIŞI'

■ **Çin'in kuzeybatısında bulunan Sinciang bölgesindeki Uygur Müslümanları ve diğer azınlıklarla ilgili sorularla başlamak istiyoruz. Zorla kamplara gönderilme, suistimal hatta işkence iddiaları üzerine raporlar var. Bu iddialar hakkında ne söylersiniz?**

Şu anda Batı basınının en çok dile getirdiği konulardan biri, sözde insan hakları meselesi. Kanaatimizce, konuya farklı boyutlarıyla bakmalıyız.

Din ve inanç konusunda; şu anda Sincan'da 12-13 milyon Müslüman ve 25 bin camii bulunuyor. Yani Sincan'daki her 530 kişiye bir cami düşmektedir. Almanya'nın rakamlarına baktım. Almanya'da her 1600-1700 Müslümana bir camii düşmektedir. Yani bu konuda Çin'in durumunu anlayabilirsiniz.

Şu anda Sinciang Uygur Özerk Bölgesi'nin hükümet başkanı bir Uygur'dur. Sincan'daki yerel meclisteki üyelerin yüzde 60 ila 70'i azınlık etnik gruplara mensup vatandaşlarımızdır. Bütün azınlık etnik grupların seçme ve seçilme hakkı çok iyi korunmaktadır.

Özetle şunu söylemek istiyorum: Sinciang'da Uygurlar dahil bütün vatandaşlarımızın eğitim, yaşam, sağlık, din ve inanç özgürlüğü, kültür ve siyasi hakları çok iyi bir şekilde korunuyor.

Çin Hükümetinin Müslümanlara ya da azınlıklarla bir sıkıntı yaşadığı iddiaları tamamen yalan ve gerçek dışı. Onlarla bir sıkıntımız yok. Amacımız sadece Çin'i bölmeye çalışan, terör ve şiddet eylemleri yapan ve aşırıcı düşünceleri yaygınlaştırmaya çalışarak terörle mücadele etmek. Bu yüzden Sinciang'da kurulmuş olan mesleki eğitim merkezlerinin temel amaçları da bu tip insanlarla mücadele etmek ve aşırıcılığı ve terörizmi yok etmektir.

'EĞİTİM MERKEZLERİNDEN MEZUN OLDULAR'

■ **Mesleki eğitim merkezlerinin amacının aşırıcılıkla ve terörizmle mücadele olduğunu söylüyorsunuz. Peki, bu insanlar suç işledilerse, bir yargılama süreci sonrasında cezalandırılmaları söz konusu olamaz mı? Bu kişiler terör konusunda hüküm giymiş kişiler mi? Eğer değilse kendi istekleri ile mi oraya geliyorlar? Ve kendi istekleriyle oradan ayrılabilirler mi?**

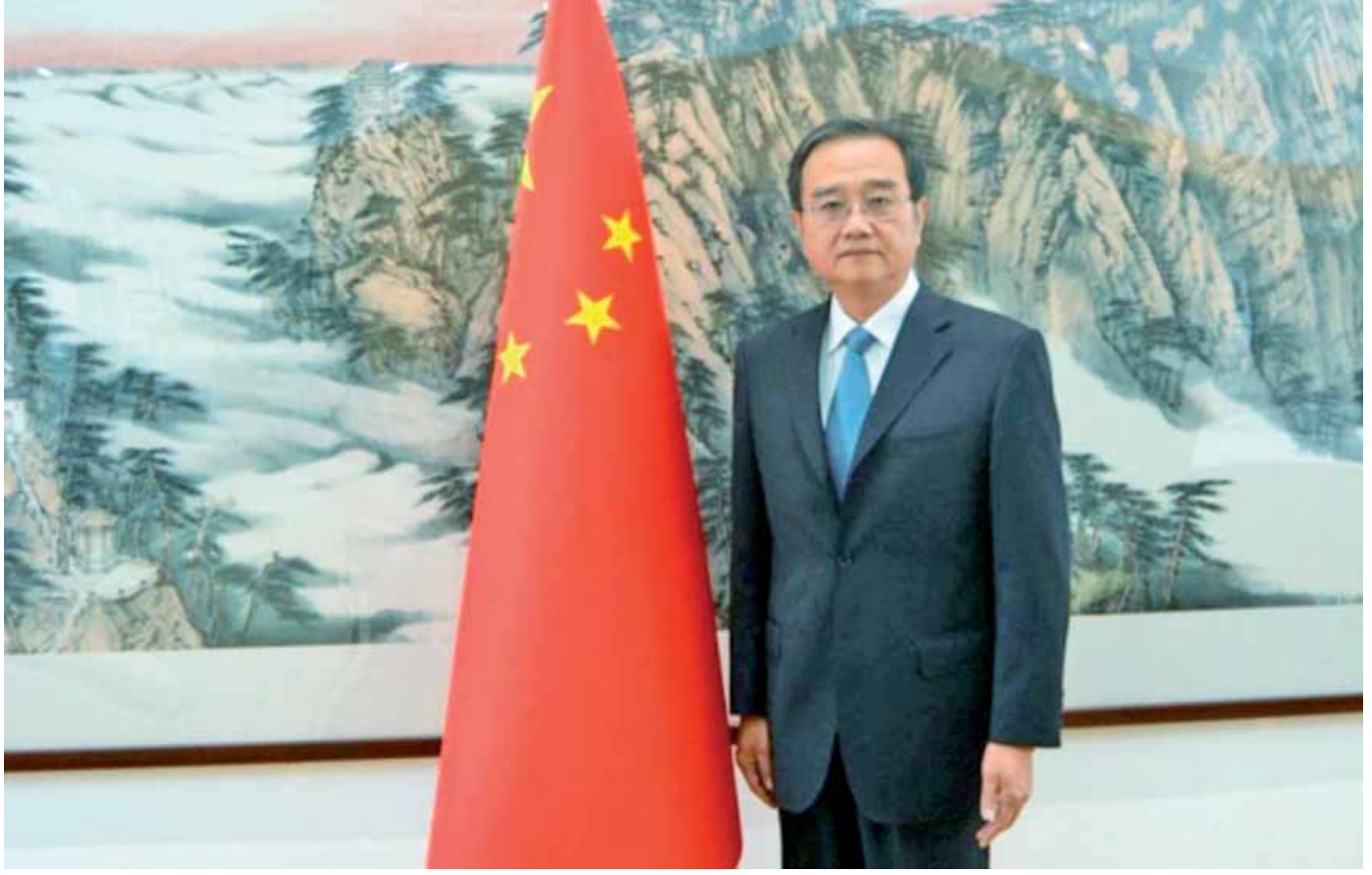
Bu merkezlerimizin dört temel amacı var. Bunlar Çin'in ulusal dili olan Mandarin Çincesini öğretmek, hukuki bilgiler vermek, mesleki beceriler öğretmek ve aşırıcılığı yok etmek. (...)

Şu anda eğitim merkezlerinde eğitim gören bütün öğrenciler mezun olup evlerine döndüler ve toplumsal hayata dahil oldular. Bundan sonra da biz mesleki beceriler öğretmek amacıyla yine de bazı eğitim merkezlerimizi açık tutacağız. Ama bundan sonra tamamen gönüllü olarak bu mesleki becerileri öğrenmek isteyen varsa, bu merkezlere başvurabilir.

Öte yandan, eğer daha önce suç işlemiş ve teröre bulaşmış olanlar varsa tamamen ülkemizin yargı sisteminde yargılanır ve gerekli cezaları alır. Ama eğer sadece aşırıcı düşüncelere bulaşmış olanlar varsa ve bu aşırılıktan kötü bir şekilde etkilenmiş olanlar varsa bunların sorunlarını çözmek aslında küresel bir mesele.

■ **Türkiye'de konuştuğumuz Uygurlar bu yerlerin adeta hapishane olduğunu söylüyorlar. O insanların keyfi bir şekilde tutulduklarını, fiziksel şiddete ve beyin yıkamaya maruz kaldıklarını söylüyorlar.**

Defalarca vurguladığım gibi, bu eğitim merkezleri asla ve asla hapishane değildir. Bazı sözde basın organlarının iddia ettiği gibi

onlar asla insanların tutuklu olduğu kamplar da değildir. Aslında bu eğitim merkezlerinin hepsi birer yatılı okuldur. Oralarda eğitim gören öğrencilerimizin temel insan hakları çok iyi bir şekilde korunmaktadır. Onlar istediklerinde kendi aileleri ile iletişim kurabiliyorlar ve ailelerini ziyaret edebiliyorlar. Bazı sözde basın organları Çin'in mesleki eğitim merkezleri ile ilgili olarak kara propaganda yapıyorlar. Çin hükümetinin politikalarını karalamaya çalışıyorlar. Dile getirdikleri iddialar tamamen asılsız ve onlar art niyetli insanlar.

'HEDEF ÇİN BÜYÜMESİNİ ENGELLEMEK'

■ **Bu noktada özellikle Çin Hükümetinin iç yazışmalarına dair belgeler İngilizce "China Cable" olarak basına sızdı. Bu yazışmalarda sizin eğitim kampı olarak adlandırdığınız merkezlerde insanların kilit altında tutulduğu ve oralara zor kullanılarak götürüldüğü ve kendi arzularıyla da çıkmadıkları yönünde iddialar vardı. Ardından ABD Temsilciler Meclisi'nde Çin'in Uygur politikalarına karşı bir yasa tasarısı gündeme alındı. Tam bu sırada yollarca açık olan bu kamplardaki çok sayıda kişinin bir anda mezun olduğu yönünde bir ifade kullanıyorsunuz. Dün açıklası Çin'den geldi bu bilgi. Acaba Batı'dan gelen tepkiler, uluslararası tepkiler sizin politikamızı gözden geçirmenize mi yol açtı?**

Biz de yakından takip ediyoruz o basına sızdırılan Çin hükümetinin sözde iç yazışmalarını. Bu gelişmeden hemen sonra ABD Temsilciler Meclisi'nde Sinciang'la ilgili olarak hemen sözde insan hakları yasası çıkartılıp kabul edildi. Benim kişisel olarak kanaatim, bu konuda bazı devletler, bazı basın organları Sinciang'la, Uygurlarla ilgili konuları istismar ederek Çin'de büyük bir kaos, hatta büyük bir isyan yaratmaya çalışıyorlar. Onların asıl amacı Çin'in kaydettiği hızlı büyüme engellemek. ABD gibi ülkelerin kullandığı bu taktik yeni bir şey değildir. Geçtiğimiz onlarca senedir dünyanın birçok bölgesinde ve birçok farklı ülkesinde aynı taktikleri uyguladıklarını biliyoruz.

Ve ikinci sonunuza yönelik olarak, eğitim merkezleri ile ilgili sıkı kuralları var görevliler için. Eğitim merkezlerinde asla ve asla işkence uygulanmamalı ve oradakilere insan hakları korunmalı. Çalışanlar bu kurallara sıkı bir şekilde uymalı yoksa çok ağır cezaları var. Dolayısıyla bahsettiğiniz iddialar tamamen yalan. Bildiğimiz kadıyla bu senenin başından ve hatta geçen senenin sonundan beri eğitim merkezlerine kayıt olan öğrencilerin sayısında hızlı bir düşüş yaşanıyor. İşte bu yüzden şimdi tamamen mezun oldular. Bu, eğitim merkezlerimiz amaçlarına ulaştığı için normal bir adımdır.

Ve herhangi bir dış gücün baskıları ile alakası yok. Şunu da vurgulamak istiyorum: Çin hükümeti kararlı bir şekilde dış güçlerin sözde Sinciang Uygur Özerk bölgesi ya da Çin'in baş-

ABD 'Prizma' skandalı

DAHA önce ABD hükümetinin PRISM (Prizma) programıyla 9 teknoloji şirketinin serverlarına girdiği ve kişisel bilgilerimize ulaştığı ortaya çıkmıştı.

DOKUZ ŞİRKET

Microsoft, Yahoo, Google, Facebook, PalTalk, AOL, Skype, YouTube ve Apple olmak üzere dokuz şirketin program dahilinde olduğu belirtilirken Nisan 2013 tarihli sunumda verilen bilgilere göre PRISM'in Amerikan istihbaratının etkin aracı olduğu ve her gün Amerikan Başkanı'na verilen günlük brifinglere şimdye kadar 1477 kez katkı sağladığı yazılmıştı.

rudan şirketlere ait server'lardan bilgi çektiği belirtilmişti.

DOKUZ ŞİRKET

Microsoft, Yahoo, Google, Facebook, PalTalk, AOL, Skype, YouTube ve Apple olmak üzere dokuz şirketin program dahilinde olduğu belirtilirken Nisan 2013 tarihli sunumda verilen bilgilere göre PRISM'in Amerikan istihbaratının etkin aracı olduğu ve her gün Amerikan Başkanı'na verilen günlük brifinglere şimdye kadar 1477 kez katkı sağladığı yazılmıştı.

ka iç meselelerini kullanarak Çin'in işlerine karışmalarına karşı çıkıyor.

'SOĞUK SAVAŞ'A SÜRÜKLEMEK İSTİYORLAR'

■ **Peki, son NATO zirvesinde Çin'in artan gücü ve uluslararası etkisinden kaygıyla bahsedildi. Çin, NATO'nun hasmı haline mi geldi? Ya da gelecek mi?**

Bahsettiğiniz bu haberi okuduktan sonra aklıma şu geldi: Neden NATO Çin'i düşman olarak görsün ki? Sonrasında birçok Avrupa ülkesinin liderlerinin basına yansıyan açıklamalarını okuyup takip ettim. Çin'in asla ve asla bir hegemonyanın peşinde koşmak gibi bir niyeti yok. Çin herhangi bir ülkenin düşmanı olmak istemiyor. Çin sadece her geçen gün daha da entegre olan küreselleşme sürecinde farklı ülkelerle bu süreçten doğan fırsatları paylaşmak istiyor.

Şu anda küreselleşmiş olan bir dünyada insanlığın karşıştığı birçok ortak sınıma ve meydan okuma var. Şimdi bütün insanlığın el ele vererek sorunlara çözüm bulması gereken böyle bir dönemde neden hâlâ bazı insanlar tarihin akışının tersi yön-

de adım atarak bütün insanlığı Soğuk Savaş dönemine sürüklemek istiyor ki?

'ASIL BİLGİ GÜVENLİĞİ SORUNU ABD'

■ **Japonya, Avusturalya, ABD, Çinli şirketlerin başta Huawei'nin 5G teknolojisi için güvenlik gerekçesiyle ülkelerine girmesini istemiyor. Batılı ülkelerin bahsettiği güvenlik problemi söz konusu mu?**

Huawei'nin teknolojisinin bir tehdit getirip getirmeyeceği uluslararası düzeyde çok konuşulduğu halde kimse somut bir delil, kanıt sunamıyor. Eğer şu anda hiçbir ülke, hiçbir kişi buna dair somut bir kanıt sunamıyorsa o zaman neden ABD tarafı sürekli olarak Huawei'nin 5G ekipmanlarının kullanılmasını engelliyor? Onların tek amacı Huawei'nin gelişmesini ve Çin'in yüksek teknoloji gelişmesini engellemek. Aynı zamanda bu güne dek insanlığın bilgi ve internet güvenliği alanında yaşadığı en büyük ölçekli sorun ABD'nin 'Prizma' olayıdır. ABD tarafından başka ülkelerin gizlice dinlenmesi ve bilgilerin sızdırılması. Bu yüzden aslında ABD dışında başka çok az sayıda ülke diğer ülkeleri dinleme kapasitesine sahip.

'TÜRK ÜRÜNLERİ ÇİN'E GİRİYOR'

Muhabirin, **Çin ile Türkiye** arasında ticaret gelişmesine rağmen ama iki ülke arasındaki ticaret açığının yaklaşık **17 milyar dolar** Çin'in lehine olduğunu belirterek, "Bu ilişkilerden kazanan **Çin** mi oluyor" sorusunu yanıtlayan **Büyükelçi Deng Li** şunları ifade etti: "Ticaret konusunda hangi tarafın yüzde yüz kazandığını söylemek zor bir şey. Şu da bir gerçek ki **Çin ve Türkiye** arasındaki ikili ticarete, **Türk** tarafı şu anda büyük bir ticari açık vermiş durumda. Çin tarafı da bununla çok yakından ilgileniyor ve **Türk** tarafının bu sıkıntısını azaltmak için öteden beri birçok konuda çaba göstermeye çalışıyor. Mesela biz elimizden geleni yaparak Türkiye'nin Çin'e yaptığı ihracatı artırmaya çalışıyoruz. Takip ettiyenize eğer bu senenin başlarında Türkiye'nin **ki-razları Çin'e** girmeyi başardı. Ve yine geçen günlerde güzel bir

müjde de vardı. **Trabzon**'da üretilen alabalıklar Çin'e girmeyi başardı. Ve şu anda **Türkiye**'nin süt ürünlerinin **Çin'e** girmesi konusunda geride sadece küçük bir prosedür kaldı. Onu çözdükten sonra **Türkiye**'nin süt ürünlerini de **Çin** pazarında görebiliriz."

'İŞBİRLİĞİNİ SONUÇLARINI GÖRECEĞİZ'

Şu an **Çin ile Türkiye** arasında finans, yatırım, ticaret alt yapı inşaatı ve turizm gibi alanlarda işbirliğinin hızlı bir şekilde geliştirildiğini belirten **Deng** şunları ekledi: "Ve **Çinli** şirketler **Türkiye** ile işbirliği yapma konusunda her geçen gün daha fazla ilgi gösteriyorlar. Kazanılan bu güzel immenin devam edeceğini düşünüyorum ve gelecekte **Çin ve Türkiye** arasında yarar sağlayacağımız somut işbirliğinin sonuçlarını göreacağız."

KARAMÜRSEL SULH HUKUK MAHKEMESİ

Sayı : 2017/794 Esas 2. İLAN
2012 yılında Rıdvan Yıldız isimli şahıs tarafından Suriye'ye götürüldüğü bildirilen CEVAT ve FATMA'den olma, 03/12/1991 KARAMÜRSEL doğumlu BİLAL ÇAKIRÇAL'I'ı tanıyanların, bilenenlerin ilan tarihinden itibaren 6 ay içinde mahkememize başvurmaları, aksi halde ilgilinin M.K'nun 33 ve müteakip maddeleri gereğince gapipliğine karar verileceği hususu İHTAR ve İLAN olunur. 30/07/2019

Resmi ilanlar www.ilan.gov.tr'de
BASIN: 1100840 (www.bik.gov.tr)

SİVASSPOR FENERBAHÇE'Yİ DE MAĞLUP ETTİ

YİĞİDOLAR GÜMBÜR GÜMBÜR

Max Kruse eleştirilerin hedefi oldu

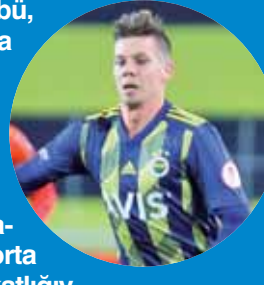
FENERBAHÇE'nin bu sezon başında Werder Bremen'den transfer ettiği tecrübeli hücum oyuncusu Max Kruse, Sivasspor maçındaki etkisiz futboluyla sarı-lacivertli taraftarların tepkisini çekti. Müsabakada birçok topu ezen ve etkisiz bir görünümde olan Kruse, ilk yarının sonlarında ceza sahası içerisinde mutlak bir gol pozisyonundan da yararlanamadı. Penaltı noktasında uygun durumda topla buluşan 31 yaşındaki futbolcu, çok kötü bir vuruş yapınca takımını golden etti.

Süper Lig'in en iyi futbolunu oynayan Sivasspor, evinde konuk ettiği Fenerbahçe'yi 3-1 yenerek puanını 33'e çıkardı, zirvedeki yerini sağlamlaştırdı. Maç sonunda Sivasspor tribünleri bayram ederken, şehir şampiyonluk havasına girdi

Zajc 6 hafta yok

FENERBAHÇE Kulübü, ayak bilek bağlarında kopma tespit edilen Sloven futbolcu Miha Zajc'in 6-8 hafta sahalardan uzak kalacağını duyurdu. Sarı-lacivertli kulüpten yapılan açıklamada, 25 yaşındaki orta saha oyuncusunun sakatlığıyla ilgili medyada gerçeği yansıtmayan haberlerin yer aldığı belirtilerek, "Oyuncumuzun planlanan tedavisi doğrultusunda sahalara dönüşü 6-8 hafta olacaktır. Belirttiğimiz sürenin dışında kamuoyunda yer alan spekülatif iddiaların hiçbir gerçekliği yoktur" ifadeleri kullanıldı. Antrenmanda bileğine aldığı darbe sonucu sakatlanan Zajc, bu sezon tüm kulvarlarda forma giydiği 5 maçta bir gol attı.

LİGDE 15'inci haftanın en önemli maç Sivas'ta oynanırken, Sivasspor, Yeni 4 Eylül Stadı'nda konuk ettiği Fenerbahçe'yi 3-1 mağlup etti. Maç boyunca özellikle hızlı hücumlarla Fenerbahçe kalesinde birçok pozisyona giren kırmızı-beyazlılar, bu önemli galibiyetle puanını 33'e yükselterek şampiyonluk yarışındaki iddiasını artırdı. Tamamen dolu tribünler önünde oynanan maçta ev sahibi takımın gollerini 32'nci dakikada Fernando, 59'uncu dakikada Emre Kılınç ve 90+7'nci dakikada da Ziya Erdal attı. Fenerbahçe'de ise Deniz Türüç'ün 85'inci dakikada kaydettiği gol puan için yeterli olmadı.

SİVASSPOR BU SEZON ÇALIMBAY'LA BAMBAŞKA

2019-2020 sezonunda Süper Lig'in en formda takımı olan Sivasspor, iyi oyununu Fenerbahçe karşısında da sürdürdü. Güçlü rakibine karşı sık sık hızlı hücumlarla etkili olan kırmızı-beyazlı takım, bulduğu 3 golün yanı sıra forveti Moustapha Yatabare ile de birçok gol fırsatından yararlanamadı. Göze hoş gelen futbolunu devam ettiren Yiğidolar, Rıza Çalımbay teknik direktörlüğünde iç sahadaki 8'inci maçında 7'nci kez kazandı.

FENERBAHÇE 9 KİŞİ KALDI

Maçın son anlarında gerilim bir hayli artarken mücadelenin 90+2'nci dakikasında Fenerbahçe'den Garry Rodrigues, Erdoğan Yeşilyurt'la girdiği ikili mücadelede rakibine çok sert biçimde müdahale edince doğrudan kırmızı kartla oyun dışında kaldı. Hemen ardından hakeme itirazlarda bulunan Ozan Tufan da ikinci sarı kartını gördü ve hakem Ali Palabıyık tarafından oyun dışına gönderildi. Garry Rodrigues ve Ozan Tufan, sarı-lacivertlilerin gelecek hafta Beşiktaş ile oynayacağı derbide forma giymeyecek.

DEPLASMANDA YİNE KAYIP

Bu sezon deplasmanda oynadığı müsabakalarda bir hayli etkisiz bir görüntüde olan Fenerbahçe, dış sahadaki galibiyet hasretine Sivasspor maçında da son veremedi. Ligdeki son deplasman galibiyetini 20 Ekim'de Denizlispor'u 2-1 mağlup ederek elde eden sarı-lacivertliler, Kayserispor'a yenilmiş, Yeni Malatyaspor ve Göztepe maçlarında da sahadan beraberlikle ayrılmıştı. Sivas deplasmanındaki mağlubiyet ile birlikte sarı-lacivertlilerin dış sahadaki galibiyet hasreti 4 maça çıktı.

Orhun Ene'den Bursalılara çağrı

BASKETBOL Süper Ligi'nin 12'nci haftasında deplasmanda OGM Ormanspor'u 94-76 mağlup ederek ligde bu sezonki 9'uncu galibiyetine imza atan TOFAŞ'ta, başantrenör Orhun Ene karşılaşma sonrası değerlendirmelerde bulundu. Ligde zirve yarışındaki iddiasını sürdüren ekibinin maçta kazanmaya yetecek kadar oynadığını, bununla birlikte kendileri için önemli olanın yarın Lokomotiv Kuban ile oynayacakları Avrupa maçı olduğunu vurgulayan deneyimli çalıştırıcı, "Bir şekilde kazandık. Oyuncularımı da anlıyorum, zor bir deplasmandan geldiler. Kolay değil tabii ki. Bizim iki kulvarda birden aynı kalitede basketbolla cevap verecek, reaksiyon verecek bir derinliğimiz de yok" şeklinde konuştu.

TOFAŞ'ın yarın EuroCup B Grubu 10'uncu ve son maçında karşılaşacağı Lokomotiv Kuban karşılaşmasına da değinen Ene, "Oyuncular da biraz Salı günü oynayacağımız maça kendilerini sakladı. Bu mazeret değil ama bazen oyuncu kafasında, kendi için hedefler koyabiliyor. Bugün sadece kazanmaya yetecek kadar efor ortaya koydular" diye

konuştu.

TARAFKARA DESTEK ÇAĞRISI

Deneyimli başantrenör, EuroCup'ta oynadıkları 9 maçta 4 galibiyet aldıklarını ve turnuvada en iyi 16 takım arasına kalmak için Salı akşamı kendi evlerinde Rus temsilcisi Lokomotiv Kuban'ı yenmeleri gerektiğini anımsattı. EuroCup'ta yola devam etmeyi amaçladıklarını ve gruptan çıkmak istediklerini söyleyen Ene, "Salı günkü maçın bizim için çok önemli ve kritik" ifadesini kullandı.

B Grubu'nun birbirine denk güçleri olan takımlardan oluştuğuna vurgu yapan Ene, zor bir grupta yer aldıklarına değindi. Kuban maçı için Bursalı basketbolseverlere çağrıda bulunan başantrenör, "Bizim için çok kritik bir maç. Avrupa'da birbirine denk güçlerin olduğu zor bir gruptayız. Son maçımızda farkı yaratacak olan atmosfer. Taraftarımız bugüne kadar zaten bizi yalnız bırakmadı ama bu maç hakikatten çok özel bir maç. Bu maçta onları katılmı ve desteğini geçmişten de daha fazla görmek istiyoruz. Bu destekle beraber biz de iç sahadaki Partizan, Rytas, Limoges maçlarındaki gibi oynar ve basketbolumuzu ortaya koyarsak uzun zamandan beri başaramadığımız bir şeyi de insallah başacağız" şeklinde konuştu.

Gaziantep ikinci yarıda açıldı

SÜPER Lig'in 15'inci haftasında Gaziantep FK, evinde konuk ettiği Kayserispor'u ikinci yarıda kaydettiği gollerle 3-0 yendi. Maçın ilk yarım saatlik bölümünde her iki takım da pozisyon zenginliği yakalayamazken, 37'nci dakikada ev sahibi takım gole çok yaklaştı. Hızlı hücumda kale ağzında topu önünde bulan Muhammet Demir, kayarak vururken topu dışarı attı. 39'uncu dakikada ev sahibi bir pozisyon daha buldu ancak sol kanattan kale önüne yerden gelen topu müsait durumdaki Kayode'den önce savunmada araya giren Poulain taca gönderdi. Kalan bölümde başka tehlike olmayınca ilk devre 0-0 sona erdi.

İKİNCİ YARIDA GOL YAĞMURU

Mücadelenin ikinci yarısına daha etkili başlayan Gaziantep, 67'nci dakikada öne geçti. Kayode'nin pasında topla sağ çaprazdan ceza sahası

na giren Güray Vural, meşin yuvarlağı uzak köşeden ağlara gönderdi: 1-0. 72'nci dakikada Pawlowski'nin soldan ceza alanına yerden pasında, altıpas içinde topla ayak koyan Kayode, meşin yuvarlağı ağlarla buluşturdu: 2-0. 90+2'nci dakikada Kenan Özer, ceza sahasında Djedje'nin müdahalesiyle yerde kaldı ve hakem Özgür Yankaya penaltı noktasını işaret etti. 90+3'üncü dakikada penaltıyı kullanan Kayode, kendisinin ikinci, takımının üçüncü golünü kaydetti ve maçın sonucunu belirledi: 3-0.

Öte yandan, Gaziantep FK oyuncusu Güray Vural 67'nci dakikada attığı golün sevincini rakip takım taraftarının bulunduğu tribünün önünde yansıyınca Kayserispor yedek kulübesinden bu futbolcuya tepki gösterildi. Hakem Yankaya, yaşanan gerilimin ardından iki takımın birer görevlisine kırmızı kart gösterdi, Güray Vural'a ise sarı kart çıkardı.